

საქართველო

ფასი | ღირს

გვერდითი

gazeti@inbox.ru

ვინ და როდის დაუქანონა საბანკო სექტორს ხელის ქარხნის უფლება?

გატონო ბიძინა, მოგვასურათ ეს გავნებელი!

2

ორი ნახიჯი განსასჯელის სკამამდე

4

6 ირაკლი ღარიბაშვილი - რაინის ხელი თუ ხავერდის ხელთათმანი?

შესაქვებელია, ხინეაბუი ადაშიანის ორგანოებით ვაჭრობდნენ

8

მიკვირს, ასეთ ვითარებაში თანამდებობებისთვის რატომ იბრძვიან?!

10

ინტელი ალასანია: თუკი როგორღა ყოფილ მინისტრს დანაშაული დაუდასტურდება, ჩრდილოეთ პოლუსზეც რომ იყოს ნასული, იქიდან ჩამოვიყვანთ

მამა დაგითი: ამ ბიჭების დაპატიმრება ბიზნეს ბოკერიანს ხოლის კაბინეტში დაიკვამ

12

5

ნუცა თოფჩიშვილი: ბოკერიანს, ჩერგოლიშვილს, ქაზარაშვილს პასუხს ვაგებინებ ჩემი შვილის დაღუპვისთვის

13

მურმან თმანიძე: «ხელისუფლების სთავაზუი მოსული ბიჭები «ქვიშაში თამაშით» ერთობოდნენ»

14

www.geworld.net
თბილისი, ბ. ჰაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რაც უფრო მეტს გააკეთებთ და დათმობთ ივანიშვილი სააკაშვილის, რომორც ამერიკელის წარმატებული დემოკრატიული პროექტის, სახის შესანარჩუნებლად, მით უფრო გაუჭირდება მას საკუთარი სახის შენარჩუნება და მით უფრო დაუმორდება ქართველ ხალხს.

ბატონო ბიძინა, მოგვაშორეთ ეს მავნებელი!

ჭამის წინ ვიბანთ ხელებს, დილით ვიხეხავთ კბილებს — ეს პირადი ჰიგიენის განუხრელი ნორმაა. ძალიან კარგი იქნება, თუკი ჰიგიენის ნორმებს არა მარტო საკვების, არამედ ინფორმაციის მიღების დროსაც დავიცავთ და არ „შევეჭამთ“ ლანგრით მორთმეულ დეზინფორმაციას. ასეთი პარადოქსული დეზინფორმაციაა ის, რომ დასავლეთი ცდილობს, სააკაშვილის არჩევნებში დამარცხება წარმოაჩინოს, როგორც ამერიკული პროექტის „დემოკრატიის შუქურა სააკაშვილი“ არნახული წარმატება და ეს ყველაფერი ჩვენც და დანარჩენ მსოფლიოსაც შემოგვასაღოს არა როგორც დესპოტური რეჟიმის რღვევა, არამედ როგორც „ძალაუფლების დემოკრატიული გადაცემა“. ეს სატყუარა არ უნდა „ვეჭამოთ“! თუმცა, სანამ მთავარს გეტყოდეთ, ორიოდ ნაციონალურ პარადოქსზეც მინდა მოგიხსნათ.

პარადოქსების შემყვანა

პარადოქსია, აბა, რა დოზანაა, როცა ქვეყნის პრეზიდენტი გამარჯვებული „ქართული ოცნების“, ანუ საკუთარი ხალხის ოპოზიციანია?

ქართველი ხალხის აბსოლუტურმა უმრავლესობამ (დიახ, აბსოლუტურმა, რადგანაც, მიუხედავად მისი თუ გარედან ამ პროცესის „ძალაუფლების დემოკრატიულ გადაცემად“ შეფასებისა, კარგად ვიცით, რომ მსგავსი არადემოკრატიული, ტოტალიტარული არჩევნები დღემდე თვით „ნაციონალური“ კი არ ჩაუტარებიათ) „ნაციონალურ მოძრაობას“ უთხრა უარი, მაგრამ უზნეო ხელისუფალი საქართველოს მასშტაბით უპრეცედენტოდ გაყალბებული არჩევნების ფაქტურ შედეგებზე აპელირებასაც კადრულობს და დასავლეთს „მყარია“ არგუმენტი მიმართავს — რატომ უნდა გადავდგე, ორმოც პროცენტზე მეტი მხარს მიჭერს და პრეზიდენტობის ერთწლიანი ვადა კიდევ წინ მაქვსო.

ეს ყველაფერი იმის საილუსტრაციოდ, რომ ერთი ბრძოლა კი მოვიგეთ, მაგრამ ომი არ დამთავრებულა — „ომს აწი ვინყებთ ჩვენ“, როგორც ნოდარ დუმბაძის ერთი პერსონაჟი იტყოდა...

დიახ, ომს, რადგანაც ჩვენი დღევანდელი უმთავრესი პარადოქსი ისაა, რომ, მართალია, ფორმალურად კი ითვლება „ქართული ოცნება“ ხელისუფლებაში მოსულად, მაგრამ ოპოზიციადქცეულ „ნაციონალურ მოძრაობას“ ეკუთვნის ქვეყანაში რეალური ძალაუფლება — ასეთი რამ საერთოდ გაგონილა სადმე?

მიუხედავად საპარლამენტო არჩევნებში გამანადგურებელი მარცხისა, ადგილობრივ თვითმმართველობებში აბსოლუტურ უმრავლესობას ისევ „ნაციები“ ფლობენ.

თვითმმართველობა, რომელიც აქამდე ფეხებზე ეკიდათ და მხოლოდ დემოკრატიულობის ბუტაფორია, ფასადი იყო და მხოლოდ ერთი კაცის ნებით იმართებოდა, დღეს რევანშის განხორციელების იარაღად უნდა გამოიყენონ და სააკაშვილმა მათ სახელდახლოდ გაუზარდა ჯამაგირი.

ამის პარალელურად ნაშეზულ-დაჩაგრულების მანტიის მორგებაც გავიხსენოთ და მათი ყოველდღიური ნუნუნით მოთქმა დასავლეთის გასაგონად: არქა, გვეშუქრებთან, გვაგინოვებენ, ზენოლა, ქვენოლა და სურათიც ნათელი გახდება — რეალურად თვითმმართველობებში ისევ ერთი კაცის, გაოპოზიციონერებულის მიხედვით სააკაშვილის ნება გატარდება. ხოლო საკრებულოების ამა თუ იმ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც ახალი ხელიწამართული, ფორმალურად ადგილობრივი თვითმმართველობების, „ხალხის ნებას“ მიაწერენ და ამის საწინააღმდეგოდ „ქართული ოცნების“ ქმედებებს დასავლეთში გაასაჩივრებენ — ნახეთ, როგორი დემოკრატები არიან, თვითმმართველობებს ებრძვიანო!

აბათი გამოუსწორება არ იქნება!

ე. წ. ნაციონალურ ტელემედიაციებზე მოგახსენებთ: თუ ვინმემ ეკლუბრევილოდ დაიჯერა ეკა კვესიტაძის „გონს მოსვლა“, გადართეთ

საზოგადოებრივ მაუწყებელზე და ნახეთ, რომ ამ ქალბატონის იქამდე დემარშე კი, რომ „კავკასიაზე“ ესტუმრა აქუბარდიას, მხოლოდ ნუთიერი ამჩატება იყო და ახლა ეკუნა „ისევ ის გოგოა“, ცუნცულა, პატარა — შოთა უტიამვილის ცოლი!

დიახ, ამჩატება, რადგანაც მაშინ, ალბათ, არაფერი იცოდა ნაციების რევანშის გეგმისა და კიდევ, ჩვენ რომ საშუალოდ დამარხული გვეგონა ე. წ. ფსევდოოპოზიციის, გალსტუკიანი ხელიწამართული მემარჯვენე“ ძველი თითლიბაზების და სხვა გველაძუა ექსპერტ-პოლიტოლოგების სახით, მაგათი გაპირებაც დაინწყება — ვინ იცის, ეგებ „განუშორებელი“ ინგა გრიგოლიაც ვინილოთ გიორგი თარგამაძის „პირშიკად“! აკი გამაცხადა სამტრედიელმა კონკიამ, რომ საკუთარ პოლიტიკურ გუნდთან დაპირისპირებას არ ვაპირებო!

რა თქმა უნდა, აქედან არაფერი გამოვა, რადგან ქართული საზოგადოება ამას აღარ გახსენებთ, მაგრამ ეს იმად მოგახსენეთ, რომ რევანშის მსურველთა არსენალში ტელევიზიებიც მოიხრება!

ახლა პირველი რიგის ამოცანაა რეალური ქალაქის ართივების ოპოზიციადქცეული „ნაციონალური“. რასაც არანაკლები, იქნებ უფრო მეტიც, ძალისხმევა და ფილიგრანული ტექნიკა სჭირდება, ვიდრე არჩევნებში გამარჯვებას (ეს ყველაფერი რომ მხოლოდ ბიძინა ივანიშვილს ხელენიფება

და არა სხვა ვინმეს, ვფიქრობ, სადავო არ უნდა იყოს!).

ერთადერთი, რაც არ შეიძლება ვინმეს ვაცალოთ, ის არის, რომ სააკაშვილით დაწყებული, ყველამ უნდა აგოს პასუხი იმ ჯოჯოხეთისთვის, რომელსაც „ერთიანი ნაციონალური ძირის“ 9-წლიანი ზეობა შევია საქართველოში — მეგის ქარდავები, დათა-ბაჩოები, „მასტერები“ მინაშიც რომ ჩაძვრნენ, იქიდანაც უნდა ამოვიღოთ!

ბატონო ბიძინა, მოგვაშორეთ ეს მავნებელი!

როგორც კი სააკაშვილმა არჩევნები წააბო, რომორც კი მის რეჟიმს ნიღბი საბოლოოდ ჩამოეხსნა და ბაირობა, რომ დემოკრატიის შუქურად აღიარებული ამერიკული პროექტის საბატონო არა დემოკრატიას არამედ სისხლიან დესპოტურ რეჟიმს შექმნა, მომენტალურად აფუსფუსდნენ...

აფუსფუსდნენ იქ, დასავლეთში, და ამერიკაც და ევროპაც ერთხმად გვასაღებს სააკაშვილს, როგორც დემოკრატიის გურუს, საქართველოს როგორც ზენარმატებულ ამერიკულ საგარეოპოლიტიკურ პროექტს, სადაც დემოკრატიაში გაიმარჯვა და მოხდა ხელისუფლების გადაცემა...

საკაშვილის რეჟიმი არასდროს ყოფილა დემოკრატიული, ეს მშვენივრად იცოდნენ

ამერიკელებმაც და ევროპელებმაც, მაგრამ ბოლომდე ხელს აფარებდნენ მას და დაფარებდნენ კიდევ, რომ არა ის გარემოება, რომ მიშასეული დესპოტია ამერიკისათვის კონტრპროდუქტიულად იქცა და ვაშინგტონისათვის ცხადი გახდა, რომ ანტიამერიკული განწყობების უპირველესი გენერატორი სწორედ სააკაშვილი იყო და, თუ მას არ ჩაანაცვლებდნენ, დაკარგავდნენ სახეს, სერიოზულად შეილახებოდა მათი იმიჯი არამარტო საქართველოში, არამედ მთელ რეგიონში. ამიტომაც გადაწყვიტა, რომ ჩაერეცხათ მორიგი „ჩვენიანი შობელქალი“ და ახლა უკვე როდესაც ჩარეცხვის პროცედურა მიმდინარეობს, ყველანაირად ცდილობენ, ამ ყველაფერს არა დესპოტური რეჟიმის რღვევის, არამედ „ხელისუფლების დემოკრატიული გადაცემის“ შეფასება მისცენ.

„ქართული ოცნების“ წარმომადგენლები სულ უფრო ხშირად საუბრობენ, რომ თურმე ძალიან ფრთხილად უნდა ვიმოქმედოთ, რომ, თუ ვილაცივს დავიჭერთ, სააკაშვილი საბოტაჟს მოგვიწყობს და სხვ. ამ არგუმენტების მოშველიებით ცდილობენ იმ მხარდამჭერების დამშვიდებას, რომლებიც, მსუბუქად რომ ვთქვათ, გაკვირვებულნი არიან სააკაშვილთან „ოცნების“ ერთგვარი ფილირტით.

ის, რომ სააკაშვილი სადაც გამოვა, რალაცას იტყვის, მონაცობს საბოტაჟს, ბლეფია, რადგან ამერიკელები არ დაანებებენ მიშას, ხელი

ერთადერთი, რაც არ შეიძლება ვინმეს ვაცალოთ, ის არის, რომ სააკაშვილით დაწყებული, ყველამ უნდა აგოს პასუხი იმ ჯოჯოხეთისთვის, რომელსაც „ერთიანი ნაციონალური ძირის“ 9-წლიანი ზეობა შექმნა, მომენტალურად აფუსფუსდნენ... ამიტომაც გადაწყვიტა, რომ ჩაერეცხათ მორიგი „ჩვენიანი შობელქალი“ და ახლა უკვე როდესაც ჩარეცხვის პროცედურა მიმდინარეობს, ყველანაირად ცდილობენ, ამ ყველაფერს არა დესპოტური რეჟიმის რღვევის, არამედ „ხელისუფლების დემოკრატიული გადაცემის“ შეფასება მისცენ.

„მე დავპირდი ჩემს ამომრჩევლებსაც და მთელს საქართველოს, რომ, ვინც კი იყო გაყალბების პროცესში ჩართული, ვინც ანამებდა ხალხს ციხეებში და ჩაიდინა სადიზმით გაჟღერებული დანაშაულები, ყველა აგებს პასუხს ქართული, დამოუკიდებელი მართლმსაჯულების წინაშე და ეს უკვე ჩემი საქმე არ არის, ეს იქნება დამოუკიდებელი სასამართლოს საქმე“.

ირაკლი ალასანია: თუკი როგორღაც ყოფილ მინისტრს დანაშაული დაუდასტურდება, ჩრდილოეთ პოლუსზე ის იყოს წასული, იქიდან ჩამოვიყვანო

თავდაცვის სამინისტრო ძირეული ცვლილებების მოლოდინშია. მინისტრობის ახალმა კანდიდატმა ირაკლი ალასანიამ უწყების ძირითადი მიმართულებები გამოყო და განაცხადა, რომ ბოლო 20 წლის განმავლობაში საქართველოში წარმოებული თავდაცვითი ომების შესწავლასა და ანალიზს გეგმავს. კონკრეტულად რა იქნება მომავალი გუნდის პრიორიტეტი და რა გზით აპირებს არჩეული მთავრობა თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერებას, ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე „საქართველო და მსოფლიო“ თავად ირაკლი ალასანიას ესაუბრება.

— ბატონო ირაკლი, თქვენ თქვით, რომ თავდაცვის უწყებაში ძირეული ცვლილებები საჭიროა. კონკრეტულად რა ცვლილებებს გულისხმობთ და რას გეგმავთ?

— უპირველესად, თავდაცვის მინისტრისთვის მთავარი პრიორიტეტი იქნება ჯარისკაცი, მეომარი. მას უნდა შეუქმნას ყველამ პირობები იმისთვის, რომ საჭიროების შემთხვევაში თავი განიხროს და თავისი ქვეყანა დაიცვას. ასე რომ, მთავარი ღირებულებაა ჩემთვის, რომ მივიღივარ ამ უწყებაში, არის ჯარისკაცი, მისი ოჯახის სოციალური დაცვა და მშობლებთან ურთიერთობის გაძლიერება. მთავარი პრიორიტეტი არის მშობლების დახმარება, რომ მათ შეუძლიათ თავიანთი შვილები უსაფრთხოდ დაელოდონ სამხედრო მომსახურებას. მთავარი პრიორიტეტი არის მშობლების დახმარება, რომ მათ შეუძლიათ თავიანთი შვილები უსაფრთხოდ დაელოდონ სამხედრო მომსახურებას. მთავარი პრიორიტეტი არის მშობლების დახმარება, რომ მათ შეუძლიათ თავიანთი შვილები უსაფრთხოდ დაელოდონ სამხედრო მომსახურებას.

«ვინც იყო გაყალბების პროცესში ჩართული, ვინც ანამებდა ხალხს ციხეებში, ყველა აგებს პასუხს მართლმსაჯულების წინაშე»

ლიზი, რამ გამოიწვია ჩვენი სამხედრო წარუმატებლობები ბოლო წლების განმავლობაში. უნდა მოხდეს ყველა შეცდომის განხილვა, გათვალისწინება და ასე დაგეგმონ ჩვენი თავდაცვის დოქტრინა.

რა თქმა უნდა, მე არ ვარ უფლებამოსილი, რამე განცხადება გავაკეთო მიმდინარე პროცესებზე თავდაცვის უწყებაში. ჩემი ნდობით აღჭურვილი სამუშაო ჯგუფი ინფორმაციებს ისმენს, რამდენიმე ბრიფინგიც ჩამიტარეს, მაგრამ არ მაქვს სრულფასოვანი ინფორმაცია. მე ჩემს ხედვას, პირველ რიგში, გავაცნობ არჩეულ პრემიერ-მინისტრს და ამის შემდეგ გავაცნობთ უკვე საზოგადოებას, თუ რა იქნება ძირითადი მიმართულებები. არა მგონია, რომ თვისობრივი ცვლილებები შევიდეს ჩვენს საგარეო თავდაცვით და უსაფრთხოების პრიორიტეტებში. სწრაფია, რომ უფრო ახლო მომავალში იქნება მთავარი პრიორიტეტი, რომ მართლმსაჯულება იქნება მთავარი პრიორიტეტი.

— დაახლოებით ერთი თვის წინ ამერიკელებმა დაინიშნეს ახალი პროგრამა, რომელიც რამდენიმე მიმართულებას გულისხმობს. ესაა როგორც საინჟინრო მიმართულება, ისე ვერტიკალური მართლმსაჯულების მოდერნიზაცია. გავრცელება თუ არა ეს პროგრამა?

ან დიდი საზოგადოებრივი ინტერესით, თუ რა მოხდა 2008 წელს. რატომ აღმოჩნდა ასეთი დაუცველი ჩვენი ქვეყანა, როდესაც, მართალი თქვით, ხუთ მილიარდზე მეტი დახარჯა ჩვენი ფული სააკაშვილის მთავრობამ თავდაცვისუნარიანობის ამაღლებას. როცა მე ვსაუბრობდი იმაზე, რომ უნდა იყოს შესწავლილი ყველა ჩვენი სამხედრო წარუმატებლობის მიზეზი, ამ საერთო შეფასებასა და შესწავლაში ასევე მქონდა ნაგულისხმე-

ბი სწორედ 2008 წლის ტრაგიკული ომი, რის შედეგადაც ტერიტორიების თითქმის მესამედი დაკარგეთ. აბსოლუტურად ნულზე იყო კომუნიკაცია და გენერალურმა შტაბმა პრაქტიკულად კრაზი განიცადა, მოიშალა მართვა და რეზერვაც არ იმუშავა. ხაზს ვუსვამ: ეს იქნება აუცილებლად შესწავლილი და შესწავლის შემდეგ გაკეთდება დასკვნები. რაც შეეხება პასუხისმგებლობის საკითხს, აუცილებლად დადგება.

— 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ ხელისუფლება თავს იმით იმართლებდა, რომ თურმე საქართველოს საფრ-

«ყველა ხედავს, რომ სააკაშვილი იყო გაუნდონსროკი, დაუბალანსებელი ლიდერი, როგორცაა შეიქმნა შარკი გახვია მთელი მსოფლიო»

თხეების შეფასების დოკუმენტში პოტენციურ მონინა-ალმდედ არ მოიაზრებოდა რუსეთი, რის გამოც ჩვენი შეიარაღებული ძალები ამ ტიპის სამხედრო მოქმედებებისთვის არ იყო მზად. შეიქმნება თუ არა ახალი სამხედრო სტრატეგია და იქნება თუ არა მასში ის საფრთხეები გათვალისწინებული, რომლებიც რეალურად არსებობს?

— მე უნდა გავაცნო ამ დოკუმენტს და, თუ რამე ცვლილება იქნება შესაძლებელი, ბუნებრივია, ჩვენ ამ ცვლილებებს განვახორციელებთ. — ბიძინა ივანიშვილი ერთ-ერთ უმთავრეს ამოცანად რუსეთთან ურთიერთობის დარეგულირებას ისახავს. მეორე მხრივ კი, პოლიტიკა, რომელიც მქონდა წინა ხელისუფ-

ლებას ნატოსთან მიმართებაში, რჩება უცვლელი. რატომ გგონიათ, რომ ის, რაც ვერ მოხერხდა სააკაშვილის პირობებში, მოხერხდება ახლა? მხედველობაში მაქვს ერთდროულად სწრაფვა ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსისკენ და დაახლოება რუსეთთან.

— სააკაშვილს მქონდა ძალიან დიდი შანსი, როგორც პრეზიდენტს, 2004-2005 წლებში, სწორად დაეწყო ურთიერთობა რუსეთის ფედერაციასთან. ამის სრული პოტენცი-

ალი არსებობდა; ასევე მქონდა ისტორიული შანსი, აღედგინა დიპლომატიური კავშირები და ოსებთან და გაეგრძელებინა ჩვენი ქვეყნის უფრო სწრაფი ინტეგრაცია ევროპულ სტრუქტურებში.

— კონკრეტულად როგორ? — მე ვიყავი მონაწილე ამ მოლაპარაკებების პროცესის და, რომ გაეთვალისწინებინა შეთავაზება, დეკლარაციაზე მოეწონა ხელი, საბრძოლო მოქმედების განუახლებლობისა და დევნილთა დაბრუნების აღიარებასთან დაკავშირებით, გახსნიდა ასევე შესაძლებლობებს რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზებისთვის, სა-

და იხილონ ისტორიული შანსი, აღედგინა დიპლომატიური კავშირები და ოსებთან და გაეგრძელებინა ჩვენი ქვეყნის უფრო სწრაფი ინტეგრაცია ევროპულ სტრუქტურებში.

ვალეოში წვრთნები არ ჩაუტარებია? — 2008 წლის აგვისტოს ომმა თვალნათლივ დაანახა მთელი მსოფლიოს, რომ დაუფიქრებელი სამხედრო რიტორიკით გამოწვეული დაპირისპირებები შეიძლება გახდეს დიდ სახელმწიფოებს შორის ისეთი დაძაბულობის გაჩენის საფუძველი, როგორც იყო თუნდაც ამერიკისა და რუსეთის ფედერაციის პოლიტიკური რიტორიკა და მათ შორის შემდეგ უკვე ჩვენი მხარდაჭერა ამერიკელების მხრიდან, როდესაც აქ შემოვიდა მათი სანაოსნო სამხედრო შესაძლებლობები. ამის განმეორება ცრუ დაპირება მივცე, რომ ეს იქნება ძალიან სწრაფად, მაგრამ მე დარწმუნებული ვარ, რომ ისინი ელოდებიან საქართველოსთან დიპლომატიის აღდგენას. არავის არ მინდა ცრუ დაპირება მივცე, რომ ეს იქნება ძალიან სწრაფად, მაგრამ მე დარწმუნებული ვარ, რომ ისინი ელოდებიან საქართველოსთან დიპლომატიის აღდგენას.

— როგორ ხედავს, რომ სააკაშვილი იყო გაუნდონსროკი, დაუბალანსებელი ლიდერი, როგორცაა შეიქმნა შარკი გახვია მთელი მსოფლიო?

რუსეთთან პოლიტიკური დიპლომატიის აღდგენით, ევროკავშირისა და განსაკუთრებით გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის თანამონაწილეობით, ჩვენ მივალდებით იმას, რომ საქართველო განაგრძობს სტაბილური ძველანა.

— მოკლედ, რუსეთს ნატოზე არ აქვს გართულება? — რა თქმა უნდა, აქვს. ნატოზე მქონდა რუსეთს გართულება, როდესაც ბალტიისპირეთის ქვეყნები მიისწრაფოდნენ ალიანსისკენ, მაგრამ მათ არ მიუციათ ასეთი შესაძლებლობები და ხელმოსაკიდებელი პოლიტიკის, როგორც ეს მისცა მას სააკაშვილმა თავისი უგუნური, წინდაუხედავი პოლიტიკითა და სამხედრო რიტორიკით.

— გასაგებია, მაგრამ ეს ყველაფერი სხვა გეოპოლიტიკურ რეალუბაში მოხდა. — საქართველოში ნატოსკენ სვლა არ დაუწყია სააკაშვილს, ეს შევარდნადის პოლიტიკაა, რომელიც გააგრძელა შემდეგ სააკაშვილმა; და ასეთი ანტაგონიზმი, ასეთი ზღვარგადასული სამხედრო რიტორიკა ჩვენ არ გვექონდა, ვიდრე სააკაშვილმა არ დაიწყო ეს. ასე რომ, ყველაფერს სწორი შეფასება სჭირდება.

— როგორ ხედავთ საქართველოს მხარდაჭერაზე და მსოფლიოს მიერ ჩვენი კონფლიქტური რეგიონების არალიკვირების პოლიტიკაზე, როგორ ახსნით იმას, რომ 2008 წლის შემდეგ ნატოს საქართველოში წვრთნები არ ჩაუტარებია?

— 2008 წლის აგვისტოს ომმა თვალნათლივ დაანახა მთელი მსოფლიოს, რომ დაუფიქრებელი სამხედრო რიტორიკით გამოწვეული დაპირისპირებები შეიძლება გახდეს დიდ სახელმწიფოებს შორის ისეთი დაძაბულობის გაჩენის საფუძველი, როგორც იყო თუნდაც ამერიკისა და რუსეთის ფედერაციის პოლიტიკური რიტორიკა და მათ შორის შემდეგ უკვე ჩვენი მხარდაჭერა ამერიკელების მხრიდან, როდესაც აქ შემოვიდა მათი სანაოსნო სამხედრო შესაძლებლობები. ამის განმეორება ცრუ დაპირება მივცე, რომ ეს იქნება ძალიან სწრაფად, მაგრამ მე დარწმუნებული ვარ, რომ ისინი ელოდებიან საქართველოსთან დიპლომატიის აღდგენას.

— როგორ ხედავთ საქართველოს მხარდაჭერაზე და მსოფლიოს მიერ ჩვენი კონფლიქტური რეგიონების არალიკვირების პოლიტიკაზე, როგორ ახსნით იმას, რომ 2008 წლის შემდეგ ნატოს საქართველოში წვრთნები არ ჩაუტარებია?

— როგორ ხედავთ საქართველოს მხარდაჭერაზე და მსოფლიოს მიერ ჩვენი კონფლიქტური რეგიონების არალიკვირების პოლიტიკაზე, როგორ ახსნით იმას, რომ 2008 წლის შემდეგ ნატოს საქართველოში წვრთნები არ ჩაუტარებია?

შარკი გახვია მთელი მსოფლიო. — სწორედ ამიტომ შეწყდა ეს წვრთნები. დღეს კი, როცა მოდის მთავრობა, რომელიც სტაბილურობას დაამყარებს, რომელსაც აქვს გრძელვადიანი ხედვა და წინამორბედის მსგავს პოლიტიკურ იმპულსურობას არ გამოამყლავნებს, რა თქმა უნდა, აღდგება ასეთი ურთიერთობები.

— ზუგდიდელს დაპირდით, რომ ახალაიების კლანისგან გაათავისუფლებდით. არის დღეს ზუგდიდი ამ კლანისგან ბოლომდე თავისუფალი? როგორ ახალაია თქვენი მისამართით დღემდე მწვევი განცხადებებს აკეთებს.

— ახალაიან ჩამოვედი ზუგდიდიდან და მინდა გითხროთ, რომ ახალაიების ბოლო ფეოდალურ-კლანური მმართველობა დაინგრა. ხალხს აქვს ლიბერალიზაციის ბოლო ეტაპი ქუჩაში გამოსვლის, ხმამაღლა ლაპარაკის პოლიტიკაზე, ტელეფონით საუბრის და ა. შ. ასე რომ, დამთავრებულია ბოლო ფეოდალურ-კლანური მმართველობა.

— სულ ეს არის დანაპირები, თუ მომავალში პასუხისმგებლობის საკითხზე იქნება საუბარი? — რა თქმა უნდა, მე დავპირდი ჩემს ამომრჩევლებსაც და მთელს საქართველოს, რომ, ვინც კი იყო გაყალბების პროცესში ჩართული, ვინც ანამებდა ხალხს ციხეებში და ჩაიდინა სადიზმით გაჟღერებული დანაშაულები, ყველა აგებს პასუხს ქართული, დამოუკიდებელი მართლმსაჯულების წინაშე და ეს უკვე ჩემი საქმე არ არის, ეს იქნება დამოუკიდებელი სასამართლოს საქმე.

— დასასრულს, წინა ხელისუფლების დროინდელ მინისტრებზე გკითხავთ: ხომ არ გაქვთ ინფორმაცია, სად იმყოფება ექსტრადიციის მინისტრი და დარჩება თუ არა თავის თანამდებობაზე გიგა ბოკერია?

— პირველი: მე არ მაქვს ინფორმაცია, სად იმყოფებიან ყოფილი მთავრობის წევრები, მაგრამ ამას არ აქვს არსებითი მნიშვნელობა; თუკი რომელიმე ყოფილ მინისტრს დანაშაული დაუდასტურდება, სასამართლო მიიღებს გადაწყვეტილებას, ჩრდილოეთ პოლუსზე რომ იყოს წასული, იქიდან ჩამოვიყვანო და წარვაღმეთი ქართული მართლმსაჯულების წინაშე. რაც შეეხება უშიშროების საბჭოს მდივანს, ეს არის პრეზიდენტის სათათბირო ორგანო და ჩვენ ნაკლებად გვაინტერესებს, რა გადაწყვეტილებას მიიღებენ ბატონი სააკაშვილი და ბოკერია ამ კუთხით.

ესაუბრა ჯაბა შვანია

ირაკლი ღარიბაშვილს საკმაო სიფრთხილის გამოვლენა მოუწევს, რათა აირიდოს „მინისტრი გენსტაჰოელეზს ხელს აფარებს“ ტიპის ბრალდებაში, რომელთაც მისი არაკეთილმოსურნეები მის წინააღმდეგ აუცილებლად გამოიყენებენ, თუ ამისთვის თუნდაც იოტისოდენა საბაზს მისცემს.

ირაკლი ღარიბაშვილი - რკინის ხელი თუ ხავერდის ხელთათმანი?

სულ მალე პარლამენტი ახალ მთავრობას დაამტკიცებს და საზოგადოება ყურადღებით დააკვირდება ახალი მინისტრების პირველ ნაბიჯებს. ზოგიერთ მათგანს მუშაობა მართლაც რომ გამაღივებელი შუშის ქვეშ მოუწევს და ეს, უპირველესად, შსს-ს ახალ ხელმძღვანელს, ირაკლი ღარიბაშვილს, ეხება. ყველას აინტერესებს, რა მეთოდებით და რა ვადებში მოხდება იმ პოლიტიკური, მონსტრუოზული სისტემის დემონტაჟი, რომელიც სააკაშვილმა და მერაბიშვილმა შექმნეს. ამასთან დაკავშირებით არაერთი მკვეთრად განსხვავებული მოსაზრება და რეცეპტი არსებობს. ამის გათვალისწინებით, ალბათ, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ღარიბაშვილის ნებისმიერ განცხადებასა და ქმედებას მრავალფეროვანი ინტერპრეტაციები მოჰყვება და მას ან „რადიკალური“, ან „ზომიერი“ (ან, სულაც, ორივე ერთად) მუდამ გააკრიტიკებენ. ცხადია, ასეთ მდგომარეობაში აღმოჩნდება არა მხოლოდ ღარიბაშვილი, „ორ ცეცხლს შუა“ (მაგალითად) განათლების ახალი მინისტრიც მოექცევა, მაგრამ შსს-ს შემთხვევაში დისკუსიის გრადუსი გამორჩეულად მაღალი იქნება. უამრავი ადამიანი არცთუ კეთილგანწყობილი ინტერესით დააკვირდება, რას (და როგორ) ანგრევს და რას აშენებს ირაკლი ღარიბაშვილი.

საზოგადოების დიდი ნაწილი შსს-ს ახალ ხელმძღვანელს (ღარიბაშვილი იქნება თუ ნებინაიარი სხვა) უყურებს, როგორც პოტენციურ ჟოზეფ ფუჟეს ან, სულაც, ნიკოლაი ეჟოვს და ამ გარეობას ვერსადა გავექცევით.

ნინო ნინოშვილს მან ჯერჯერობით ვერ ჩამოაყალიბა საზოგადოებასთან ურთიერთობის სტილი, რომელიც მის იმიჯს სანდოობის, დამაჯერებლობის შტრიხებს შეჰმატებს. მინისტრობის კანდიდატის მცდელობა — კითხვებს სწრაფად, ლამის სხაპასხუპით უპასუხოს, მის გამოსვლებს დამაჯერებლობას არ სძენს (უფრო პირიქით); აღსანიშნავია, რომ მას უკვე ორჯერ მოუხდა ნაჩქარევად გაკეთებული, ბუნდოვანი განცხადებების კორექტირება. დღეს, გარდამავალი პერიოდის ციებ-ციხელებაში, იმიჯთან და კომუნიკაციის სტილთან დაკავშირებული საკითხები მეორეხარისხოვანი ჩანს, მაგრამ მომავალში ფიგურანტს შეიძლება სერიოზული პრობლემები შეუქმნან.

ჩვენ ვიცით, რომ ბიძინა ივანიშვილი განსაკუთრებით ენდობა ირაკლი ღარიბაშვილს (მისი დანიშვნა თავისთავად ნარმოადგენდა მკაფიო სიგნალს, რომ ივანიშვილი შსს-ზე განსაკუთრებულ კონტროლს აწესებს) და რომ მას ძალიან რთულ მონაკვეთზე მუშაობა, სისტემის ავჯიას თავის განმეცხადებელი მოუწევს. ერთის შეხედვით, ამ ორ გარემოებას მისდამი სიმპათია უნდა გაეღვივებინა, განსაკუთრებით საზოგადოების იმ ნაწილში, რომელმაც ხმა არჩევნებში „ქართულ ოცნებას“ მისცა, თუმცა დამოკიდებულე-

ბაში ღარიბაშვილის მიმართ მთელი უახლესი ისტორიის განმავლობაში შსს-მ არაერთგზის დაამტკიცა, რომ შეუძლია ნებისმიერი კავკასიური ნაგაზი ბასკერვილების ძალად გადააქციოს. მანკიერი სისტემა ამასინჯებდა ყვევინც ხელმძღვანელ რგოლში მოღვაწეობდა, მიუხედავად იმისა, რა იდეები და ღირებულებები ჰქონდათ იმ მომენტში, როდესაც სამინისტროში მუშაობას იწყებდნენ. ფართოდ გავრცელებულია მოსაზრება, რომ ადამიანი სისტემაში შეიძლება გახდეს ან უფრო ცუდი, ან გაცილებით უფრო ცუდი, ვიდრე ადრე იყო და ბინძური მეთოდების გამოყენება და რეჟიმისთვის „ხერხემლის როლის შესრულება ნებისმიერ შემთხვევაში მოუწევს. საპირისპირო, პოზიტიური გამოცდილება საქართველოში, უბრალოდ, არ არსებობს. ეს განწყობა დღესაც ძალაშია და, პარადოქსულად, ღარიბაშვილის გუნდის პერსპექტივების შეფასებაზეც მოქმედებს; მას ძალიან სერიოზული მუშაობა მოუწევს იმისთვის, რომ ეს დამოკიდებულება შეცვალოს. ჯერჯერობით კი, საზოგადოების დიდი ნაწილი შსს-ს ახალ ხელმძღვანელს (ღარიბაშვილი იქნება, თუ ნებინაიარი სხვა) უყურებს, როგორც პოტენციურ ჟოზეფ ფუჟეს ან, სულაც, ნიკოლაი ეჟოვს და ამ გარეობას ვერსადა გავექცევით.

სააკაშვილის მმართველობის გოლო წლებში ოპოზიციურ საზოგადოებაში შსს აღიქმებოდა, როგორც ერთი დიდი გენსტაჰო და მისი წარმომადგენლების მიმართ შესაბამისი დამოკიდებულება ჩამოყალიბდა. პირველ პლანზე გამოვიდა მარტივი და ყველასათვის გასაგები ლოზუნგი: „სისტემა უნდა დაინგრეს!“.

ღარიბაშვილი აცხადებს, რომ „ყველა პოლიციელის პირველი მეგობარი და მათი უფლებების პირველი დამცველი“ გახდება, რომ არ დაუმეცხვებს პოლიტიკურ ანგარიშსორებას და შსს-ს მხოლოდ იმ დამნაშავეებს ჩამოაცილებს, რომელთა ბრალულობას ახალი, დამოუკიდებელი სასამართლო დაადგენს. სამართლებრივი, პოლიტიკური და, უბრალოდ, ადამიანური თვალსაზრისით, ეს მიდგომა აბსოლუტურად მართებულია, მაგრამ მასზე საუბრისას, ფსიქოლოგიური ფონიც უნდა გავითვალისწინოთ, განსაკუთრებით მამინ, როდესაც საუბარი კუდ-ს და სოდ-ს ეხება. ღარიბაშვილისთვის სამწუხაროდ, გაუგებრობა სწორედ ამ საკითხთან დაკავშირებით მოხდა. ჯერ საინფორმაციო საშუალებებმა გაავრცელეს მისი განცხადება: „სავარაუდოდ, კუდ-ს და სოდ-ს გაუქმდება“, შემდეგ მას დაეფუძნა ინტერპრეტაციები ამ დეპარტამენტების თანამშრომლების ტოტალური შემცირების შესახებ და ბოლოს მინისტრობის კანდიდატმა „მაესტროს“ ეთერში თქვა: „არასწორია, თითქმის კუდ-სა და სოდ-ს ვაშუშებთ. ამასთანავე უნდა აღინიშნოს უსამართლოდ გაშვება არავითარ შემთხვევაში არ იბაძებება. რეორგანიზაციაში ამ სისტემის შესაქმნელად არსებობს სხვა ფორმის მიცემა და სისტემის გაჯანსაღება იმუნიტეტში. საუბარია ოპტიმიზაციაზე, თუმცა არა თანამშრომლების ხარჯზე“. ამ განცხადებამ (სოციალური ქსელების თუ კერძო საუბრების მიხედვით თუ ვიშუგელებთ) არაერთგვაროვანი რეაქცია გამოიწვია, რადგან სააკაშვილის მონინააღმდეგეების საკმაოდ მოცულობითი ნაწილისთვის ხსენებული თანამშრომლები რეჟიმის ყოველდღიურ დანაშაულებრივ პრაქტიკასთან ასოცირდებიან. ამკარა გახდა, რომ მათ არ დააკმაყოფილებს მხოლოდ სტრუქტურული რეფორმა თუ ავეჯის გადაადგილება და კონკრეტული პირების დასჯას მო-

მივლინება ავბიას თავლავი

როდესაც ახალი კაბინეტის წევრებზე ვსაუბრობთ, ალბათ, მიზანშეწონილი იქნება, გამოვყოთ ფაქტორი, რომელსაც შეიძლება პირობითად „ნდობის“ ან „კეთილგანწყობის ლიმიტი“ ეწოდოს. მასზე მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია, თუ რამდენს „აცვლის“ საზოგადოება ამა თუ იმ მინისტრს და რამდენ მცირე შეცდომას აპატიებს, ვიდრე მწვავე პრეტენზიებით მიაღებება. „კეთილგანწყობის ლიმიტი“ ციფრებში ასახვა საკმაოდ რთულია, თუ არა შეუძლებელი, თუმცა ამკარაა, რომ მინისტრების მდგომარეობა ამ მხრივ განსხვავებულია. მაგალითად, თუა წულუკიანის და სოზარ სუბარის შემთხვევაში ხსენებული „ლიმიტი“ საკმაოდ დიდი ჩანს, ხოლო ირაკლი ღარიბაშვილის შემთხვევაში შედარებით მცირე. საზოგადოება ჯერჯერობით ცუდად იცნობს ღარიბაშვილს და არ იცის, რას უნდა ელოდოს მისგან; ის, რომ მინისტრობის კანდიდატი ტელეკრანებზე პერიოდულად ჩნდება, ამ კონტექსტში განსაკუთრებულს არაფერს

ჩვენ ვიხით, რომ ბიძინა ივანიშვილი განსაკუთრებით ენდობა ირაკლი ღარიბაშვილს და რომ მას ძალიან რთულ მონაკვეთზე მუშაობა, სისტემის ავჯიას თავის განმეცხადებელი მოუწევს.

საქართველოში არავის არასოდეს არ უნდა გაუჩნდეს ცდუნება, რომ დანაშაულებრივი რევრენიული მანქანის ნაწილი გახდეს, თითოეულმა პოლიციელმა უნდა იცოდეს, რომ ამისთვის აუცილებლად დაისჯება, წინააღმდეგ შემთხვევაში განემორღვება ის, რაც ერთხელ უკვე მოხდა.

ითხოვენ. მათ ნაკლებად აინტერესებდათ პოლიტიკური, სავსებით პრაგმატული მოტივები, რომლებიც ლარებაშვილის ამ განცხადების უკან, სავარაუდოდ, იდგა.

გალე გაკიაველის თარგმანს დაიწყებს

ტოტალური მოსმენები, ფსიქოლოგიური და ფიზიკური ზეწოლა ოპოზიციონერებსა და მათ ოჯახებზე, ამომრჩევლების დაშინება, დაპატიმრებები სრულიად გაუგებარი მიზეზებით, ცემა, წამება, პროვოკაცია და ათასი სხვა საზიზღრობა არ ნარმოადგენდა ცალკეულ დანაშაულებრივ ქმედებებს, რომელთაც შსს-ში მომუშავე პირების ვინორა ჯგუფი სწავლიდა, ეს იყო ყოველდღიური პრაქტიკა, რომელშიც (როგორც მინიმუმი) ასეულობით ადამიანი იყო ჩართული; საზოგადოებაში ფართოდ გავრცელებულია „საფუძვლიანი ეჭვი“, რომ არ არსებობს კუდ-ის ან სოდ-ის თანამშრომელი, რომელიც ამაში ამა თუ იმ ფორმით არ მონაწილეობდა.

გასაგებია, რომ ახალი მინისტრი ცდილობს, არ დააპინოს შსს-ს (კონკრეტულად კი კუდ-ის და სოდ-ის) თანამშრომლები და კუთხეში არ მიამწყვდიოს, რადგან ამით უბიძგებს მათ, აქტიურად დაუჭირონ მხარი სააკაშვილის ჯგუფს, რომელიც, ავგონიაში ყოფნის მიუხედავად, ფორმალური თვალსაზრისით, ჯერ კიდევ ცოცხალია (აქ იგულისხმება მხარდაჭერა არალეგიტიმური მეთოდების გამოყენებით, თორემ პოლიტიკური მხარდაჭერას ვერავინ აუკრძალავს). მათი „ჰაერში გამოკიდება“ კი, ერთი შეხედვით, უფრო პრაგმატული (და ამავე დროს ერთობ ცინიკური) ჩანს, ასეთ მდგომარეობაში ერთმანეთს და ყოფილ შეფებს აქტიურად „დადირავენ“ და ახალ ხელმძღვანელობას ვაგონობით კომპრომატს მიუტანენ. თუმცა გასათვალისწინებელია ისიც, რომ „პოლიციელებთან პირველი შეგობრის“ კუდ-ის და სოდ-თან დაკავშირებული

გალე, კალიან დიდი ალბათობით, საზოგადოებისთვის სწორი გზაა სახელისუფლო ბეჭეატების დანაშაულებრივი გამოყენების იქნა, რომ სპეც შეიქმნას ამა თუ იმ ორგანიზაციის ან აღმასრულებელი სტრუქტურის დანაშაულებრივად გამოყენებაზე მიღებს («ნაშრომარობა» იქნება, კუდ-ი, სოდ-ი თუ სხვა).

ბულმა სენტიმენტებმა შეიძლება საზოგადოების (ისედაც ფარდობითი) მხარდაჭერა დააკარგვიანონ. თუ სიტუაციას სისტემის შიგნიდან შევიხედავთ, დაახლოებით შემდეგ სურათს ვიხილავთ: გარეთ აბოლოქრებული სტიქიაა, უამრავი ადამიანი სამართლიანობას, ზოგი კი, შურისძიებას მოითხოვს და ელოდება, როდის დაიწყება სააკაშვილის გესტაპოელების დაპატიმრება. ამ დროს მოდის ახალი მინისტრი, რომელიც აცხადებს, რომ ტოტალური წმენდას და ათასობით ადამიანის ქუჩაში გაყვას არ აპირებს; მას შეუძლია დაიცვას კონკრეტული თანამშრომელი, პრობლემები აარიდოს და, იდეაში, საზოგადოების რისხვას სხვა მიმართულებით გადაამისამართოს. ბუნებრივია, რომ კარგი ურთიერთობა ახალ ხელმძღვანელობასთან ასეთ ვითარებაში სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ხდება, ხოლო კავშირი სააკაშვილის ჯგუფთან და მისი თუნდაც მცირე, არაფორმალური თხოვნების გათვალისწინება ძალიან სარისკო ავანტიურად გადაიქცევა. ლარებაშვილის „ლემონიერების“ უკან სააკაშვილად, იმავალად ყველაზე მარტივად უნდა განვიხილოთ. ლარებაშვილის „ლემონიერების“ უკან სააკაშვილად, იმავალად ყველაზე მარტივად უნდა განვიხილოთ.

პრობლემას ის არ წყვეტს. საქართველოში არავის არასოდეს არ უნდა გაუჩნდეს ცდუნება, რომ დანაშაულებრივი რევრენიული მანქანის ნაწილი გახდეს, თითოეულმა პოლიციელმა უნდა იცოდეს, რომ ამისთვის აუცილებლად დაისჯება, წინააღმდეგ შემთხვევაში განემორღვება ის, რაც ერთხელ უკვე მოხდა.

ამ პრობლემის გადაწყვეტა არც ისე იოლია, როგორც ერთი შეხედვით ჩანს. თავი დაუანებოთ იმას, რომ თავის მოქმედებაში ახალი მინისტრი და ხელისუფლება იძულებული იქნება, პოლიტიკური სიტუაცია და მთელი რიგი ტაქტიკური ფაქტორი გაითვალისწინონ, ეს ამ შემთხვევაში მეორეხარისხოვანია. მთავარია, რომ ამაღ, კალიან დიდი ალბათობით, საზოგადოებისთვის სწორი გზაა სახელისუფლო ბეჭეატების დანაშაულებრივი გამოყენების იქნა, რომ სპეც შეიქმნას ამა თუ იმ ორგანიზაციის ან აღმასრულებელი სტრუქტურის დანაშაულებრივად გამოყენებაზე მიღებს («ნაშრომარობა» იქნება, კუდ-ი, სოდ-ი თუ სხვა). ეს კი გარკვეულ წინააღმდეგობაში შეევა თითოეულ დანაშაულზე ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის პრინციპთან, რომელზეც ევროპულ

სამართალი დგას. მართლაც რომ ვთქვათ, დილით ადამიანი დგებოდა და მიდიდა სამსახურში, სადაც ხელმძღვანელის დანაშაულებრივ მოქმედებას ასრულებდა: დილით უკანონო მოსმენას აწარმოებდა, დღისით ოპოზიციონერებს სცემდა, საღამოს ზეწოლით ადამიანი იყო ჩართული; პატიმრის ოჯახზე და ეს ყოველდღე მეორედებოდა. ეს, ცხადია, გამარტებული, უტრირებული სქემაა, თუმცა, ალბათ, ცოტა ვინმეს თუ ეპარება ეჭვი, რომ ყოველივე ამაში სააკაშვილის შსს-ში ასეულობით ადამიანი იყო ჩართული; რა უნდა გააკეთოთ ამ შემთხვევაში: გამოვიძიოთ თითოეული ფაქტი, რომელიც რაიმე მართლაც რომ ასტრონომიული, თუ, დასაწყისისთვის, საპარტლავი რიგის თვისებას მთლიანად ორგანიზაციას და მის საამიანობას მივითვით? რა ფორმით უნდა გააკეთოთ ეს (თუ უნდა გააკეთოთ)?

თბილისი-ნიურნბერგი-თბილისი

ფართოდ გავრცელებული მოსაზრების მიუხედავად, საერთაშორისო ტრიბუნალს ნიურნბერგში არც ერთი ორგანიზაცია, თუნდაც ყველაზე ოდითხურო „სს“-ი და გესტაპო, დანაშაულებრივად არ გა-

მოუცხადებია; განაჩენი მხოლოდ „პირთა ჯგუფებს“ შეეხო. ციტატა: „ტრიბუნალი, წესდების თანახმად, აღიარებს დანაშაულებრივად ჯგუფს, რომელიც შედგება გესტაპოს და „სდ“-ს იმ წევრებისგან, რომლებიც იკავებდნენ ნინარე პარაგრაფში ჩამოთვლილ თანამდებობებს, განვიხილავთ ორგანიზაციის რიგებში ან რჩებოდნენ მასში, მაშინ, როდესაც იცოდნენ, რომ ის გამოიყენება იმ ქმედების ჩადენისთვის, რომელიც გამოცხადებულია დანაშაულებრივად წესდების მე-6 მუხლის შესაბამისად, ან, როგორც ორგანიზაციის წევრები, პირადად მონაწილეობდნენ მსგავსი დანაშაულის ჩადენაში“. ყურადღება მივაქციოთ ფორმულირებას „იცოდნენ... ან პირადად მონაწილეობდნენ“. ამასთანავე, ტრიბუნალმა მკაფიოდ განსაზღვრა, თუ ვის არ ეხება განაჩენი (ამონარიდი „სს“-თან დაკავშირებული მონაკვეთიდან): „იმ პირების გამოკლებით, რომლებიც განვიხილავთ ამ ორგანიზაციაში სახელმწიფო ორგანოების მიერ, თანაც ისე, რომ არჩევანის უფლება არ ჰქონდათ, აგრეთვე, იმ პირების გამოკლებით, რომელთაც მსგავსი დანაშაული ჩადენილი არ აქვთ“. საბოლოოდ, მიღებულ იქნა სიტუაცია, როდესაც ორგანიზაციის ფორმალური წევრობა არ შეიძლება გამხდარიყო საფუძველი ამა თუ იმ პირის გასამართლებისთვის და დამნაშავედ ცნობისთვის, თუმცა საფუძველს მისი საქმიანობის გამოძიებისთვის ის ნამდვილად ქმნიდა.

დღეს აპელირება ნიურნბერგის გამოცდილების მიმართ შეიძლება უფროდ (ან ნაადრევად) მოგვეჩვენოს, თუმცა, რაც უფრო მეტი ფაქტი გახდება ცნობილი და გამოიკვეთება იმ დანაშაულებრივ პრაქტიკის მასშტაბი (და ამზრუნველი ყოველდღიური რეჟიმი, სავარაუდოდ, მიმართება, საუბარი „დამნაშაულებრივ ორგანიზაციებზე“ თუ არა, „ჯგუფებზე“ მაინც გაცილებით აქტიურად გახდება. ამ ვითარებაში ირაკლი ლარბაშივილს საკმაო სიფრთხილის გამოვლენა მოუწევს, რათა აირიდოს „მინისტრი გესტაპოელებს ხელს აფარებს“ ტიპის ბრალდებები, რომელთაც მისი არაკეთილმოსურნეები მის წინააღმდეგ აუცილებლად გამოიყენებენ, თუ ამისთვის თუნდაც იოტი-სოდენა საბაბს მისცემს.

ერთის შეხედვით, ლარბაშივილისთვის მომგებიანია, „გარდაქმნის პროექტორის“ ფუნქცია შეითავსოს და თავად გამოაქვეყნოს შსს-ს საქმიანობასთან დაკავშირებული მასხვები მასალის მანამ, სანამ საპარლამენტო ან არასამთავრობო კომისიები მიადგებიან, თუმცა, ამასთანავე, ამკარაა, რომ ეს ფრთხილად, ეტაპობრივად უნდა გააკეთოს, რათა სისტემის ტოტალური დესტაბილიზაცია და პოლიციის მიმართ ნდობის სრული ანიჰილაცია არ გამოიწვიოს, რაც ქვეყნის უსაფრთხოებას პრობლემებს შეუქმნის. ასე იქნება თუ ისე, ფაქტია, ლარბაშივილს მუშაობა გაცილებით რთულ პირობებში მოუხვევს, ვიდრე ნაზისიერი სხვა მინისტრს.

ლიბიტი მონიავა

იხით თუ არა, რომ...

● XX საუკუნის 30-იან წლებში „დიდი დებრესის“ პერიოდში, ამერიკის შეერთებულ შტატებში შიმშილისგან დაიხრცა 5 მილიონი ადამიანი.

● მსოფლიოს ისტორიაში მშვიდობიანი მოსახლეობის დაბომბვა პირველად განახორციელა ამერიკის შეერთებულ შტატებმა ნიკარაგუაში, XX საუკუნის 20-იან წლებში. შემდგომ კი მათმა პროტექტორმა დაიხრცა მოსამთავრობო მმართველობის წლებში სამასი ათასი თანამემამულე დახოცა, ანუ ყოველი მეათე ნიკარაგუელი.

● ერაყში ამერიკული აგრესიის წლებში დაიღუპა 4,5 ათასი ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურე და 1,5 მილიონამდე მშვიდობიანი მცხოვრები. ამერიკის შეერთებული შტატების მხოლოდ სამხედრო ხარჯებმა შეადგინა 750 მილიარდი დოლარი.

● სადამ ჰუსეინის დროს ერაყში ცხოვრობდა 1,8 მილიონი ქრისტიანი, დღეს დღევანდელი დარჩენილია მხოლოდ 500 ათასი, დანარჩენები მოკლულ იქნა ან ემიგრაციაში წავიდა.

● ამერიკის შეერთებულ შტატებში XIX საუკუნის 80-იანი წლებიდან არის აშშ-ის პრეზიდენტის, გრანტის, მუმიის მავზოლეუმი.

● მსოფლიოში ყოველდღიურად 35 ათასი ბავშვი იღუპება შიმშილით.

● 1818 წელს მთელ საქართველოში იყო დაახლოებით 700 ეკლესია, ხოლო 1900 წელს მათი რაოდენობა 1515-მდე გაიზარდა, ფუნქციონირებდა თბილისისა და ქუთაისის სასულიერო სემინარიები, 6 ვაჟთა და 2 ქალთა სასულიერო სასწავლებელი.

● ამერიკის შეერთებულ შტატებს მსოფლიოს 136 ქვეყანაში აქვს თავისი სამხედრო ბაზები.

● 1961-75 წლებში ვიეტნამში დაიღუპა 58 ათასი ამერიკელი. ჯარები შეიყვანა აშშ პრეზიდენტმა ჯონ კენედიმ.

● ომი დაიწყო ასე: ხომალდის მეთაურმა განაცხადა, რომ ვიეტნამელები მათ ხომალდზე თავდასხმას აპირებდნენ. აშშ-ის ვიცე-პრეზიდენტმა ჯონსონმა კონგრესს განუცხადა, რომ უკვე დაესხნენ თავს. დაიწყო ომი.

სენატორი გოლდვოტერი: „ეს იყო აშკარა ტყუილი. ჯონსონმა მოატყუა სენატი“. ომში დაიღუპა 3 მილიონი ვიეტნამელი. მშვიდობიანი მოსახლეობის განზარაბ მონაწილეობისთვის ამერიკის სასამართლოს მიერ პასუხისგებაში მიეცა მხოლოდ ლეიტენანტი კელი, რომელმაც სონგმის მთელი მოსახლეობა ამოწყვიტა, მაგრამ 4 წლის შემდეგ გაათავისუფლეს.

საკაშვილის გეარტივლოგის ბოლო წლებში ოპოზიციურ საზოგადოებაში უსაღიშაოდ, როგორც ერთი დიდი გესტაპო და მისი ნაკრებადგენლების მიმართ უსაბაიისი დამოკიდებულება ჩამოყალიბდა

„კეზარაშვილი, ირაკლი ჩიქოვანი და ჩარბოლიშვილი არიან ჩემი უბედურების მიზეზი... ყველაფერი დროებითია. მათ აუცილებლად ვაბეზინებ პასუხს ჩემი შვილის დაღუპვისთვის, ეს აუცილებლად მოხდება! რომ მოვარდა სააკაშვილი, როდესაც ჩვენს შვილებს ნანგრევებში ვეძებდით, როგორც ჩანს, არ იცოდა, რა ხდებოდა და ისე მისცა 10-დღიანი ვადა სამართალდამცავებს საქმის გასასხნელად, თორემ რატომ ერთხელ არ მოიპოვებდა მას შიმშილს ეს ამბავი?“

ნუცა თოფჩიშვილი:

ბოკერიას, ჩარბოლიშვილს, კეზარაშვილს, ჩიქოვანს აუცილებლად ვაბეზინებ პასუხს ჩემი შვილის დაღუპვისთვის

სამშენებლო კომპანია, რომელიც თავის დროზე „რუსთავი 2“-ის შენობას არემონტებდა და რომლის სახელსაც ორი ახალგაზრდის — ნიკა გელაშვილისა და გიორგი გაბუნიას გარდაცვალება უკავშირდება, ამჟამად მრავალსართულიან სახლს ჭაჭყავაძის გამზირზე აშენებს, თუმცა იქვე ოთხსართულიანი ნაგებობაც ააშენეს, რომელსაც, სავარაუდოდ, ახლო მომავალში უფროსი „ტაბულა“ დაიკავებს. ზოგადად მშენებლობა კარგია და სამშენებლო ბიზნესიც საკმაოდ შემოსავლიანი საქმეა, მაგრამ, თუ შენობას სისხლის კვალი ამჩნევია და ფულსაც სისხლის სუნი ასდის, მორალურმა ადამიანმა პასუხისმგებლობის საკუთარ თავზე აღება უნდა შეძლოს.

შეგახსენებთ, რომ 2009 წლის 26 აპრილს თბილისში, სანდრო ეულის ქუჩაზე, ხუთსართულიანი შენობა ჩამოიხრდა... შენობა, რომელიც „გარსკვლავების აკადემიის“ პროექტი მიმდინარეობდა, მიწასთან გასწორდა და ორი უდანაშაულო ადამიანის სიცოცხლე ნანგრევებში ჩაიყოლა... აღნიშნულ შენობაში „რუსთავი 2“-მა სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოები დაიწყო, რომელსაც კომპანია „არტ-X“-ი ახორციელებდა, რომლის დაფუძნებელიც თავდაცვის ყოფილი მინისტრის მეუღლე სოფიო ჩიქოვანია, ხოლო აღმასრულებელი დირექტორი — უშიშროების საბჭოს მდივნის, გიგა ბოკერიას, ცოლია — რუსუდანი ჩერგოლიშვილი. სწორედ ეს კომპანია და ეს ადამიანები აშენებენ ვაკეში ორ ნაგებობას გვერდგვერდ და იმედია, მომავალში მათი „შენების შედეგი“ კიდევ რამდენიმე ოჯახს არ გააუბედურებს. ადგილობრივი მოსახლეობა, წლებია, პროტესტებს აღნიშნულ მშენებლობას, მაგრამ შედეგს ვერც ქუჩის აქციებით მიაღწიეს და ვერც სასამართლო პროცესებით.

თარი სახსრებით დავრგეთ ხეები. ერთ მშენებელს დღეს მერიის სამსახურის თანამშრომლებმა მათი გაჩეხვა დაიწყეს. რომ ვიკითხეთ, თუ რატომ ჭრიდნენ ხეებს, პასუხად გადმოგვცეს წერილი, რომელიც საფუძველზე მოიჭრა ხეები და დაიწყო მშენებლობა, აშენდა ოთხსართულიანი შენობა.

— რატომ აპროტესტობთ აღნიშნულ მშენებლობას? — უკვე სამი წელიწადია, ამ საკითხზე ვდავობთ. ვერ გეტყვით, რამდენი სასამართლო გვექონდა, მაგრამ ამ ქვეყანაში სამართალს სად იპოვი? ვითხოვდით მშენებლობის შეჩერებას, რადგან საერთოდ დააბნელა ამ კორპუსებმა ჩვენი სახლები, მზე აღარ შეიშინებდა ჩვენს ფანჯრებში. არ იკმარეს ეს თოხმეტი სართული და კიდევ მეორე შენობა დაგვადგეს თავზე. ამბობენ, თურმე „ტაბულას“ რედაქცია გადმოდის იქ.

მონგრევაზეც ცხადყოფს შინაგონი ორი ახალგაზრდის სიცოცხლე. აბო ვინემა პასუხი? — აღნიშნულ საკითხზე „საქართველო და მსოფლიო“ „რუსთავი 2“-ის შენობის, რომელშიც პროექტი „გარსკვლავების აკადემია“ მიმდინარეობდა, ჩამონგრევის შედეგად გარდაცვლილ ნიკა გელაშვილის დედას, ნუსტა თოფჩიშვილს, შეხვდა.

— ჩვენ მეზობლებისგან ვიგეტო, რომ აქციის ჩატარებას აპირებდნენ და, რასაკვირველია, მე და ჩემი რძალი ჩვერთვით ამ აქციაში და მე-დასაც ვაქცობოთ, — გვითხრა ქალბატონმა ნუსტამ. — ეს არის მკვლელების ჯგუფი, რომელსაც პლიეფივით თან დასდევს სისხლი და უბედურება. სანამ ბოკერიას ბოკერიას, ამათ ხელში ყველაფერი, მათგან დადამიანი გახდება და სასამართლო ამათი ხელში იქნება. — რატომ აპროტესტობთ აღნიშნულ მშენებლობას? — უკვე სამი წელიწადია, ამ საკითხზე ვდავობთ. ვერ გეტყვით, რამდენი სასამართლო გვექონდა, მაგრამ ამ ქვეყანაში სამართალს სად იპოვი? ვითხოვდით მშენებლობის შეჩერებას, რადგან საერთოდ დააბნელა ამ კორპუსებმა ჩვენი სახლები, მზე აღარ შეიშინებდა ჩვენს ფანჯრებში. არ იკმარეს ეს თოხმეტი სართული და კიდევ მეორე შენობა დაგვადგეს თავზე. ამბობენ, თურმე „ტაბულას“ რედაქცია გადმოდის იქ.

მ. ჩვენი საქმე არ იყო გახმაურებული, რადგან ყველანაირად ბლოკავდნენ ჩვენს ყოველგვარ აქტიურობას. „რუსთავი 2“ ჩვენს უბედურებას როგორ გააშუქებს, ეს ხომ ერთი წრეა, ერთნაირად აქვთ სისხლში ხელები გასვრილი. კეზარაშვილი, ირაკლი ჩიქოვანი და ჩარბოლიშვილი არიან ჩემი უბედურების მიზეზი და ვინ რას გააშუქებდა? ყველაფერი დროებითია. მათ აუცილებლად ვაბეზინებ პასუხს ჩემი შვილის დაღუპვისთვის, ეს აუცილებლად მოხდება! რომ მოვარდა სააკაშვილი, როდესაც ჩვენს შვილებს ნანგრევებში ვეძებდით, როგორც ჩანს, არ იცოდა, რა ხდებოდა და ისე მისცა 10-დღიანი ვადა სამართალდამცავებს საქმის გასასხნელად, თორემ რატომ ერთხელ არ მოიპოვებდა მას შიმშილს ეს ამბავი? უგულვავამ კინაობლუკუნა ერთი, სარემონტო სამუშაოები

როს სხდომის ჩატარება და ჩვენ ერთი წელიწადია უმედეგოდ ველოდებით პროცესის გამართვას... ჩათვალეს, რომ სისხლის სამართლის საქმე დასრულდა და, რადგან ვერაფრით მივალნიეთ ხელახალი გამოძიების დაწყებას, ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წევრების დახმარებით ადმინისტრაციულ საქმეზე შევიტანეთ სარჩელი, სადაც მოპასუხე ხუთი თუ ექვსი იურიდიული და ფინიკური პირია. ვუჩივლეთ როგორც მერიის ზედამხედველობის სამსახურს, ასევე არქიტექტურის სამსახურსაც, რომლებსაც უნდა გაეკონტროლებინათ იქ მიმდინარე სამუშაოები. ასევე ერთ-ერთი მოპასუხე მხარეა „ჯორჯიან ბილდინგ კორპორეიშენი“, რომელსაც „რუსთავი 2“-მა დაუდო ხელშეკრულება და მერე, თავის მხრივ, სწორედ აღნიშნულმა კომპანიამ დაიქირავა „არტ-X“. „რუსთავი 2“-მა პირდაპირ რატომ დაიქირავა მათივე კომპანია ესეც ჩვენთვის გაურკვეველია. როგორც გითხარით, „ჯორჯიან ბილდინგ კორპორეიშენის“ ხელმძღვანელი არის გიორგი კვიციხელია, რომელიც ახლა პარლამენტს აშენებს ქუთაისში და მართალია, იქაც დატრიალდა ტრაგედია და დაიღუპნენ მუშები, მაგრამ იმედია, რამე უფრო იდვი უბედურება არ მოხდება.

«ეს არის მკვლელების ჯგუფი, რომელსაც პლიეფივით თან დასდევს სისხლი და უბედურება»

— გაქვთ იმედი, რომ ახალი მთავრობა თქვენს საქმით დაინტერესდება? — იმედ გვაქვს კი არა, ამ იმედით ვარგებობთ, გვეჯერა, რომ ჩვენი საქმით აუცილებლად დაინტერესდებიან. — მოკლედ, გამოდის, რომ ბოკერიასა და კეზარაშვილის ოჯახების წევრებს სისხლის სამართლის წესით გასამართლებენ? — რასაკვირველია! განა ბოკერია და მისი ცოლი, ქალბატონი თამარა, არ არიან პასუხისმგებელი მისაცემი დანაშაულის დაფარვისთვის? დანაშაულის დაფარვა ჩვენი კანონმდებლობით ისჯება და სამართალი მათ კარზეც დააკაკუნებს. როგორც კი გამოძიება დაიწყება, აუცილებლად ვუჩივლებ მოსამართლეებს — დალი მეტრეველსა და თეა თანდაშვილს. ისინი აუცილებლად აგებენ პასუხს უსამართლო განაჩენისთვის და ქმედებისთვის. — ადმინისტრაციული წესით რომ ვაბეზინებ ჩემს შვილებს, ყველაფერი დროებითია და ვინ რას გააშუქებდა? — რასაკვირველია! განა ბოკერია და მისი ცოლი, ქალბატონი თამარა, არ არიან პასუხისმგებელი მისაცემი დანაშაულის დაფარვისთვის? დანაშაულის დაფარვა ჩვენი კანონმდებლობით ისჯება და სამართალი მათ კარზეც დააკაკუნებს. როგორც კი გამოძიება დაიწყება, აუცილებლად ვუჩივლებ მოსამართლეებს — დალი მეტრეველსა და თეა თანდაშვილს. ისინი აუცილებლად აგებენ პასუხს უსამართლო განაჩენისთვის და ქმედებისთვის.

დაბაბი. აქამდე ჩვენ ვერაფერი შევძელით, სტრასბურგის იმედად ვართ, მაგრამ, თუ კვლავ სასამართლო განთავისუფლებული ვართ, მაშინ სტრასბურგი ჩვენთვის იდეალური ნამდვილად არაა. დამაშავეები უნდა დაინაჯონ! — მიმართავთ ახალ მთავრობას თხოვნით, რომ ხელახალი ძიება დაიწყოს? — რასაკვირველია, მე „ქართული ოცნების“ ყველა ლიდერთან ვიყავი, საქმის მასალაზე იცნობდით, სადაც დასტურდა „მონიტორის“ მიერ გადაღებული ფილმიც ყველას დავეუროვე, საქმის კურსში არიან. შალვა შავგულიძესთან კონსულტაციებზე დავდიოდით. ვაკის ამომრჩეველთან შეხვედრაზე რომ მოვიდა, მითხრა, თქვენი საქმე ჩემს კარადაში ინახება... ახლა გვირბანდებიან, ბევრი საქმის ხელახალი გამოძიება მოხდება და იმედი მაქვს, რომ ჩვენც შევძლებთ სიმართლის დადგენას. ჩვენს ობიექტურს, მიუკერძოებელი გამოძიების მეტს არც არაფერი ვითხოვთ. მიუხედავად გაყალბებისა, ჩვენს საქმეში არის ისეთი დეტალები, რის მიხედვითაც შეიძლება დამაშავეების კვალზე გავივდეთ.

ესაუბრა ბიორბა ბაისურაძე

საპარტიო

„ამ ცხრა წლის განმავლობაში საქართველოში მიმდინარეობდა გენოციდი: 125 კაცი ქუჩაში მოკლეს, 420 მოქალაქე უდანაშაულოდ იხდის სასჯელს, ასობით ადამიანი უზო-უკვლოდ გაიქრალი... ეს იცით, რამხელა ციფრია? ჩვენთვის კი არა, ჩინეთისხელა ქვეყნისთვისაა კატასტროფა. ამან თუ ისე ჩაიარა, არაფერივით, მაშინ არც საზოგადოება ყოფილა აქ, არც სახელმწიფო.“

სოსო რობაქიძე:

არავითარი ხელშეწყობა და გარანტიები, — სააკაშვილი უნდა გასაგარტოვდეს!

ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ საზოგადოება ქვეყანაში ბოლო რვა წლის მანძილზე მომხდარი დანაშაულების ობიექტურად გამოძიებისა და დამნაშავეთა პასუხისმგებლობის საკითხის დაყენების მოლოდინშია. არჩეული მთავრობა კი ხალხს მიუკერძოებელ სასამართლოს ჰპირდება. დაისჯებიან თუ არა რეალურად დამნაშავეები და სად უნდა მოხდეს ხელისუფლების იმ მაღალჩინოსანთა გასამართლება, რომელთა ბრალეულობაც ძიების პროცესში გამოიკვეთება, ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება 2004 წლის 23 ნოემბერს სამართალდამცავების მიერ დიდუბის ეკლესიასთან მოკლული ბუტა რობაქიძის მამა — სოსო რობაქიძე.

— ბატონო სოსო, პირველი და უმთავრესი, რასაც საზოგადოება არჩეული მთავრობისგან ელოდება, დამოუკიდებელი სასამართლო, ობიექტური გამოძიებები და ბოლო წლების მანძილზე მომხდარი გაუხსნელი საქმეების გამომწვეურებაა. თქვენი აზრით, უნდა დადგეს თუ არა ყველა იმ პირის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი, რომლებსაც თუნდაც რაიმე აკავშირებდათ ამ დანაშაულებთან?

— პასუხისმგებლობის საკითხის დაყენებაზე, ბუნებრივია, ახლა ბევრი საუბრობს და, ძირითადად, ზოგადი შეფასებებია. მე თუ მკითხავთ, პირველ რიგში, მიხელო სააკაშვილი უნდა გასამართლდეს. თქვენ თუ წარმოგიდგინებთ, ფაქტურად გერმანიაში ჰიტლერი არ დაესაჯა ვინმეს და ჰიმლერი დაესაჯა? ანუ ამით რის თქმა მინდა: ცენტი და სათავე ამ საშინელი რეჟიმის იყო სააკაშვილი, ამიტომ, თუ კი საქართველოში უნდა დადგეს სასამართლო, რომელიც უნდა დაისაჯოს, ეს უნდა იყოს რეალური. აქ თუ რაღაც მცირე ჭანჭიკებზე დაიწყებდით, რეალურად ეს არაფერს ნიშნავს. უნდა დაისაჯოს ახალაია, მერაბიშვილი, ადეიშვილი, რამიშვილი და სხვები. ესენი არიან სიკვდილის ბრიგადების ავტორები.

— ბევრმა უკვე მოასწრო გაქცევა. — ეს არაფერს ნიშნავს, ვერაფერს ვერსად გაიქცევა. ამათმა, ამ სიკვდილის მოციქულებმა, ნებისმიერ შემთხვევაში უნდა ავონ პასუხი და თანაც ისე, რომ ანალოგიური რამ საქართველოში აღარასდროს განმეორდება. ამათ საზოგადოება მოექცევა ისა, როგორც ფაშისტურ პარტიას მოექცა მსოფლიოში დასაჯების შემდეგ და საბოლოოდ „ნაციონალური მოძრაობა“

ბა“ საქართველოში დასაჯება პოლიტიკური ასპარეზიდან. ის, რომ თავენი და რეალურად, რომელიც უნდა დაისაჯოს, ეს უნდა იყოს რეალური. აქ თუ რაღაც მცირე ჭანჭიკებზე დაიწყებდით, რეალურად ეს არაფერს ნიშნავს. უნდა დაისაჯოს ახალაია, მერაბიშვილი, ადეიშვილი, რამიშვილი და სხვები. ესენი არიან სიკვდილის ბრიგადების ავტორები.

— თქვენი აზრით, რამდენად მოსალოდნელია, სააკაშვილი ახალ მთავრობას რამე პრობლემები შეუქმნას? ბევრი ფიქრობს, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ ჯერ კიდევ აქვს პროცესების შემობრუნების შანსი.

— სააკაშვილი შეიძლება გიჟი და ენა ტყინისგან ცალკე გაუბრძვას, მაგრამ ერთ რამეს უკვე ხვდება: მისი დრო საბოლოოდ დამთავრდა. რაც შეეხება შემობრუნებას, ამას, ალბათ, უფრო ის ხალხი ამბობს, რომელიც დღემდე ვერ ეგუება „ნაციონალური მოძრაობის“ კრახს. რეალურად რომელ შემობრუნებაზეა საუბარი? ამათ რისი იმედი აქვთ საერთოდ? როგორც ჩემი შვილი ვერ მობრუნდება ამ ქვეყანაზე, ისე ესენი ვერ მობრუნდებიან... ვინ მოაბრუნებს ამათ, ამ ნაძირლებს მინა უნდა ეწოდეთ ფეხქვეშ, უმკაცრესად უნდა დაისაჯონ. არავითარი ხელშეწყობა და გარანტიები... ღმერთმა ნუ ქნას, ეს ხალხი არ დაისაჯოს, თორემ ვერც ერთი მთავრობა, ვინც უნდა მოვიდეს, დიდხანს ვერ გაძლებს. სამართალია: ნობა თუ არ აღსდგა ამ

ქვეყანაში, არაფერი გამოვა — ვერც სოფლის მეურნეობა განვითარდება, ვერც უმუშევრობის პრობლემა მოგვარდება და ვერც ეკონომიკა წავაწინ, იმიტომ, რომ ქართულ კაცს ასეთი მომენტი არ უნდა შეუშინებოდა: ღორივით შეუშარო საჭმელი სალორავი და სულში აფურთხო... — თქვენ თქვით, რომ, პირველ რიგში, სააკაშვილი უნდა გასამართლდეს. ის ჯერ კიდევ ერთი წელი პრეზიდენტის პოსტზე რჩება. როგორ წარმოგიდგინებთ ასეთ პირობებში მისი პასუხისმგებ-

ლორმაცია, რომ იგეგმება ტელეკომპანია „რეალტივის“ დაფუძნების, გურამ დონაძის, დეკავება. — დონაძე ციხეში უნდა იყოს, რა თქმა უნდა. ეს აღაშინებელი ფიგურაა ჩემს სამხრეთში, რომელიც, ბირგვლიანისა და კიდეც უამრავ სიბინძურეში. არაბარტო დონაძე, ასევე ციხეში უნდა იყვნენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მაღალჩინოსანი ზურაბ მიძახე, რომელიც ბაქცევშია, და ქალაქის ყოფილი პროკურორი გიორგი ლვინიაშვილი. ამათ იმდენ სისხედავსა და

არ აქვს მნიშვნელობა, მან რა დანაშაული ჩაიდინა, პირველი მე ამოვიღებ ხმას და გავაპროტესტებ, იმიტომ, რომ თვითონ ვარ უსამართლობის მსხვერპლი. ერთხელ და სამუდამოდ ამ ქვეყანაში უნდა დასრულდეს საგარდლების გამოყენება პირადი ინტერესებისთვის და ცოცხების „დუბინკების“ მანიპულაციები უნდა ჩამოშორდნენ. მე მგონი, ამისთვის იბრძოდა ადვოკატი ნელი ქართველი ხალხი და ღმერთის წყალობით, როგორც იქნა, რაღაცას მივაღწიეთ. — ბიძინა ივანიშვილის განცხადებას გაგახსენებთ: „ჩვენ ჩვენს ოპონენტებს ისე

ხალხს თავი რომ დაიხანებოთ ესროდნენ და ხელაგანულ ადამიანებს ხაივით კლავდნენ, ვინაა ამაზე პასუხისმგებელი? ვიპოვებ, თავიდან, ხელგადასხმულად, უნდა დაიხანოს გასამართლება და რიგითი შემსრულებლები დაემთავრდეს

ლობის საკითხის დაყენება? — სიმართლე გითხრათ, არა მგონია, რომ სააკაშვილი ეს ერთი წელი დარჩეს, მაგრამ რომც დარჩეს, ყურებდაჭრილი სააკაშვილი ვის რაში სჭირდება? არავინ მას არ დავიკავს — არც დასავლეთი და არც ის სენატორები, მძაკავებად რომ მიჩნდა. სპეცრაზმს რაც შეეხება, იმედებს რომ ამყარებდა მასზე და გახსოვთ, არჩევნების დღეს რაც გააკეთეს ხაშურში, ისიც კი აღარ ჰყავს უკვე. ისე, ამ სპეცრაზმშიც ბევრია დამნაშავე და პასუხისმგებელი მისაცემი; ხალხს თავი რომ დაიხანებოთ ესროდნენ და ხელაგანულად ადამიანებს ხაივით კლავდნენ, ვინაა ამაზე პასუხისმგებელი? ვიპოვებ, თავიდან, ხელგადასხმულად, უნდა დაიხანოს გასამართლება და რიგითი შემსრულებლები დაემთავრდეს.

— რამდენიმე დღის წინ გავრცელდა კულუარული ინფორმაცია, რომ იგეგმება ტელეკომპანია „რეალტივის“ დაფუძნების, გურამ დონაძის, დეკავება. — დონაძე ციხეში უნდა იყოს, რა თქმა უნდა. ეს აღაშინებელი ფიგურაა ჩემს სამხრეთში, რომელიც, ბირგვლიანისა და კიდეც უამრავ სიბინძურეში. არაბარტო დონაძე, ასევე ციხეში უნდა იყვნენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მაღალჩინოსანი ზურაბ მიძახე, რომელიც ბაქცევშია, და ქალაქის ყოფილი პროკურორი გიორგი ლვინიაშვილი. ამათ იმდენ სისხედავსა და

არ მოვექცევით, როგორც იმსახურებენ, არამედ ისე, როგორც ჩვენი ქვეყანა იმსახურებს. — თქვენი აზრით, რას ნიშნავდა ეს განცხადება?

— მარტივად რომ ვთქვათ, ეს იყო ძალიან სწორი, ადეკვატური სიტყვა და ამით ბიძინა ივანიშვილმა ყველა ვინც იქ იყვნენ, სააკაშვილიდან დაწყებული, დამთავრებული კულაშვილითა და სხვებით, ფაქტობრივად, „მოაჩინა“. ბევრმა ეს განცხადება გაიგო, როგორც რაღაც პატიებისა და შერიგების რიტორიკა, მაგრამ მიაცხადებთ ყურადღება მის სხვა სიტყვებსაც. ქაცვათქმე, რომ იქნება დამოუკიდებელი, მიუკერძოებელი სასამართლო. მორჩა, გათავაზა! ამით ყველაშვარი ნათელია: თუ სასამართლო იქნება, ესა იგი ამ ნაძირალა არაპაცივიდან, ეს დანაშაულენარები რეჟიმის ვინც დაჩაბა, არც ერთი არ დაჩაბა დაუსჯელი. ბოლოსდაბოლოს კოალიციის ლიდერებმა კარგად იციან, რომ ხალხის მთავარი დაკვეთა არის სწორედ სამართლებრივი სახელმწიფოს ჩამოყალიბება; და ასეთი სახელმწიფო ვერანაირად ვერ შედგება, თუ დონაძის, ლვინიაშვილის, მიქაძისა და ადეიშვილ-მერაბიშვილისნაირი კრიმინალები თავისუფლად ივლიან.

— თქვენი აზრით, სად უნდა მოხდეს ხელისუფლების მაღალჩინოსნების გასამართლება — საქართველოში თუ

საერთაშორისო სასამართლოს მიერ?

— არავითარი საერთაშორისო სასამართლო! ამ ადამიანებს დანაშაული საზღვარგარეთ არ ჩაუდენიათ. ისინი წლების მანძილზე სათავეში ედგნენ დანაშაულებრივ რეჟიმს ამ ქვეყანაში, გაფლანგეს სახელმწიფოს ფული, გააუბედურეს უამრავი ოჯახი, დახოცეს უდანაშაულო ადამიანები, ხალხი ქუჩაში დახვრიტეს... როცა პრეტენზია გვაქვს დემოკრატიაზე და ვესწრაფვით ცივილიზებულ სამყაროს, საერთოდ რატომ უნდა ჩნდებოდეს კითხვა: სად გასამართლებიან ისინი?! გადაჭარბების გარეშე ვამბობ, ამ ცხრა წლის განმავლობაში საქართველოში მიმდინარეობდა გენოციდი: 125 კაცი ქუჩაში მოკლეს, 420 მოქალაქე უდანაშაულოდ იხდის სასჯელს, ასობით ადამიანი უზო-უკვლოდ გაიქრალი... ეს იცით, რამხელა ციფრია? ჩვენთვის კი არა, ჩინეთისხელა ქვეყნისთვისაა კატასტროფა. ამან თუ ისე ჩაიარა, არაფერივით, მაშინ არც საზოგადოება ყოფილა აქ, არც სახელმწიფო და რა გვინდა საერთოდ, რას ვითხოვთ. სხვათა შორის, არ მინდოდა ახლა ამაზე მესაუბრო, მაგრამ რადგან პასუხისმგებლობაზე ვლავარაკობთ, არანაქვიათ მკიმი დანაშაულები ამით ჩადენილი თქვენს კოლაგებსაც, შურისძიებას, ვიდრე ხელისუფლების ზოგიერთ მაღალჩინოსანს. ყველა შურისძიება არ ვგულანსხვობ, რასაკვირველია, მხადვალობაში მყავს „რუსთაში 2“ და „იმილი“, მას შემდეგ, რაც გადარა პატარაკაცივილი მოქვდა...

— მიგაჩნიათ, რომ მათი პასუხისმგებლობის საკითხიც უნდა დადგეს?

— პასუხისმგებლობა არ არის მხოლოდ სამართლებრივი, ამ შემთხვევაში საუბარია მორალზე, როცა იცი, რომ სინამდვილეში ემსახურები. ახლა იტყვიან, ვმუშაობდი იმიტომ, რომ ოჯახი მყავდა სარჩენი. ოჯახი რომ გყავს სარჩენი, ძმაო, ჩემი ოჯახი დაიქცა და შენ ამას ტაშს უკრავდი... არ გვაქვს ჩვენ სამი და ოთხი-თასლარიანი ხელფასები, მაგრამ ცხვორობთ, როგორღაც თავი გაგვაქვს! ასე რომ, არანაირი ახსნა, არანაირი გამართლება მათ საქციელს არ აქვს. რა თქმა უნდა, ისინიც თანამონაწილენი არიან იმ საშინელი ადვირახსნილობის, რომელიც ბოლო ცხრა წლის განმავლობაში ხდებოდა. ესაუბრა ჯაბა ჟვანიძე

ამ ცხრა წლის განმავლობაში საქართველოში მიმდინარეობდა გენოციდი: 125 კაცი ქუჩაში მოკლეს, 420 მოქალაქე უდანაშაულოდ იხდის სასჯელს, ასობით ადამიანი უზო-უკვლოდ გაიქრალი...

GEWORLD.GE-ს მიხედვით

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„თავისუფალ და სამართლიან“ არჩევნებს უწოდებენ იმას, რომ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ ჩვეული უტიფრობით მიიწერა ამომრჩევლის ხმა და 40 პროცენტი გაიფორმა! პირიქით, ოპოზიციის წარმომადგენლებმა სააკაშვილის „დემოკრატიულ მემკვიდრეობას“ უყრის საძირკველს.

ქიანსავე მოკრიბი ფოკუსი

„ქართული ოცნების“ გამარჯვებით აღფრთოვანებულ ხალხს „უფროსი ძმა“ ნათლად მიაჩნდება, რომ „ვარდების რევოლუციის“ შედეგები გადახედვას არ ექვემდებარება. პირისხლიანი რეჟიმი, რომლის გასტუმრებასაც ადამიანები ერთმანეთს ულოცავენ, არსად წასულა, მეტიც — ოკენისგალმელი პატრონები აშკარად გვაჩვენებენ იმას, რომ იგი დემოკრატიის ნიმუში და პატრიოტიზმის მაგალითია. „დემოკრატიის შუქურა“ ახლა უკვე შუქურაზე მეტია; იგი „დემოკრატიული პროგრესისა და წარმატების“ ფლაგმანი ხდება.

ამჟამის სახელმწიფო მდივნის მოადგილემ ოპოზიციის მიმართული პარტიის ლიდერს და შეთავსებით საქართველოს პრეზიდენტს, მიხეილ სააკაშვილს, ბარაკ ობამას წერილი გადასცა, რომელშიც ნათქვამია: „ვარდების რევოლუციის მემკვიდრეობის დასაცავად და თქვენი ქვეყნის მომავლის ევროპასთან დასაკავშირებლად შეუძლებელია გაკეთებულიყო იმაზე მეტი, ვიდრე ისეთი თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნების გამართვა, როგორც დაადასტურებდა საქართველოს, რო-

გორც დემოკრატიული სახელმწიფოს წარმატებას... ახლა, როდესაც არჩევნებმა უკვე ჩაიარა, მსოფლიო ხედავს, რომ საქართველომ ეს ეტაპი თქვენი ლიდერობით გადალახა.“

ვით არ აღიარებს, რომ მთელი ამ დროის განმავლობაში დემოკრატიის სახელით მოქმედებდა „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ ჩვეული უტიფრობით მიიწერა ამომრჩევლის ხმა და 40 პროცენტი გაიფორმა! პირიქით, ოპოზიციის წარმომადგენლებმა სააკაშვილის „დემოკრატიულ მემკვიდრეობას“ უყრის საძირკველს.

„ეს არის თქვენი დემოკრატიული პროგრესისა და ამ კურსის მიმართ ერთგულება, რაც თქვენი მტკიცე მემკვიდრეობა იქნება. მაშინ, როდესაც არჩევნების შედეგები თქვენი თვის და თქვენი მხარდამჭერებისთვის დიდი იმედგაცრუება იყო, ამ შედეგებმა აჩვენა, რომ თქვენი მმართველობის დროს საქართველოში ჩამოყალიბდა მოქნილი და კონკურენტუნარიანი დემოკრატია. ნინოსისთვის საქართველოს დასჭირდება, რომ თქვენ განაგრძოთ ქვეყნის

მართვა და პარლამენტთან და „ქართული ოცნების“ კოალიციის ლიდერებთან ერთად იმუშაოთ, რათა მთავრობის გადაბარებისა და ახალი მთავრობის ჩამოყალიბების პროცესი უმტკივნეულოდ წარიმართოს. თქვენ ერთად გეკისრებით პასუხისმგებლობა, განაგრძოთ თქვენი ქვეყნის დემოკრატიული და ეკონომიკური განვითარება. თქვენმა საჯარო განცხადებებმა არჩევნების შედეგების ცნობასთან დაკავშირებით, დაამტკიცა, რომ თქვენი უპირველესი ყველა ქართველის ინტერესს გათვალისწინებდა.“

შეერთებული შტატებს სწორედ ასეთი ხელისუფლება სჭირდება საქართველოში; არც ერთს არ აქვს ბაღამყვანი უმრავლესობა. ერთიც და მეორეც შეიკავებულ მდგომარეობაში ყავთ და არც ერთს არ მისცემთ იმის საშუალებას, რომ მკვიდრი მოქარაობა გააქროს. „დარჩი ჩვენთან, არ მიბრუნდით“, — მიმართავს ოპოზიციის წარმომადგენლებს ორივეს

გეგმისგან, შიშისგან. თუ იმას, რაც საქართველოში ბოლო 9 წლის განმავლობაში ხდებოდა, მართლაც „ქვეყნის დემოკრატიული და ეკონომიკური განვითარება“ ვთქვამთ, რაღას ვერალოდით სააკაშვილს? მაინც აქ არის და საშუალოდ დადგინებული უნდა იყოს. „ნაწილი, რათა დაბრუნდეთ“

ამასობაში სააკაშვილი საკუთარ უფლებამოსილებას სრულად იყენებს და რეგიონებში რწმუნებულებს ნიშნავს. კახეთის რეგიონში რწმუნებულად ზურაბ ჭიაბერაშვილი დანიშნა, იმერეთში — ვახტანგ ბალაგაძე, სამეგრელო-ზემო სვანეთში — ზაზა გორიზია, რაჭა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთში — გიორგი ჭელიძე. საკუთარ კრეატურას ხელფასებს უზრდის და პარტიულ მმართველობასაც განაგრძობს. ბოძიანი ივანიშვილი კი ბოლომდე იმასაც ვერ ამბობს, რომ მის წინააღმდეგ რევეანისტიკული გეგმა არსებობს. „რაც შეეხება რევეანის-

ტულ გეგმას ჩემ წინააღმდეგ, ასეთი გეგმა არ არსებობს და საზოგადოებას შეუძლია მშვიდად იყოს. თუმცა არ გამოერიცხავ ასეთი გეგმის მზადებას, ჩვენ პოლიტიკური დევნის განხორციელებას არ ვაპირებთ და ამგვარ გეგმებს მათი არსებობის შემთხვევაში სამართლიანი სასამართლო გაარჩევს“, — აღნიშნა ივანიშვილმა.

ვიდრე ჩვენი ამერიკელი ძმები სასამართლოსაც ისეთივე „სამართლიანად“ არ მოგვინათლავენ, როგორც უკანასკნელ საპარლამენტო არჩევნებს, რევეანისტიკის განხორციელების იმედი არ დაგვარგვოდეთ, უსამართლობის გამოხსორება კი დღესაც ისევე შორია, როგორც 1 ოქტომბრამდე! ყოველ შემთხვევაში, ობამას წერილი უსტატად ამაზე მიგვანიშნებს...

თამარ ღვინჯიანი

ნინო ბურჯანაძე: «ქართულ ოცნებას» 26 მაისის მოვლენების გამოსაქიბლად მივბრუნდებით

როგორც ურნალისტებს „დემოკრატიული მოძრაობის“ ლიდერმა ნინო ბურჯანაძემ სასტუმრო „შერატონ მეტეხი პალასში“ განუცხადა, „სახალხო კრება“ საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვებულ კოალიციას „ქართულ ოცნებასთან“ აქტიურ თანამშრომლობას გეგმავს.

იმითმაც იყო აუტანელი, რომ ჯანსაღი თანამშრომლობა მასთან წარმოუდგენელი იყო, თუ იყავი განსხვავებული აზრით განსხვავებული ორგანიზაციის წარმომადგენელი, მაშინ მოლაღატედ შეგრაცხავდნენ“, — განაცხადა ბურჯანაძემ.

ასევე ნინო ბურჯანაძის თქმით, „სახალხო კრება“ ახალ მთავრობას პოლიტიკაში რეგისტრაციის გათავისუფლებისა და 26 მაისის მოვლენების შემსწავლელი დროებითი საპარლამენტო კომისიის შექმნის ინიციატივით მიმართავს.

„ეს არის პირველი ჩვენი შეკრება საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ და ჩვენ გვაქვს სურვილი, ქვეყანაში არსებული პოლიტიკური სიტუაციის გაანალიზება მოვახდინოთ, ასევე ახალი ხელისუფლებისგან ველით ქვეყნის გათავისუფლების კუთხით. მართლ სახალხო კრებას ასეთი 40-ზე მეტი პატიმარი ჰყავს. ასევე კოალიცია „ქართული ოცნებას“ მივმართავთ 26 მაისის ტრაგიკული მოვლენების გამოძიების მიზნით დროებითი საპარლამენტო კომისიის შექმნის ინიციატივით. ასევე არის განსახილველი სხვა საკითხები, მათ შორის სამომავლო გეგმებთან და იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ შევუწყობთ ხელი იმ ჯანსაღ პროცესებს, რომელიც ქვეყანაში იწყება“, — განაცხადა ბურჯანაძემ.

კულის თანამშრომლები ზუგდიდი-ანაკლიის მონაკვეთზე სატელეფონო კაბელის ამოთხრას აკონტროლებენ

სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონის საოლქო პროკურორ როლანდ ახალაიასთან ერთად გუბერნატორი (შემდგომ სოფლის მეურნეობის მინისტრი) ზაზა გორიზია განაცხადებს. ეს ორი პიროვნება სრულიად ხელშეუხებელი იყო და მათ უდიდესი გავლენა ჰქონდათ რეგიონში. სწორედ ეს იყო იმის მიზეზი, რომ ადამიანებს აქ კარგა ხანს პირში წყალი ჰქონდათ ჩაგუბებული და მხოლოდ ახალაიას აკონტროლებდნენ.

ამჯერად ზაზა გორიზიას ზუგდიდის რაიონის სოფელ დარჩელის პოლიციის ქვეგანყოფილების უფროსი, სოფელ ინგირის მკვიდრი ბადრი ბიგვაძე ამხელს. „ჩემზე, როგორც კომლზე, 12 წლის წინ დაკანონებული იქნა 4000 კვ.მ მიწის ნაკვეთი სოფელ ინგირში. როცა სავალდებულო გახდა საჯარო რეესტრში აღნიშნული მიწის გატარება, მივაკითხე ზუგდიდის საჯარო რეესტრს, სადაც, ჩემდა გასაკვირვად, მიხერეს, რომ ჩემი კუთვნილი მიწის ნაკვეთი გადაცემული ყოფილა ეკონომიკის სამინისტროსთვის და გაუმზადებით აუქციონზე გასატანა. როცა ვიკითხე, თუ რატომ მოხდა ეს და ვინ გააკეთა, მიხერეს: ჩვენ არაფერ შუაში არავართ, ეს გააკეთა შპს „ჰარვესტმაო“, რომლის უკან, როგორც შემდეგ გავიგე, ზაზა გორიზია იდგა. ინგირსა და ერგეტაში პირდაპირი

შესყიდვის ფორმით, საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით, შპს „ჰარვესტს“ 125 000 ლარად გადაეცა 463 ჰა მიწის ნაკვეთი, ანუ ერთი ჰექტარი — სულ რაღაც 140-145 ლარად. ამ მიწებში მოექცა ჩემი კუთვნილი მიწის ფართობიც. გარდა იმისა, რომ მიწები ნაგვართვის, საქონლსაც ნაართვის საძოვრები. ვის არ მივმართე განცხადებით, რომ ჩემი კუთვნილი მიწის ფართობი ოფიციალურად დაემკანონებინა, მაგრამ ამოდისიც მიხერეს, მინა გეკუთვნის, არავინ გედავებთ, მაგრამ ეს დაუზუსტებელიაო. არადა, სად ვისთან დავაზუსტო, ვერ გავიგე, ასევე შემომთავაზეს, განცხადებით მიმემართა ეკონომიკის სამინისტროსთვის, რომ ჩემი მიწა ჩემთვის მოეყიდა, ანუ ჩემს კუთვნილ მიწას მაყიდვინებდნენ, რაზეც უარი ვუთხარი“, — აღნიშნა ბადრი ბიგვაძემ. მისი თქმით, ხელისუფლების მზაკვრული გეგმა იაფად

შექმნილი მიწების რაც შეიძლება ძვირად გაყიდვას ითვალისწინებდა, მაგრამ მათ ვერ მოასწრეს ამ გეგმის განხორციელება. „პატარა-პატარა მიწის ნაკვეთებს ეს ხელისუფლება ვერ გაყიდდა, რადგან ინვესტორს პატარა მიწები არ აინტერესებს, მას დიდი ფარდობები უნდა, ამიტომ ყიდულობდნენ მიწებს მიხერულ ფასად, მერე კი გაყიდდნენ ინვესტორზე ასმაგად. ამას გორიზიას მეტი ვინ შეძლებდა, მაგრამ ვერ მოასწრეს გაყიდვა. ინგირელებს აეროპორტის მიმდებარე ტერიტორიაზე არეგულბული მიწებიც ნაართვის, აეროპორტის მშენებლობას უშლის ხელსო. აეროპორტი არ ამენებულა, ნაკვეთები კი გავერადნა და განანაგდა. აეროპორტის მშენებლობისა და წყალსატევების ამოვსების გამო ამ ტერიტორიის ირგვლივ მდებარე სახლები წვიმის დროს იტბორება“, — განაცხადა ბადრი ბიგვაძემ.

უნდა აღნიშნოს, რომ ბადრი ბიგვაძე 2009 წელს „ცნობილი“

მეგის ქარდავას ახირების გამო გათავისუფლდა დარჩელის პოლიციის ქვეგანყოფილების უფროსის თანამდებობიდან. „2008 წელს სოფელ განმუხურში გადმოხსულმა რუსებმა მძევლად აიყვანეს ჩვენი პოლიციელები და მათ გათავისუფლებას მე მიმიძღვის ლომის წილი, ჯილდოები და დამსახურებები კი სხვებმა მიიღეს, ამის გამო გმოვტყვი გულისტკივილი, რაც არ მოეწონა მეგის ქარდავას და, როგორც მისთვის მიუღებელი პიროვნება, იძულებული გახდა, დამეტოვებინა პოლიცია“, — დასძინა ბადრი ბიგვაძემ.

„ზაზა გორიზიას შპს „ჰარვესტს“ კიდევ ერთი პიროვნება, გალის რაიონის სოფელ გუდავას მკვიდრი, დროებით სოფელ ინგირში მცხოვრები — რემიკო უზუგბათა უჩივის. „ვარ მეორე ჯგუფის ინვალიდი, — წერს რემიკო უზუგბათა, — 1997 წლიდან ვზოვრობ სოფელ ინგირში. აქ შევიძინე 700 კვ.მ მიწის ფართობი და ამომენეს სახლი 5 სულისათვის, მეორე ხუთ სულზე, მიწის უქონლობის გამო, დავკარგე მეორე შვილის საცხოვრებელი სახლი. ინგირის ტერიტორიაზე ერთი ჰექტარი ეკალ-ბარდებით დაფარული მიწის ფართობი გავწინდე, ამ მიწის ფართობის დაკანონებაზე ვის არ მივმართე, მაგრამ ყველგან უარს გამომიტყუებენ, რადგან ეს მიწები თურმე შპს „ჰარვესტს“ ეკუთვნის.

ლადო ქირია, ზუგდიდი

P.S. სოფელ ინგირში ერთი საინტერესო ამბავიც გავიგე: ახლახან ზუგდიდიდან ანაკლიამდე ერთი მეტრის სიღრმეში მოცე საუკუნის 50-იან წლებში ჩადებული სატელეფონო კაბელის ამოთხრა დაუწყდა. ეს არის სპეცკავშირისთვის გათვალისწინებული მრავალწერიანი კაბელი და 18%-მდე ძვირფას ლითონებს შეიცავს. კაბელი სპეციალური ტექნიკის საშუალებით ამოაქეთ და ყოველ 20 მეტრში ტრიან. საუფლისხმო ის არი, რომ ამ პროცესს იცავენ და აკონტროლებენ კულის თანამშრომლები.

„ტულუშის თანაუბრე გიორგი მშვენიერაქამ მითხრა, რომ რამდენიმე მიზეზის გამო ჩვენ ვერ ვაღიარებთ პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულს და ერთ-ერთი მიზეზი ისაა, რომ, როდესაც სოხარ სუბარმა აღიარა პოლიტიკატიმრები, ის ხელისუფლებამ დაბლოკა და შემდეგ ხელისუფლებას მისი ხმა აღარ ესმოდა და მის ანგარიშებსაც აღარ კითხულობდაო.“

კა(დ)რუსული

- შედი, ქალო, ბუდკაში!
- არ ვარ იმნაირი!
- შედი, ქალო, ბუდკაში!
- არ ვარ იმნაირი!
- შედი, რანაირიც გინდა, იმნაირი იყავი, აფეთქებაა, არ დაილუპო!

ბიძინა ივანიშვილმა მთავრობის საბოლოო შემადგენლობის წარდგენა ამ ძველი ჭიათურული ანეკდოტით დაიწყო. „ჩემი ბავშვობისდროინდელი ანეკდოტი, მაღაროებს რომ აფეთქებდნენ ჭიათურაში“, — განაცხადა „ქართული ოცნების“ ლიდერმა. შემდეგ დასძინა, არ მოსწონთ, ასე ხუმრობით რომ ვინც მთავრობის წარდგენას ახლა მთავარია, მთავრობის დამტკიცების შემდეგაც ხუმრობის ხასიათზე იყო, ბატონო ბიძინა, თორემ ჩვენი მოსაწონი მთავრობა საქართველოს დღემდე არ მკობია!

რადღაც რომ არც თვითონ მოეწონა, ცხადია, რადგან უკვე წარდგენილი კანდიდატები შეცვალა. ამირან გამყრელიძის ნაცვლად ჯანდაცვის მინისტ-

რობის კანდიდატად დავით სერგიენკო დაასახელა, რომელიც საჩხერის სამედიცინო ცენტრის ხელმძღვანელობდა. „კარგი პედიატრია, კარგი რენიმატოლოგი და კარდიოლოგიაშიც ერკვევა“, — ბრძანა ივანიშვილმა. ეს სამმაგი დატვირთვა „ექიმის, მენარმის და ლიდერის“ მოგონებებს აღძრავს (საოცარი დამთხვევით, ისიც გამყრელიძე იყო გვარად), თუმცა ამ კანდიდატის ერთ-ერთი ღირსება ისიც არის, რომ იგი ქართულად ჩინებულად მეტყველებს. სერგიენკო კონკრეტისგან თავს იკავებს, ხოლო გამყრელიძის (ამირანის) დანაპირებ უმუშევრობის კომპენსაციას და მომეტებულ პენსიას მას რომ ვეღარავინ მოსთხოვს, ეს ნათელია.

ივანიშვილის უშუალო კადრია, აგრეთვე, ეკონომიკის მინისტრობის კანდიდატი გიორგი კვიციანი, რომელიც „ქართუ ბანკის“ ტოპმენეჯმენტში მუშაობდა. სულ მას 18-წლიანი წარმატებული კარიერა ჰქონია, რომელთაგან 13 წელი საფინანსო სისტემებში უმუშავია. ამის მიუხედავად, იგი ივანიშვილმა საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარედ მოიაზრებოდა. ასე და ამგვარად, წარმატებული ფინანსისტი ეკონომის მინისტრი იქნება, ხოლო ეკონომიკური განვითარების

საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარეობის კანდიდატი — ფინანსთა მინისტრად რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის კანდიდატურაც შეიცვალა — ამ პოსტს დროებით დავით ნარმანიას ჩაიბარებს, შემდეგ კი ფინანსთა მინისტრის პირველი მოადგილე გახდება. რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრობის კანდიდატად ადრე წამოყენებული კახი კალაძე ენერჯეტიკის მინისტრი გახდება. იგი ერთნაირად შორს არის რეგიონული განვითარებისგანაც და ენერჯეტიკისგანაც, თუმცა, ძირითადი თანამდებობის შეცვ-

ლის მიუხედავად, იგი ვიცე-პრემიერის ადგილს მაინც შეინარჩუნებს.

განათლების მინისტრობის კანდიდატად დასახელდა გიორგი მარგველაშვილი, რომლის დაყოლიებაც ივანიშვილს ყველაზე მეტი დრო დასჭირვდა, რომელიც ამტკიცებდა, რომ საქართველოს არ ჰყავს დასაკარგი პოლიტიკოსები და ამიტომ გიგა ბოკერია პოლიტიკაში უთუოდ უნდა დარჩეს. შეიძლება ითქვას, რომ ეს ნაცვრა მას უკვე აუსრულდა. ბოკერია არა მარტო დარჩა პოლიტიკაში, არამედ ორ ბანაკს შორის ხიდად არის გადებული!

ლტოლვილი და განსახლების სამინისტროს დავით დარახველიც უხელმძღვანელებს, რომელმაც ამბროლაურის მაფორიტიარული არჩევნები „ნაციონალ“ ენუქიქსთან სულ რაღაც 126 ხმით წააგო. ივანიშვილს არ დაუეკონკრეტებია, რომ დარახველიც შევარდნაძის რწმუნებული იყო რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთში. გარემოს დაცვის მინისტრობის კანდიდატად ხათუნა გოგოლაძე დასახელდა.

საკავშირის საკადრო კარუსელს საქართველო იმდენად შეეჩვია, რომ აღარც ვერონიკა ქობალიას „მდგრადი განვითარებული“ ეკონომიკა აოცებდა და აღარც უცხოეთში სასწავლებლად გაგზავნილი მინისტრები თუ პროკურორები. რამ გამოინვია ჯერ კიდევ დაუმტკიცებელი მთავრობის წევრების ეს კადრუსელი, ჯერჯერობით უცნობია, მაგრამ რაკი მომავალში პრემიერ-მინისტრმა მთავრობის წევრთა წარდგენა ანეკდოტით დაიწყო, ჩვენც ასევე დავასრულოთ:

საბჭოთა ხანაში კომპარტიის ცეკაში ერთი გლეხი მისულა და უთხოვია, რაზე ისეთ სამსახურში გამამწყსეთ, არაფერი რომ ვაკეთო და ჰალსტუხ-კოსტუმით ვიარო! უპასუხეს:

— ეს, ბატონო, ასე არ ხდება, კადრების ამბავია!

— თქვენ მიმღეთ და მე ვიკადრებ, ბატონო, ვიკადრებო!

— უპასუხა ენამახვილია გლეხმა.

თამარ ღვინჯიანი

რატომ არ მოახერხა ხელი პოლიტიკატიმრების დასახვად შექმნილ გეგმურად სხალსო დამხვებულ და სიია?

იურისტმა კოკა კვიციანი სოციალურ ქსელ facebook- ში იმ არასამთავრობო თუ პოლიტიკური ორგანიზაციების სია გამოაქვეყნა, რომლებიც აღიარებენ ან არ აღიარებენ საქართველოში პოლიტიკატიმრების არსებობას. პარადოქსია, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ საქართველოში არიან ადამიანის უფლებების სფეროში მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციები, რომლებიც ქვეყანაში პოლიტიკური პატიმრების არსებობას არ აღიარებენ. როდესაც ჩვენ დავინტერესდით, თუ რატომ არ მოაწერეს ხელი არასამთავრობო ორგანიზაციებმა პოლიტიკატიმრების დასაცავად შედგენილ მემორანდუმს, აღმოჩნდა, რომ ეს სხვადასხვა მიზეზმა განაპირობა. ზოგიერთმა კვიციანის პოპულსტიკ კი უნოდა, სხვებმა კი მიზეზად მოუცლელობა და მემორანდუმის ტექსტის გაუმართაობა დაასახელეს. ფაქტი კი ერთია — მემორანდუმს მათ ხელი არ მოაწერეს. „საქართველო და მსოფლიო“ იურისტ კომპანიაში დაუკავშირდა.

გიორგი ტულუში

თამარ გვინჯიანი

ლუშს, მან რატომ არ მოაწერა ხელი?

— მე და გიორგი ტულუშმა პარლამენტში საკომიტეტო მოსმენის დროს ვიკამათეთ, ვკითხვე, რატომ ამოიღო თავისი მნებარეობიდან „პოლიტიკური დამხვება“, რომელიც მანამდე არსებობდა და მითხრა, ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშში არის ცალკე თავი, რომელიც ეხება პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულს და მართვის საფუძველზე უამრავი პოლიტიკატიმარი გათავისუფლდა. დაგეგმილი გეგმონდა პრესკონფერენციის ჩატარება, სადაც დიპლომატიურ კორპუსს ხელმოწერებს დემოსტრაციულად გადაეცემდით.

ზომიარითი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი ახლა მიზეზად იმასაც ასახელებს, რომ სხვა პოლიტიკურ პარტიებთან ერთად არ სურდათ ხელის მოწერა. არადა, აღნიშნული დოკუმენტის მთავარი არსი სწორედ ის იყო, რომ ყველა, სამოქალაქო სექტორი თუ პოლიტიკური პარტიები, რომლებიც კი ქვეყანაში საზოგადოებრივ აზრს ქმნიან, თანხმდებიან იმაზე, რომ საქართველოში არიან პოლიტიკატიმრები.

— რაც შეეხება ყოფილ სახალხო დამცველ გიორგი ტულუშს, მან რატომ არ მოაწერა ხელი?

— მე და გიორგი ტულუშმა პარლამენტში საკომიტეტო მოსმენის დროს ვიკამათეთ, ვკითხვე, რატომ ამოიღო თავისი მნებარეობიდან „პოლიტიკური დამხვება“, რომელიც მანამდე არსებობდა და მითხრა, ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშში არის ცალკე თავი, რომელიც ეხება პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულს და მართვის საფუძველზე უამრავი პოლიტიკატიმარი გათავისუფლდა. დაგეგმილი გეგმონდა პრესკონფერენციის ჩატარება, სადაც დიპლომატიურ კორპუსს ხელმოწერებს დემოსტრაციულად გადაეცემდით.

ზომიარითი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი ახლა მიზეზად იმასაც ასახელებს, რომ სხვა პოლიტიკურ პარტიებთან ერთად არ სურდათ ხელის მოწერა. არადა, აღნიშნული დოკუმენტის მთავარი არსი სწორედ ის იყო, რომ ყველა, სამოქალაქო სექტორი თუ პოლიტიკური პარტიები, რომლებიც კი ქვეყანაში საზოგადოებრივ აზრს ქმნიან, თანხმდებიან იმაზე, რომ საქართველოში არიან პოლიტიკატიმრები.

— რაც შეეხება ყოფილ სახალხო დამცველ გიორგი ტულუშს, მან რატომ არ მოაწერა ხელი?

— მე და გიორგი ტულუშმა პარლამენტში საკომიტეტო მოსმენის დროს ვიკამათეთ, ვკითხვე, რატომ ამოიღო თავისი მნებარეობიდან „პოლიტიკური დამხვება“, რომელიც მანამდე არსებობდა და მითხრა, ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშში არის ცალკე თავი, რომელიც ეხება პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულს და მართვის საფუძველზე უამრავი პოლიტიკატიმარი გათავისუფლდა. დაგეგმილი გეგმონდა პრესკონფერენციის ჩატარება, სადაც დიპლომატიურ კორპუსს ხელმოწერებს დემოსტრაციულად გადაეცემდით.

ტი არ არის ის ორგანო, რომ ვილატებს სტატუსები მინისტროს. არადა, სტატუსების მინიჭებაზე არ იყო საუბარი, საკითხი მხოლოდ პოლიტიკატიმრების აღიარებას ეხებოდა.

— რატომ გადაწყვიტეთ სიის ახლა გამოქვეყნება, უკავშირდება თუ არა ეს ყველაფერი სახალხო დამცველის არჩევნებს?

— ზუსტად დროული იყო ამ სიის გამოქვეყნება. მართალია, თამარ ჩუგოშვილმა სახალხო დამცველის პოსტზე თავისი კანდიდატურა მოხსნა, ახლა არსამთავრობო სექტორი მხარს უჭერს თამარ გვინჯიანს. არადა, სწორედ ბურჯინაძე განაცხადა ტელევიზიით, ტულუშის საუბარში სახალხო დამცველი იქნება.

ბურჯინას არასდროს გაუპოვებიათ სიის გამოქვეყნება, რომ, როდესაც სოხარ სუბარმა აღიარა პოლიტიკატიმრების არსებობა, ის ხელისუფლებამ დაბლოკა და შემდეგ ხელისუფლებას მისი ხმა აღარ ესმოდა და მის ანგარიშებსაც აღარ კითხულობდაო.

ჩვენ არ გვსურს იგივე დაგვემართოსო. მეორე მიზეზად კი დაასახელა, რომ ომბუდსმენის აპარა-

— თქვენ გამოაქვეყნეთ იმ ორგანიზაციების სია, რომლებმაც მემორანდუმზე არ მოაწერეს ხელი. რა მოტივით განაცხადეს მათ უარი?

— უარის მიზეზი სხვადასხვა იყო. მაგალითად, „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ ხელმძღვანელმა თამარ ჩუგოშვილმა თავიდან განაცხადა, რომ ტექსტი დაუბალანსებელია. მიუხედავად იმისა, რომ ერთი თვით ადრე გადაუვუგზავნე და ვუთხარი, რომ, თუ საჭირო იყო, თავიდან გადავუგზავნიდი და ჩავასწორებდი, რადგან მაშინ ხელმოწერები ჯერ კიდევ არ მქონდა და პირველად სწორედ მას შევთავაზეთ მემორანდუმზე ხელის მოწერა. ნებისმიერ თქვენს შენიშვნას გავითვალისწინებოთქო, ვუთხარი, მაგრამ, როცა მიხვდა, რომ ვერაფერს მოიმიზეზებდა, გვიპასუხა: **მე ასე ცალსახად ვერ მიტყვი, რომ საპარტიო პოლიტიკატიმრები არ არიან.**

ორგანიზაციის „ციხის საბრძოლველი“ რეპორტის ავტორმა ანდრეი ციხარაძემ განაცხადდა, რომ „საქართველო და მსოფლიო“ კი, როგორც ვიცი, დღემდე ლონდონიდან ელოდება პასუხს. როგორც მითხრა, სათაო ოფისიდან თანხმობის გარეშე ხელს ვერ მოაწერდა. არადა, ერთი თვით ადრე გადავუგზავნე აღნიშნული დოკუმენტი ხელის მოსაწერად.

— როგორც ვიცი, ზოგიერთი მათგანი მიზეზად იმასაც ასახელებს, რომ მცირე დრო მქონდათ და ასე უცებ, საკითხში გაურკვევლად ხელს ვერ მოაწერდნენ.

— სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ ეს სიცრუეა, ეს კარგად იცის ეკა ბესელიამ და დაიდასტურებთ, ვინაიდან მაშინ მე გახლდით მისი ორგანიზაციის „სოლიდარობა უკანონო პატიმრებს“ წევრი და თავად მირჩია, ერთი თვით ადრე გადავუგზავნე ყველასთვის დო-

კუმენტი. ხელმოწერების შეგროვებაში მოძრაობა „არას“ ხელმძღვანელი ლევან ჩიტაძე მეხმარებოდა და ისიც მომემა, როგორ გვეგზავნებოდნენ უარს.

— თქვენ მიმართ ერთ-ერთი პრეტენზია ტექსტის გაუმართაობაც იყო.

— რავერგაივს, არ ვიცი. საქართველოში არსებულმა სერიოზულმა პოლიტიკურმა პარტიებმა და არასამთავრობო ორგანიზაციებმა მოაწერეს ხელი და მხოლოდ რამდენიმე ორგანიზაციისთვის აღმოჩნდა ტექსტი უკონკრეტო და არაპრობლემატიკური. როგორც ვთქვით, რათა არ მოჰყოლოდა გაუგებრობა. თუ მიაჩნდათ, რომ თუნდაც ერთი პოლიტიკატიმარი მაინც არის ქვეყანაში, ხელი უნდა მოეწერათ.

ჩვენი ხელმოწერით ვადასტურებთ, რომ საქართველოში ნამდვილად არიან პოლიტიკატიმრები და ვითხოვთ ევროსაბჭოსგან შეიქმნას საკითხის

შემსწავლელი სპეციალური კომისია, როგორც აზერბაიჯანში. იქ სწორედ ამგვარი მმართველის საფუძველზე უამრავი პოლიტიკატიმარი გათავისუფლდა. დაგეგმილი გეგმონდა პრესკონფერენციის ჩატარება, სადაც დიპლომატიურ კორპუსს ხელმოწერებს დემოსტრაციულად გადაეცემდით.

ზომიარითი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი ახლა მიზეზად იმასაც ასახელებს, რომ სხვა პოლიტიკურ პარტიებთან ერთად არ სურდათ ხელის მოწერა. არადა, აღნიშნული დოკუმენტის მთავარი არსი სწორედ ის იყო, რომ ყველა, სამოქალაქო სექტორი თუ პოლიტიკური პარტიები, რომლებიც კი ქვეყანაში საზოგადოებრივ აზრს ქმნიან, თანხმდებიან იმაზე, რომ საქართველოში არიან პოლიტიკატიმრები.

— რაც შეეხება ყოფილ სახალხო დამცველ გიორგი ტულუშს, მან რატომ არ მოაწერა ხელი?

— მე და გიორგი ტულუშმა პარლამენტში საკომიტეტო მოსმენის დროს ვიკამათეთ, ვკითხვე, რატომ ამოიღო თავისი მნებარეობიდან „პოლიტიკური დამხვება“, რომელიც მანამდე არსებობდა და მითხრა, ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშში არის ცალკე თავი, რომელიც ეხება პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულს და მართვის საფუძველზე უამრავი პოლიტიკატიმარი გათავისუფლდა. დაგეგმილი გეგმონდა პრესკონფერენციის ჩატარება, სადაც დიპლომატიურ კორპუსს ხელმოწერებს დემოსტრაციულად გადაეცემდით.

შემსწავლელი სპეციალური კომისია, როგორც აზერბაიჯანში. იქ სწორედ ამგვარი მმართველის საფუძველზე უამრავი პოლიტიკატიმარი გათავისუფლდა. დაგეგმილი გეგმონდა პრესკონფერენციის ჩატარება, სადაც დიპლომატიურ კორპუსს ხელმოწერებს დემოსტრაციულად გადაეცემდით.

ზომიარითი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი ახლა მიზეზად იმასაც ასახელებს, რომ სხვა პოლიტიკურ პარტიებთან ერთად არ სურდათ ხელის მოწერა. არადა, აღნიშნული დოკუმენტის მთავარი არსი სწორედ ის იყო, რომ ყველა, სამოქალაქო სექტორი თუ პოლიტიკური პარტიები, რომლებიც კი ქვეყანაში საზოგადოებრივ აზრს ქმნიან, თანხმდებიან იმაზე, რომ საქართველოში არიან პოლიტიკატიმრები.

— რაც შეეხება ყოფილ სახალხო დამცველ გიორგი ტულუშს, მან რატომ არ მოაწერა ხელი?

— მე და გიორგი ტულუშმა პარლამენტში საკომიტეტო მოსმენის დროს ვიკამათეთ, ვკითხვე, რატომ ამოიღო თავისი მნებარეობიდან „პოლიტიკური დამხვება“, რომელიც მანამდე არსებობდა და მითხრა, ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანგარიშში არის ცალკე თავი, რომელიც ეხება პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულს და მართვის საფუძველზე უამრავი პოლიტიკატიმარი გათავისუფლდა. დაგეგმილი გეგმონდა პრესკონფერენციის ჩატარება, სადაც დიპლომატიურ კორპუსს ხელმოწერებს დემოსტრაციულად გადაეცემდით.

- P.S. გთავაზობთ იმ ორგანიზაციების სიას, რომლებმაც ხელი არ მოაწერეს პოლიტიკატიმრების დასაცავად შექმნილ მემორანდუმს;**
1. საქართველოს სახალხო დამცველი (ყოფილი) / გიორგი ტულუში/;
  2. ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია / თამარ ჩუგოშვილი/;
  3. „კონსტიტუციის 42-ე მუხლი“ / ნანი ჯანაშვილი/;
  4. „სამართლიანი არჩევნები“ / ნინო ლომჯარია/;
  5. „ციხის საერთაშორისო რეფორმა“ / ცირა ჭანტურია/;
  6. „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ / ეკა გიგაური/;
  7. ნამების მსხვერპლთა რეაბილიტაციის ცენტრი „ემპათია“ / მარიამ ჯიშკარიანი/.

სორენა ციხარაძე

„ბანკები საქართველოში მხოლოდ სესხის გაცემით კი არ არიან დაინტერესებულნი, არამედ იმით, რომ კლიენტის ქონება მიითვისონ. გარდა სარბიჭისა, ბანკებისთვის სხვა არაფერი არსებობს, ისეთ შემთხვევებში კი, თუ საქმე ომს ან მსოფლიო ეკონომიკურ კრიზისს ეხება.“

ევროპის ნოვალის ევროკავშირს მიენიჭა

2012 წლის ნოვლის პრემია, ექვსი ათწლიანი განმავლობაში ევროპაში მშვიდობის გაძლიერებისთვის, ევროკავშირს მიენიჭა. ნოვლის კომიტეტის განცხადებით, ჯილდოს მინიჭების მიზეზი გახდა ევროკავშირის ქმედებები, რომლებიც ახალი ომების აღკვეთას, ასევე კონტინენტზე ვითარების სტაბილიზებას ეხება. აღნიშნული პრემია განიხილება, როგორც ევროკავშირის მხარდაჭერა, ფინანსური კრიზისის დროს. ნოვლის პრემიის ოდენობა 1,2 მილიონ დოლარს შეადგენს და მისი გადაცემის ცერემონია ოსლოში 10 დეკემბერს გაიმართება.

ლატვიის პრაზიდენტმა თავის ხალხს რუსულის შესწავლისკენ მოუწოდა

ლატვიის პრეზიდენტმა ანდრის ბერზინმა თანამემამულეებს რუსული ენის შესწავლისკენ მოუწოდა. მან საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მუშაობის პროცესში უცხო ენების ცოდნის მნიშვნელობაზე ისაუბრა და განსაკუთრებით გაუსვა ხაზი რუსული ენის როლს, რომლის ცოდნაც ქვეყნის ტერიტორიაზე დარეგისტრირებულ საწარმოებთან საქმიანობისას განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია.

„არ შეიძლება იმაზე ფიქრი, რომ ყველაფერი ლატვიურ ენაზე უნდა იყოს და იმის იმედი, რომ ამგვარი მიდგომით მსოფლიოში ჩვენს ადგილს დავიკავებთ. ტრანზიტთან დაკავშირებულ სფეროებში ლატვიურის, ინგლისურის, გერმანული და რუსული ენების ცოდნა აუცილებელი უნდა გახდეს“, — განაცხადა ანდრის ბერზინმა.

ვინ და როდის დაუკანონა საბანკო საქმეებს ხალხის ქარხვის უფლება?

ბანკების მიერ განხორციელებულ ანტისახელმწიფოებრივ ქმედებებზე, ყველასათვის მტკივნეულ თემაზე, თუ როგორ ვითარდებოდა საბანკო სექტორი სააკაშვილის ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ, ნოდარ მუსულიშვილი გვესაუბრება.

— ბატონო ნოდარ, დავიწყეთ იმით, რომ ვრცელდება ინფორმაცია, თითქოს პრეზიდენტი ხალხის გულის მოსაგებად საბანკო სექტორის ლიბერალიზაციას აპირებს. ძალაუფლების შესანარჩუნებლად ხომ არ იბრძვის სააკაშვილი?

— მე ასეთი არაფერი გამიგია, მაგრამ ასეც რომ იყოს, ჩემი აზრით, მას ძალიან გაუჭირდება მიზნის მიღწევა. მიუთმეტეს მას შემდეგ, რაც მან სწორედ ამ ბანკების მეშვეობით დამართა ხალხს. ცოტა შორიდან დავიწყებ:

თავიდან საბანკო სექტორი ძალიან მძიმედ ვითარდებოდა, მაგრამ 1996 წელს მიღებული კანონის საფუძველზე მდგომარეობა ნელ-ნელა გამოსწორდა და მცირე და საშუალო ბიზნესმაც აპროსუნიტა. 90-იანი წლების ბოლოსთვის საბანკო საქმე უკვე შესამჩნევად წამოიწია წინ და უკვე 2004-დან 2008 წლის დასაწყისამდე საბანკო სექტორს კარგი შედეგი ჰქონდა. სამწუხაროდ, 2008 წლის მარტიდან სიტუაცია შეიცვალა, რადგან ამ პერიოდში 1996 წელს მიღებული კანონის 20-ე მუხლში ცვლილება შევიდა. მაშინ ამ პატარა ცვლილებას ბევრმა ყურადღება არ მიაქცია, მაგრამ სწორედ ამ სანაწიფოებრივ ცვლილების დამსახურებაა ის, რაც შემდგომში მოხდა და საშუალო ბიზნესსა და მცირე ბიზნესს და მთლიანად ეკონომიკას მძიმე დანაშაულები დაეკისრა. ამ ცვლილებამდე ბანკები მხოლოდ საბანკო-საფინანსო ოპერაციების განხორციელების უფლება ჰქონდათ, სოლო ცვლილების შეტანის შემდეგ ბანკებმა არასაბანკო დანიშნულების ქონება მისაღებად უფლება მიიღეს.

— რამდენად მახსოვს, 2011 წელს მსოფლიო ეკონომიკურმა ფორუმმა კრიტიკულად შეაფასა ქართული ბანკები...

— დიას, სწორედ 2011 წელს

მსოფლიო ეკონომიკურმა ფორუმმა საქართველოს საბანკო სისტემის შეფასებისას ორი მაჩვენებელი დადო: „საბანკო სექტორის სიღრმისეული კრიზისის სიღრმისეული დაზარალება და უკუვითარება, ნორმალურად ვითარდებოდა და ასეთი დასკვნა რატომ დადო მსოფლიო ეკონომიკის ფორუმმა, ვერ გავიხსენებ იყო საქმე. ეს იმ პატარა კანონ-ცვლილებაზეა გასაუბრებელი, რომლის საშუალებითაც მაღალი საკრედიტო პარამეტრების საშუალებით ბანკი ძვირადღირებულ ქონებას ართმევდა მუხრანის და სილბაქის სივრცეში, თითქოს ეს არსებობდა და უკვე 2004-დან 2008 წლის დასაწყისამდე საბანკო სექტორს კარგი შედეგი ჰქონდა. სამწუხაროდ, 2008 წლის მარტიდან სიტუაცია შეიცვალა, რადგან ამ პერიოდში 1996 წელს მიღებული კანონის 20-ე მუხლში ცვლილება შევიდა. მაშინ ამ პატარა ცვლილებას ბევრმა ყურადღება არ მიაქცია, მაგრამ სწორედ ამ სანაწიფოებრივ ცვლილების დამსახურებაა ის, რაც შემდგომში მოხდა და საშუალო ბიზნესსა და მცირე ბიზნესს და მთლიანად ეკონომიკას მძიმე დანაშაულები დაეკისრა. ამ ცვლილებამდე ბანკები მხოლოდ საბანკო-საფინანსო ოპერაციების განხორციელების უფლება ჰქონდათ, სოლო ცვლილების შეტანის შემდეგ ბანკებმა არასაბანკო დანიშნულების ქონება მისაღებად უფლება მიიღეს.“

სხვა არაფერი არსებობს, ისეთ შემთხვევაშიც კი, თუ საქმე ომს ან მსოფლიო ეკონომიკურ კრიზისს შეეხება არაფერი იცოდება?

— სააკაშვილმა მოახლოებული მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის შესახებ არაფერი იცოდება?

— სააკაშვილი არა მარტო არაფერს იცოდა, არამედ არაფერს ვერც იცოდა. მისი უფლებები და საშუალება კი სააკაშვილმა მისცა ბანკებს.

— ბატონო ნოდარ, ჩვენ ხომ ეკონომიკური ბანკების მართვის მოდელით ვხელმძღვანელობთ და როგორ ფიქრობთ, ამგვარი ცვლილებები იქაც შესაძლებელია?

— მე ღრმად ვარ დაინტერესებული, რომ — არა. ასეთი რამ ყოველდღე უმჯობესი და ამა-ზრუნია. ბანკები საქართველოში მხოლოდ სესხის გაცემით კი არ არიან დაინტერესებულნი, არამედ იმით, რომ კლიენტის ქონება მიითვისონ. გარდა სარბიჭისა, ბანკებისთვის

ფერი გაჩერდა და ბანკის მომხმარებელთა დიდ უმრავლესობას გადაცდენა ჰქონდა, დროზე ვერ იხდიდნენ პროცენტებს. საბანკო სექტორმა 2008 წლის მარტისთვის მიღებული კანონის საფუძველზე, დიდი ჯარიმები დააკისრა მომხმარებელს და, ცხადია, მომხმარებელმა ვერ გადაიხადა. ამ შემთხვევაში კანონი, ბანკების მიერ დაკავშირებით ტელევიზიაშიც ბევრი ისაუბრეს. მოწვეული იყვნენ საბანკო დარგის ქართველი ექსპერტები და უკვირდათ, ნორმალურად ვითარდებოდა და ასეთი დასკვნა რატომ დადო მსოფლიო ეკონომიკის ფორუმმა, ვერ გავიხსენებ იყო საქმე. ეს იმ პატარა კანონ-ცვლილებაზეა გასაუბრებელი, რომლის საშუალებითაც მაღალი საკრედიტო პარამეტრების საშუალებით ბანკი ძვირადღირებულ ქონებას ართმევდა მუხრანის და სილბაქის სივრცეში, თითქოს ეს არსებობდა და უკვე 2004-დან 2008 წლის დასაწყისამდე საბანკო სექტორს კარგი შედეგი ჰქონდა. სამწუხაროდ, 2008 წლის მარტიდან სიტუაცია შეიცვალა, რადგან ამ პერიოდში 1996 წელს მიღებული კანონის 20-ე მუხლში ცვლილება შევიდა. მაშინ ამ პატარა ცვლილებას ბევრმა ყურადღება არ მიაქცია, მაგრამ სწორედ ამ სანაწიფოებრივ ცვლილების დამსახურებაა ის, რაც შემდგომში მოხდა და საშუალო ბიზნესსა და მცირე ბიზნესს და მთლიანად ეკონომიკას მძიმე დანაშაულები დაეკისრა. ამ ცვლილებამდე ბანკები მხოლოდ საბანკო-საფინანსო ოპერაციების განხორციელების უფლება ჰქონდათ, სოლო ცვლილების შეტანის შემდეგ ბანკებმა არასაბანკო დანიშნულების ქონება მისაღებად უფლება მიიღეს.“

მანინას, გართობასა და დროსტარებას. — სააკაშვილი ქვეყნის სათავეში დარჩენას სამუდამოდ გეგმავდა?

— რომ არა ბიძინა ივანიშვილის ფაქტორი, რომ არა დასავლეთის მტკიცე პოზიცია და ჩვენი ხალხის სიბრძნე, ამკარაა, რომ ჩვენი პრეზიდენტი დაახლოებით „პრინციპალის“ მსგავსი პრეცედენტის შექმნას აპირებდა და ეს კი უკვე სამუდამო იქნებოდა. მე რე კი, ვისაც ის „აკურთხებდა“, მე-

რებელმა ვერ გადაიხადა. ამ შემთხვევაში კანონი, ბანკების მიერ დაკავშირებით ტელევიზიაშიც ბევრი ისაუბრეს. მოწვეული იყვნენ საბანკო დარგის ქართველი ექსპერტები და უკვირდათ, ნორმალურად ვითარდებოდა და ასეთი დასკვნა რატომ დადო მსოფლიო ეკონომიკის ფორუმმა, ვერ გავიხსენებ იყო საქმე. ეს იმ პატარა კანონ-ცვლილებაზეა გასაუბრებელი, რომლის საშუალებითაც მაღალი საკრედიტო პარამეტრების საშუალებით ბანკი ძვირადღირებულ ქონებას ართმევდა მუხრანის და სილბაქის სივრცეში, თითქოს ეს არსებობდა და უკვე 2004-დან 2008 წლის დასაწყისამდე საბანკო სექტორს კარგი შედეგი ჰქონდა. სამწუხაროდ, 2008 წლის მარტიდან სიტუაცია შეიცვალა, რადგან ამ პერიოდში 1996 წელს მიღებული კანონის 20-ე მუხლში ცვლილება შევიდა. მაშინ ამ პატარა ცვლილებას ბევრმა ყურადღება არ მიაქცია, მაგრამ სწორედ ამ სანაწიფოებრივ ცვლილების დამსახურებაა ის, რაც შემდგომში მოხდა და საშუალო ბიზნესსა და მცირე ბიზნესს და მთლიანად ეკონომიკას მძიმე დანაშაულები დაეკისრა. ამ ცვლილებამდე ბანკები მხოლოდ საბანკო-საფინანსო ოპერაციების განხორციელების უფლება ჰქონდათ, სოლო ცვლილების შეტანის შემდეგ ბანკებმა არასაბანკო დანიშნულების ქონება მისაღებად უფლება მიიღეს.“

— ახერხებდა ვერ გადაიხადა. ამ შემთხვევაში კანონი, ბანკების მიერ დაკავშირებით ტელევიზიაშიც ბევრი ისაუბრეს. მოწვეული იყვნენ საბანკო დარგის ქართველი ექსპერტები და უკვირდათ, ნორმალურად ვითარდებოდა და ასეთი დასკვნა რატომ დადო მსოფლიო ეკონომიკის ფორუმმა, ვერ გავიხსენებ იყო საქმე. ეს იმ პატარა კანონ-ცვლილებაზეა გასაუბრებელი, რომლის საშუალებითაც მაღალი საკრედიტო პარამეტრების საშუალებით ბანკი ძვირადღირებულ ქონებას ართმევდა მუხრანის და სილბაქის სივრცეში, თითქოს ეს არსებობდა და უკვე 2004-დან 2008 წლის დასაწყისამდე საბანკო სექტორს კარგი შედეგი ჰქონდა. სამწუხაროდ, 2008 წლის მარტიდან სიტუაცია შეიცვალა, რადგან ამ პერიოდში 1996 წელს მიღებული კანონის 20-ე მუხლში ცვლილება შევიდა. მაშინ ამ პატარა ცვლილებას ბევრმა ყურადღება არ მიაქცია, მაგრამ სწორედ ამ სანაწიფოებრივ ცვლილების დამსახურებაა ის, რაც შემდგომში მოხდა და საშუალო ბიზნესსა და მცირე ბიზნესს და მთლიანად ეკონომიკას მძიმე დანაშაულები დაეკისრა. ამ ცვლილებამდე ბანკები მხოლოდ საბანკო-საფინანსო ოპერაციების განხორციელების უფლება ჰქონდათ, სოლო ცვლილების შეტანის შემდეგ ბანკებმა არასაბანკო დანიშნულების ქონება მისაღებად უფლება მიიღეს.“

— რასაკვირველია, ისინი ჩვენ დაგვეხმარნენ და საკმაოდ დიდი თანხებიც გამოგვიხარჯეს. შემდეგ დაინახეს, რომ ეს თანხები დანიშნულეებისამებრ არ იხარჯებოდა, ხალხს არაფერი ხმარდებოდა და ეს პროცესი შეჩერდა.

— რაზე დაიხარჯა ის თანხები?

— დაიხარჯა ათას სისულელებზე: შუშის სახლებზე, შადრევნებზე... იმ ფულს უარულად გამოვიყენებდით და მასივად გამოვიყენებდით. უნდა მოუვიდეს თავი პატარა ბავშვების დაბეგვრა?! საბავშვო ბაღებს ვგულსხმობ. უბნების მიხედვით მოუხდენია მათი დიფერენციაცია. პრესტიჟულ უბანში 100 ლარია ბეგვრა, ნაკლებად პრესტიჟულ უბანში ფასიც ნაკლებია; ამით რამხელა დარტყმას აყენებს მშობელსა და ბავშვსაც! არადა, ბაღში თუ არ მიიყვან ბავშვს და ხარკს არ გადაიხდის, სკოლაში არ მიიღებენ. საერთოდ, სახელისუფლო გუნდს ასეთი „ნოვატორული“ აზრები ხშირად მოსდით თავში, ხალხს კი უკვე აღარ სურს ამის ატანა.

— კალიგულა მაინც ადამიანი იყო, უგულავა კი... მისი დროსტარებები გვერდზე რომ გადავდოთ, რა ადამიანს უნდა მოუვიდეს თავი პატარა ბავშვების დაბეგვრა?! საბავშვო ბაღებს ვგულსხმობ. უბნების მიხედვით მოუხდენია მათი დიფერენციაცია. პრესტიჟულ უბანში 100 ლარია ბეგვრა, ნაკლებად პრესტიჟულ უბანში ფასიც ნაკლებია; ამით რამხელა დარტყმას აყენებს მშობელსა და ბავშვსაც! არადა, ბაღში თუ არ მიიყვან ბავშვს და ხარკს არ გადაიხდის, სკოლაში არ მიიღებენ. საერთოდ, სახელისუფლო გუნდს ასეთი „ნოვატორული“ აზრები ხშირად მოსდით თავში, ხალხს კი უკვე აღარ სურს ამის ატანა.

ესაუბრა ქვა კანინი

აშშ და ისრაელი ირანზე «ჩირკრიკიულ დარტყმას» აგზავნიან

ამერიკელმა ანალიტიკოსმა დევიდ როტკოფმა ჟურნალ Foreign Report-ში გამოაქვეყნა სტატია, სადაც აღნიშნულია, რომ აშშ-მა და ისრაელმა ირანის საკითხთან დაკავშირებით აზრთა სხვადასხვაობა გადალახეს და ერთობლივი ოპერაციის გეგმას ამზადებენ ირანის ბირთვული ობიექტების წინააღმდეგ. სტატიაში აღნიშნულია, რომ საქმე ეხება ირანის ბირთვული ობიექტებზე ერთობლივ ქირურგიულ შეტევას. ის რამდენიმე საათიდან რამდენიმე დღემდე გაგრძელდება. ძირითად დარტყმას უპილოტო საფრენი აპარატები და ბომბდამშენები განახორციელებენ. გამოცემა წერს, რომ ისრაელს დამოუკიდებლად არ შეუძლია განაღდგოს სანარმოები, რომლებიც მინისქვეშ ღრმად არიან დამალულნი. აშშ-ს კი აღნიშნული ოპერაციის ჩატარება ისრაელის მხარდაჭერის გარეშეც შეუძლია.

ნატო თურქეთს სირიის შეტევისაგან დაიხვეწს

ნატოს გენერალური მდივნის, ანდერს ფოგ რასმუსენის, განცხადებით, საჭიროების შემთხვევაში ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი თურქეთს სირიის შეტევისაგან დაიხვეწს. „ჩვენ გვაქვს ყველა საჭირო გეგმა იმისათვის, რომ აუცილებლობის შემთხვევაში თურქეთი დავიცვათ“, — განაცხადა რასმუსენმა. შეგახსენებთ, რომ ორმხრივი სროლებს შემდეგ თურქეთისა და სირიის საზღვარზე ვითარება დამაბუღია.

ნატო თურქეთს სირიის შეტევისაგან დაიხვეწს

ნატოს გენერალური მდივნის, ანდერს ფოგ რასმუსენის, განცხადებით, საჭიროების შემთხვევაში ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი თურქეთს სირიის შეტევისაგან დაიხვეწს. „ჩვენ გვაქვს ყველა საჭირო გეგმა იმისათვის, რომ აუცილებლობის შემთხვევაში თურქეთი დავიცვათ“, — განაცხადა რასმუსენმა. შეგახსენებთ, რომ ორმხრივი სროლებს შემდეგ თურქეთისა და სირიის საზღვარზე ვითარება დამაბუღია.

მე ვთვლი, რომ საბაგალითოდ უნდა დანისაჯოს ყველა, ვინც მოამზადა, პარლამენტში სხამ მისცა და სამომავლოდ განხილავს ბანათელისა და მიცნობის შესახებ მიღებულ კანონი. უნდა დანისაჯონ ისინიც, ვინც სკოლაში მანდატურები შეუშვა, დაანბრია საუნივერსიტეტო სტრუქტურები (კათედრების გაშენება და უზარო დაპარტამენტების შექმნა), ვინც დაარსდა წოდებების გარდაცვლა და ყველას მისცა პროფესორის წოდების ტარების უფლება და გააუფასურა ეს მეთად საპატივცემულო თანამდებობა, ვინც არ მისცა საშუალება ახალგაზრდებს, დაეუფლონ იმ სპეციალობას, რომელიც მას სურს, და არა იმას, რომელზეც იძულებით სწავლობს.

ბანათელისა და მიცნობის მიწისტირება ლოგოშია დაფაზე «ბავშვის» ნახვლად სამჯერ დანაშაულებრივ... ვაი სირსხვილო!

ადამიანებისათვის აზროვნება ღვთისმშობელი სიკეთეა, ნიჭი კი — ის გვირგვინი, რომელიც მხოლოდ ერთეულთა ხვედრია. მსოფლიო ხალხთა ენციკლოპედიაში ქართველები ნიჭიერ ერთა შორის მოვიხსენიებთ და ეს არ არის შემთხვევითი.

საზოგადოების წინსვლას განვითარების ყველა ეტაპზე ინტელექტუალები განსაზღვრავენ, ამიტომაც იყვნენ ისინი პატივდებული და დაფასებული ყველა დროსა და ეპოქაში. საყოველთაოდ ცნობილი ალექსანდრე მაკედონელისა და ანტიკური ხანის დიდი მეცნიერის, დიოგენეს, შეხვედრის ლეგენდადქცეული ამბავი, როდესაც მარმარილოს სასახლეებს მიჩვეულმა დიდმა მხედარმთავარმა კასრში მჯდომ მეცნიერთან მუხლი მოიყარა... რატომ? თვითონ არისტიტელეს ალბრდილი იყო და იმიტომ.

სულელებმა თუ იცოდნენ, რომ იგი მსოფლიო დონის მეცნიერი იყო... არადა, ჩემი თაობის ახალგაზრდები ასეთი ადამიანებით ვამაყობდით. ვუფთა პირველ სკოლაში ვსწავლობდი და ჩემი კლასელებიდან რამდენიმე გამოჩენილი და წარმატებული მეცნიერი გახდა. დღეს კი რა სურათია? ბევრმა ახალგაზრდამ არც კი იცის, რომ არსებობს საქმიანობა, რომელსაც მეცნიერება ჰქვია.

მიცნობის გადაგვარება მავნი დანაშაულებრივად, რომელსაც პარლამენტში «რევილუციური» პარლამენტმა მიიღო ყადაღა-ბული კანონი ბანათელის შესახებ, რასაც მოჰყვა მსოფლიოში ცნობილი სა-მიცნობი-კომპიუტერი ინსტიტუტის შენობის დასაწინააღმდეგო, ხოლო იმ ადამიანების ძუძუსი გამოყრა, რომელთა პროფესიონალი ფიქრი და აზროვნება იყო.

მეცნიერების ძირითადი საქმიანობა ფიქრი და აზროვნებაა, რომლის შედეგადაც იქმნება ის სამეცნიერო პროდუქცია, რომელიც საზოგადოების პროგრესისა და წინსვლის საფუძველია. ინტელექტუალური პროგრესის იდეები ისინი გასამრჯელოს, მათმა აზროვნებამ მოგვცა საშუალება, შეგვეცნო სამყარო და მოვარეზეც «გავგვესერიანა».

საქართველოში ორი მძლავრი სამეცნიერო ცენტრი არსებობდა: ეროვნული აკადემია და სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია. ისინი უწევდნენ კოორდინაციას როგორც საინჟინერისტიკო, ისე კვლევითი ინსტიტუტების სამეცნიერო საქმიანობას. უნივერსიტეტში პროფესორებად, ხშირად კათედრის გამგეობად, მიწვევები იყვნენ კვლევით სექტორში დასაქმებული ცნობილი მეცნიერები, ხოლო უნივერსიტეტებში მომუშავე ასევე ცნობილი მეცნიერები კვლევით დაწესებულებებში ხელმძღვანელობდნენ ლაბორატორიებს, განყოფილებებს, სექტორებს და ა. შ.

ვილაც ტვინგარეცხილმა არსებებმა, რომლებიც, სამწუხაროდ, საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, არაფერი იცის, თუ როგორ მოხვდნენ, მეცნიერებისა და განათლების მსოფლიოში აღიარებული სტრუქტურები, კომუნისტურ გადმონათობის მონათლეს და

მეცნიერებათა აკადემიებს კვლევითი ინსტიტუტები ჯერ ჩამოართვეს... ხოლო უპატრონოდ დარჩენილები შემდეგ გააუქმეს და, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, საზოგადოებისათვის სრულიად უცნობ პირებს მიჰყიდეს, რომელთა შორის ბევრი თაღლითი და ავანტიურისტი აღმოჩნდა...

განა შეიძლება მეცნიერება იყოს კომუნისტური, კაპიტალისტური ან სოციალისტური, ფაშისტური და ა. შ.? მეცნიერება ზეიდეოლოგიური მიმართულება და მასზე საზოგადოებრივი ფორმალუბები გავლენას ვერ ახდენენ, მათ მთავრობებს შეუძლიათ შეიცვინონ, ხელი შეუწყონ და ადამიანების სასიკეთოდ გამოიყენონ ის... ცხადია, თუ აქვს ამისი უნარი.

მაშ, რატომ მოხდა ის, რაც მოხდა? რატომ გამოაპანდურეს ცნობილი მიცნობის უნივერსიტეტი და კვლევითი ინსტიტუტები? რატომ მოუშვა მათი ბუდე, რომელსაც კათედრები, ლაბორატორიები განაგრძობდნენ, მათი მომსახურე სტრუქტურები იარსებებდა? რატომ დანიშნა მათი აზროვნების დონაზე?

სამწუხაროდ, მაშინ გამოვიღვიძეთ ქართველებმა, როდესაც ქვეყნის განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა ლომიაიმ დაფაზე «ბავშვის»

ნაცვლად სამჯერ დანაშაულებრივად... ვაი სირსხვილო, მუსხელიშვილის, ვეკუას, რაზმაძის, ბერიტაშვილის, საბაშვილის და სხვა მსოფლიო დონის მეცნიერების სამშობლოში განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი საშუალო სკოლის ცოდნასაც ვერ ამჟღავნებს.

ბევრი ამბობდა, მაგრამ დაჯერება გვეძნელებოდა, რომ საბავშვო სკოლაში მსოფლიო დონის მეცნიერების სამშობლოში განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი საშუალო სკოლის ცოდნასაც ვერ ამჟღავნებს. ბევრი ამბობდა, მაგრამ დაჯერება გვეძნელებოდა, რომ საბავშვო სკოლაში მსოფლიო დონის მეცნიერების სამშობლოში განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი საშუალო სკოლის ცოდნასაც ვერ ამჟღავნებს.

დროზე გამოიღვიძეს სტუდენტებმა, რომლებმაც ამხილეს, რომ თურმე მათი დეკანო... მაგისტრატურის სტუდენტია, ხოლო რექტორი — კარგი ოჯახის მფლობელი, მაგრამ უხარისხოა, რომ «ლაგარული» რექტორი უნდა არაფერს იცის, უხარისხო თინიეჯერია და ა. შ.

მადლობა ღმერთს, რომ ქვეყნის ისტორიის უაღრესად კრიტიკულ მომენტში გამოჩნდა ადამიანი, რომელიც არ შეუშინდა რეჟიმს, სათავეში ჩაუდგა მავანთა მიერ ბევრჯერ მოტყუებულ და მიტოვებულ

ხალხს, ერთ მუჭად შეკრა ისინი და გამარჯვებამდე მიიყვანა ქვეყანა.

მე ვთვლი, რომ საბავშვო სკოლაში უნდა დანისაჯოს ყველა, ვინც მოამზადა, პარლამენტში სხამ მისცა და სამომავლოდ განხილავს ბანათელისა და მიცნობის შესახებ მიღებულ კანონი. უნდა დანისაჯონ ისინიც, ვინც სკოლაში მანდატურები შეუშვა, დაანბრია საუნივერსიტეტო სტრუქტურები (კათედრების გაშენება და უზარო დაპარტამენტების შექმნა), ვინც დაარსდა წოდებების გარდაცვლა და ყველას მისცა პროფესორის წოდების ტარების უფლება და გააუფასურა ეს მეთად საპატივცემულო თანამდებობა, ვინც არ მისცა საშუალება ახალგაზრდებს, დაეუფლონ იმ სპეციალობას, რომელიც მას სურს, და არა იმას, რომელზეც იძულებით სწავლობს.

ვილაცამ შეიძლება თქვას: «ეს ხომ შურისძიებააო», არა, ბატონებო, ეს შურისძიება კი არა, სამართლიანობის აღდგენაა. ეს ის არის, რომ მომავალში აღარავინ «ჩაყოს ცხვირი იქ»... რისიც არაფერი გაეგება, რათა კიდევ არ გადაჩენოს საქართველო ისეთ უფსკრულში, რომლიდანაც ამოსვლაც ასე გაგვიჭირდა.

მეცნიერებაში ჯერ კიდევ შეიძლება თაობათა შორის იმ ჯაჭვის აღდგენა, რომელიც განწყვეტილია, კიდევ არიან საქართველოში ჭეშმარიტი სწავლებლები და მეცნიერები, რომლებსაც საკმარისი დრო დარჩათ იმისთვის, რომ მოამზადონ ღირსეული ცვლა. სასწრაფოდ უნდა აღდგეს საინჟინერო საბჭოები იმ პოტენციალის სრული გამოყენებით, რომლებიც ჯერ კიდევ არიან, ის დაცვის მექანიზმები, რომლებიც ადრე არსებობდნენ და გზას უკეტავდნენ მეცნიერულ ავანტიურისში. სამეცნიერო ხარისხი ადამიანის ცხოვრების საგზური უნდა იყოს და არა საკეც-ლუცო აქსესუარი... უნდა აღდგეს სამეცნიერო ხარისხების ორსაფეხურიანობა (აკადემიური დოქტორი და მეცნიერებათა დოქტორი).

და ბოლოს: რაც შეიძლება სასწრაფოდ უნდა დაუბრუნდეს საქართველოს კვლევითი ინსტიტუტები, აღუდგინოთ უნივერსიტეტებსა და კვლევით ინსტიტუტებს რეალური ავანტიურისტი.

ნაკოლეონე ქარკაშაძე, აკადემიკოსი

საქართველო

ბენიამინ ნეთანიახუნი ისრაელში ვადაფალი არჩევაზე გამოაცხადა

ისრაელის პრემიერ-მინისტრმა ბენიამინ ნეთანიახუმ ისრაელში ვადაფალი საპარლამენტო არჩევნები გამოაცხადა. არჩევნების თარიღი ჯერჯერობით დაინიშნული არ არის, თუმცა, ვარაუდობენ, რომ საპარლამენტო არჩევნები ისრაელში, შესაძლოა, იანვარში ჩატარდეს — დადგენილი ვადიდან ცხრა თვით ადრე. ნეთანიახუ მიიჩნევს, რომ ქნესეთის არჩევნების ჩატარება რაც შეიძლება მალეა საჭირო. ისრაელში საპარლამენტო არჩევნების ჩატარება 2013 წლის ოქტომბერში იგეგმე-

ბოდა. პრემიერ-მინისტრის თქმით, მან არჩევნების ადრე ჩატარება იმიტომ გადაწყვიტა, რომ კოალიციიდან პარტიორებთან კამათმა შეუძლებელი გახადა 2013 წლისათვის «პასუხისმგებელიანი ბიუჯეტის» მიღება. «მე ვხედავ ჩემს ვალდებულებას, როგორც პრემიერ-მინისტრმა, წინ დავაყენო პირველ რიგში ჩვენი ნაციონალური ინტერესი. სწორედ ამიტომ მივიღე ეს გადაწყვეტილება, რომ არჩევნები ჩატარდეს რაც შეიძლება მალე», — აღნიშნა ნეთანიახუმ.

ზუგდიდელი როლანდ ახალაიას მიერ უკანონოდ გადაკეტილი კედლის ქუჩის გახსნას მოითხოვენ

სამეგრელო-ზემო სვანეთის ყოფილი საოლქო პროკურორის, არჩევნებში ვითომდა გამარჯვებულ ზუგდიდის მაჟორიტარ როლანდ ახალაიას „საქმენი საგმირონი“ მთელი საქართველოსთვისაა ცნობილი. მან თავისი მოღვაწეობა ზუგდიდში ოფისის კეთილმოწყობითა და გამაგრებელი დანხით, რასაც მრავალი ადამიანის ტანჯვა-წამება მოჰყვა. საოფისედ მან თვალი დააფარა ზუგდიდის ცენტრში არსებულ შპს „ზუგდიდსერვისის“ ოთხსართულიან შენობას, რომელშიც განთავსებული იყო სხვადასხვა ობიექტი პრივატიზებულ ფართობებზე.

საქართველოს საწარმოთა მართვის სააგენტოს ბრძანების საფუძველზე, უსასყიდლოდ უზუფრუქტის ფორმით, სამეგრელო-ზემო სვანეთის საოლქო პროკურორისთვის გადაცემის მიზნით, შპს „ზუგდიდსერვისის“ საწარმოო კაპიტალიდან ამოიღეს კედლის ქუჩა №5-ში მდებარე შენობის 1027,5 კვ.მ ფართობი და 441,8 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი. ამ ფართობზე განთავსდა სამეგრელო-ზემო სვანეთის საოლქო პროკურატურის ოფისი, რომელიც „ზუგდიდსერვისის“ და საოლქო პროკურატურის შორის ხელშეკრულებით არ დადებული უსასყიდლო უზუფრუქტზე.

როლანდ ახალაიას უკანონოდ მიითვისა ეს შენობა, განმოყარა იმ მომენტზე აღამიანები, გადაკეტა შენობის წინ საავტომობილო გზა, შემოავლო რკინის ლოხე, დაიგო ხეული და ქუჩა თავის დასასვენებელ სკვერად და თავისი სამსახურის მანქანების სადგომად აქცია. იქ შედგენა ჩვეულებრივი ადამიანისთვის შეუძლებელი იყო, მაგრამ შიშის ბედავდა, ახლა კი „ახალმა ხელისუფლებამ, უპირველეს ყოვლისა, როლანდ ახალაიას მიერ სკვერად და მანქანების სადგომად ქცეულ ქუჩას უნდა აღუდგინოს ძველი ფუნქცია. როლანდ ახალაიას თვითნებობის გამო მანქანებს შემოვლითი გზით უხდებოდა მოძრაობა“, — აცხადებს ზუგდიდელი რევაზ დარასელია.

ზუგდიდელი გივი ჭითანავა, რომელიც როლანდ ახალაიას ზემოთ აღნიშნული შენობიდან გამოაძევა, 5 ნელზე მეტხანს ეძებდა სამართალს. „2001 წელს, ყოველგვარი კანონის დაცვით, სათანადო საბუთების საფუძველზე, შევიძინე შპს „ზუგდიდსერვისის“

ლადო ძირია, ზუგდიდი

ოლიგარქის შიშით ჩარქაუთის საკითხი ქართველებისთვის საინტერესო აღარ იქნება, „ჩარქაუთის კულტურის ცენტრის“ მსგავსი დაწესებულებები დაიხსრება ან გადაკეტილი იქნება სხვა მიზნებისთვის, რუსუას მსგავსი აქტივისტები კი კავკასიის სხვა პრობლემატურ დაინტერესდებიან. საქართველო ცალკე სახელმწიფოა, რომელსაც რეგიონში თავისი გეოპოლიტიკური ინტერესები აქვს. რუსეთთან ურთიერთობა მას უიმიოდ გაფუჭებული აქვს, აი, ჩვენ კი რუსეთთან უნდა ვიცხოვროთ.

გთხოვთ, გამოაქვეყნოთ ჩემი წერილი ქართულ-ჩერქეზული ურთიერთობის თემაზე. დიდი ხანია, რაც მომიმინდა მოთხოვნილება, გამომეთქვა ჩემი შეხედულება ამ საკითხზე და, ბოლოს და ბოლოს, დავეწერე. დიდად მადლობელი დავრჩები. პატივისცემით, ბლოგერი რასულ კარდანოვი მიმართეთ ჩემი ცოცხალი ჟურნალის მისამართს: <http://adigeheku.com/3130.html>

ფიქრებელია მისი დირექტორის, მერაბ ჩუხუას, პოზიცია თვით ჩერქეზი ხალხის მიმართ. თავის გამოცხადებებსა და პროექტებში ჩერქეზულ პრობლემას იგი წარმოგვიდგენს, როგორც დიდი კავკასიური პროექტის ნაწილს, რითაც ჩვენი პრობლემა სრულიად

საქართველო ჩარქაუთი ხალხის ტრაგედიაზე თაბაშობს

2011 წლის 20 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება ჩერქეზების გენოციდის შესახებ: 95 ხმა მომხრე და არც ერთი წინააღმდეგი. დადგენილების მიხედვით, 1817-1864 წლების კავკასიის ომის პერიოდში ჩერქეზების მასობრივი განადგურება, ისტორიული სამშობლოდან მათი იძულებითი განდევნა „გენოციდის აქტად“ არის აღიარებული.

შეუძლებელია ამ გადაწყვეტილების მნიშვნელობის გადაჭარბებით შეფასება: 147 წელიწადი ჩერქეზი ხალხი იცავდა ტრადიციებს, ენას და იმის იმედს, რომ დადგება დრო, როცა შესაძლებელი იქნება მშობლიურ მიწაზე დაბრუნება. საქართველო გახდა პირველი ქვეყანა, რომელმაც ჩერქეზების საკითხი საერთაშორისო ასპარეზზე გაიტანა. ჩარქაუთა საზოგადოებრივი ორგანიზაციები და მოქალაქეები აღნიშნავენ, რომ „გენოციდის აქტად“ არის აღიარებული მათი მშობლიური მიწის დაბრუნების უფლება. მაგრამ დღეს, გენოციდის აღიარებამდე წელიწად-ნახევრის შემდეგ, როცა ერთგვარად დაცხრა ეიფორია იმი-სა, რომ ბოლოს და ბოლოს

სხვა კალაპოტში გადაჰყავს. თუ ცენტრს „ჩარქაუთი“ ეწოდება, იმ ჩარქაუთის პრობლემა უნდა იყოს დაკავშირებული და არა სრულიად კავკასიისა. ქართველი პოლიტოლოგების თქმით, ჩერქეზულ პრობლემას რამდენიმე წლის განმავლობაში განიხილავდნენ საქართველოს პარლამენტში, მაგრამ 2009-2011 წლების ახალი ამბებით თუ ვიმსჯელებთ, დავინახავთ, რომ ქართველ კანონმდებლებს მაინც მაინც ჩერქეზი ხალხისადმი პატივისცემა და თანაგრძნობა არ ამოძრავებდა. მას შემდეგ, რაც ცნობილი გახდა, 2014 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშები სოჭში გაიმართებდა, საქართველოს პარლამენტში შეიქმნა კომისია „2014 წელს რუსეთში ოლიმპიური თამაშების ჩატარების წინააღმდეგ პროტესტის ფორმების შემუშავების საკითხზე“. ქართველი დეპუტატები შოთა მალაშვილს ასახელებდა სამ საფუძველს ოლიმპიადის შესაძლო ბოიკოტისთვის: ეკოლოგია, უსაფრთხოება და ჩერქეზების საკითხი.

კოალიცია «ქართული ოცნების» ლიდერს ბატონ ბიძინა ივანიშვილს

საქართველოს ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა მრავალათასიანი საზოგადოებრივი გაერთიანების სახელით მხურვალედ გილოცავთ ისტორიულ გამარჯვებას საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში და გისურვებთ ახალ დიდ წარმატებებს ჩვენი სათაყვანელებელი საქართველოს სახელმწიფოებრივი აღორძინების, ხალხის ინტერესების, მომავალი კეთილდღეობის სამსახურში.

გაისარჯონ ქვეყნისა და ხალხის სამსახურში, აქტიურად ჩაებნენ უმდიდრესი ცხოვრებისეული გამოცდილებით, მაღალი პროფესიული მომზადებითა და მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობით, სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში. გვჯერა, რომ საკანონმდებლო, აღმასრულებელი და სასამართლო ხელისუფლების სრულყოფით, ლიბერალური საზოგადოების განვითარებით, ქართული არმიისა და სამართალდამცავი ორგანიზაციების რეფორმებით, ახალგაზრდა თაობის ეროვნული სულისკვეთებით აღზრდისა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენით, ჭეშმარიტად დამოუკიდებელი, სამართლიანი, სოციალურად დაცული და მძლავრი სახელმწიფო ჩამოყალიბდება.

უსაზღვროდ გვახარებს თქვენი ძალისხმევით მოპოვებული წარმატებები საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში. ხალხმა იწამა, დაიჯერა თქვენი საქართველოს სიყვარულით გამთბარი სიტყვების ძალა, სიმართლე და მტყიცოდ გადაწყვიტა, დაუკავშიროს თავისი ბედ თქვენს ძალისხმევას ჩვენი ბედნიერებისთვის ბრძოლასა და შრომას.

ყოველივე ეს დაგებითად აისახება ქართველი ხალხის, შეურაცხყოფილი და სოციალურად დაუცველი, ამავე დროს ქვეყნის წინაშე ვალდებული ადამიანების, ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების ყოფაზე. აღსრულებდა ვეტერანების ოცნება —

საქართველოს ომისა და შრომის ვეტერანთა მრავალათასიანი არმია, როგორც ყოველთვის, მზად არის, თქვენთან ერთად, არჩევნებში გაიმარჯვებულ ხალხთან ერთად, თავგანწირვით ჩაებას განსაცდელში მყოფი მრავალტანჯული საქართველოს გადარჩენისთვის, მისი თავი-

საქართველოს ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა ცენტრალური კავშირის გამგეობის ბიუროს წევრები: რ. ნაცარიშვილი, ტ. ლეჟანია, ბ. გვიშაძე, ბ. კარბელია, ბ. საზარაძე, მ. მდინარაძე, უ. შერვაშიანი, ი. საზარაძე, ვ. ჯაფარიძე, თ. კაკაბაძე, რ. კაკაძე, მ. არაქაძე, ო. ლეჟანია

FAO-ს ექსპერტები აცხადებენ, რომ დედაინფის მთლიანი ფართობის 78% სოფლის მეურნეობისთვის გამოუსადეგარია, ფართობის 13% დაბალი პროდუქტიულობით ხასიათდება, 6% საშუალოდ პროდუქტიულია, მხოლოდ 3% — მაღალპროდუქტიული, ნოყიერი. დღეს დედაინფის მხოლოდ 11%-ია დამუშავებული, 24% საძოვრებად გამოიყენება.

ჩინ-მედლეზი სოფლის მეურნეობის გასაჩინებლად

სოფლის მეურნეობა მატერიალური წარმოების ერთ-ერთი ძირითადი დარგია, რომელიც ქვეყნების განვითარების დონეს განსაზღვრავს. საქართველო აგრარული ქვეყანაა და, აპოლიტიკური ნების არსებობის შემთხვევაში, ეს დარგი დღეს ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობასაც გამოკვებავდა და ექსპორტზეც შევძლებდით სოფლის მეურნეობის როგორც ნედლეულის, ისე მზა პროდუქციის გატანას. ასეთი შესაძლებლობების პირობებში, მაინც რამ განაპირობა ქვეყანაში აგრარული დარგის სრული განადგურება?

- 1) ქვეყნის უმაღლესი ხელისუფლების მიერ სოფლის მეურნეობის სრული იგნორირება და პოლიტიკური ნების უქონლობა;
- 2) მინისტრების ხშირი ცვლა და დარგის არაკვალიფიციური კადრების ხელში ჩაგდება;
- 3) ქვეყნის ბიუჯეტიდან სოფლის მეურნეობის 1,5% პროცენტით დაფინანსება;
- 4) სამინისტროდან კვალიფიციური კადრების გაშვება, გაუზრუნველი, უაზრო რეფორმების გატარება;
- 5) მეცნიერებისა და ევროკავშირის მიერ შემუშავებული რეკომენდაციების უგულვებელყოფა;
- 6) ტრადიციული, მათ შორის, დამზარებელი დარგების განადგურება;
- 7) უაზრო კორპორაციებისა და მომსახურე (საპიროსადემონსტრაციო პუნქტების) შექმნა;
- 8) საკუთარი ბაზრის დაუცველობა, იმპორტის ნახალისება და ა. შ.

მეურნეობის იმპორტირებული პროდუქციის ხარისხისა და ვარგისიანობის შემოწმება. ლიბერალური პოლიტიკის ეგიდით საზღვრებზე ყოველგვარი შემოწმების გარეშე შემოდოდა საეჭვო წარმოებულ ბილი, ბალჩეული, ხორცი და ხორცის პროდუქტები. ერთი მილიონი ბოთლი ღვინის ექსპორტის სანაცვლოდ, თურქეთთან დაიდო ხელშეკრულება, რომელიც თურქეთიდან სოფლის მეურნეობის პროდუქციის აბსოლუტურად დაუბეგრავდა შემოტანას გულისხმობდა. ამ დროს ადგილობრივი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქცია, ექსპორტის შემთხვევაში, სტრატეგიული 100%-ით, ხოლო არასტრატეგიული 50%-ით იბეგრებოდა.

ამავე დროს, გაუქმდა ანტი-მონოპოლიური სამსახური, განადგურდა სოფლის მეურნეობის გადამამუშავებელი საწარმოები (ისედაც მცირე რაოდენობა), მოიხსოვრა სტრატეგიული დარგი — მეჩაიეობა და ნაწილობრივ მევენახეობა. მთლიანად გაანადგურეს ისეთი დარგები, როგორცაა მელორეობა, მებოცვარეობა, მეფუტკრეობა, მეპროდუქციულობა, მებაღეობა, მეხილეობა. უყურადღებობისა და მოუვლელობისგან საქართველოს ყველა რეგიონში განიზარდა ეროზიული პროცესები და გამოიფიტა ნიადაგები. აგროტექნიკა სოფლებში არ არსებობს და გლეხი თუ საშუალო ფერმერი (პირობითად ფერმერი) კვლავ თხის ამარადაა დარჩენილი, სერვის-ცენტრები საჩვენებლადაა მონყობილი. კრახი განიცადა მსხვილფეხა პირუტყვის შამოყვანა და ხელმოკლეობა და მათი სურსათის უზრუნველყოფის პრობლემა დაიწყო. სოფლის მეურნეობის პროდუქციის უზრუნველყოფა, ხელისუფლებაში საკმაოდ პოპულარული იყო, მაგრამ ამ იდეის გასატარებლად ჯერ ტრადიციული დარგების განადგურება (მეცხვარეობა, მევენახეობა, მეჩაიეობა, მეთამბაქოეობა) იყო საჭირო. დაინყოს კიდევ ქართული სოფლის დაცლა და სოფლის მეურნეობის პროდუქციის იმპორტზე მონოპოლიების შექმნა. პარალელურად ნადგურდებოდა სამსახურები, რომლებსაც ევალებოდა სოფლის

მხოლოდ 3%-ია მაღალპროდუქტიული და ნოყიერი. დღეს დედაინფის მხოლოდ 11%-ია დამუშავებული, 24% საძოვრებად გამოიყენება. ისეთი პატარა ქვეყანა, როგორც ისრაელი, სადაც აპრილიდან ოქტომბრამდე არ წვიმს, რძის წარმოებით მსოფლიოში პირველ ადგილზეა — წლიური მონაწილეობა 9-12 ათასი ლიტრს შეადგენს. შედარებისთვის: ამერიკაში იგი 9-10 ათასი ლიტრია, ევროპაში (საშუალო) — 8-9 ათასი ლიტრი. ისრაელი ბალჩეული კულტურების წარმოებით მეორე, ხოლო კვერცხის წარმოებით მესამე ადგილზეა მსოფლიოში. ქვეყნის მთლიანი ეროვნული შემოსავლის 17% სოფლის მეურნეობაზე მოდის, მაშინ, როცა დარგში მოსახლეობის მხოლოდ 6%-ია დაკავებული. იტალიის მთლიანი ეროვნული შემოსავლის 10%-ს სოფლის მეურნეობის სექტორი იძლევა, რომელშიც მო-

სოფლის მეურნეობა არავითარ რისკს არ თამაშობს მთლიანი შიდა პროდუქტის ფორმირებაში.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარებას მნიშვნელოვანი პოტენციალი გააჩნია. ამას საბჭოთა პერიოდში მოწმობს. იმ დროს საქართველო მონივრულ სასოფლო-სამეურნეო ქვეყანა იყო, რომლის წილი საკვები პროდუქტებით რესპუბლიკათშორის ვაჭრობაში 10%-ს შეადგენდა. რეზერვი და რესურსი ძალიან დიდია. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო მიწების 75% სახელმწიფო საკუთრებაშია და, ძირითადად, გამოუყენებელია. ამიტომ, ვფიქრობ, საქართველოს მომავალმა მთავრობამ თამამი ნაბიჯები უნდა გადადგას გლობალურ ეკონომიკაში, უფრო მეტად ინტეგრირებისთვის ისეთი საერთაშორისო შეთანხმებების დადების გზით, როგორცაა თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებები (FTA): თურქეთთან და დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობასთან (დსთ), უსაფრთხოების ნორმების (GSP) ხელშეკრულებები უნდა გაფორმდეს ევროკავშირთან და შეერთებულ შტატებთან, ისრაელთან. იმედია, ნახალისდებიან ახალგაზრდა მეცნიერები, რომლებიც სოფლის მეურნეობაში, სოფლად დასაქმდებიან.

აბრარული დარგის სრული განადგურების 8 მიზეზი

სავალალო შედეგები მოგვცა. ნარგავების 80% დაავადებულია. მეტიც, XXI საუკუნეში საქართველოში კვლავ მიმდინარეობს ზოოანთროპოზული დაავადებები: ჯილეხი, ცოფი, ტუბერკულოზი, თურქული დაავადებები და ლეიკოზი. მსხვილფეხა პირუტყვი დაავადებულია ჰელმინთური დაავადებითა და ლეიკოზით. შესაბამისად, დაბალია პროდუქტიულობა. კატასტროფული სიტუაცია ვაჭრებს სურსათის უზრუნველყოფის საკითხებშიც. კრახი განიცადა სასოფლო სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი 100 საწარმოს შექმნამ და სხვა პროექტებმა, რაც მხოლოდ და მხოლოდ პიარზე იყო გათვლილი. სოფლის მეურნეობის განადგურებისათვის და ახალი ჯიშის გამოგონებისთვის (მაშალი ძროხა) ქვეყნის უმაღლესი ჯილდოები გადას-

ცა პრეზიდენტმა სააკაშვილმა სოფლის მეურნეობის ამგდარ მინისტრს, ბაკურ კვეციელს, და იქვე საკუთარი კორპორაცია შეუქმნა, ეტყობა, შეეცოდა პატარა მეგობარი, მინისტრობისას ჩაჯიბული მილიონები რას ეყოფოდა, მერეც ხომ უნდოდა ცხოვრება კაცს. არც მისი მოადგილეები დაინყებია ამხანაგ სააკაშვილს და ისინიც სარფიანად დასაქმდა.

ახლა მოკლედ მიმოვიხილოთ, თუ რა მდგომარეობაა მსოფლიოში აგრარულ სექტორში. FAO-ს ექსპერტები აცხადებენ, რომ დედაინფის მთლიანი ფართობის 78% სოფლის მეურნეობისთვის გამოუსადეგარია, ფართობის 13% დაბალი პროდუქტიულობით ხასიათდება, 6% საშუალოდ პროდუქტიულია, მხოლოდ 3%-ია მაღალპროდუქტიული და ნოყიერი. დღეს დედაინფის მხოლოდ 11%-ია დამუშავებული, 24% საძოვრებად გამოიყენება.

აღდგება ზოოვეტერინარული უნივერსიტეტი, რომელსაც დიდი ტრადიციები ჰქონდა, და შესანიშნავი სამეცნიერო სკოლა არსებობდა. იქნებ გვეფიქრა ისეთი ტიპის მეურნეობების შექმნაზე, როგორიც ისრაელში კიბუცებია. სასწრაფოდ აღსადგენია მელიორაციის სამსახური და ნაკვეთების ახალი ტექნოლოგიური რწყვის სისტემაზე გადასვლა (ნვეთოვანი რწყვა), რაც წყლის რესურსებს დაზოგავს; ნიადაგის ახალი ტექნოლოგიებით დამუშავება, რაც შეამცირებს ნიადაგის გამოფიტვასა და ეროზიებს; მეცხოველეობაში გეგმიური აცრების დაბრუნებას, ლაბორატორიული გამოკვლევებისა და მინიმუმ 5 განსაკუთრებული საშიშ ინფექციურ დაავადებებზე ცხოველებში უფასო პროფილაქტიკური აცრების ჩატარებას; ტრადიციული კულტურების (ჩაი, ციტრუსი და ვაზი) ნარგავების განახლება.

საქართველოში აბრარული სექტორი დასაქმებულთა 50 პროცენტი დღეში 1 დოლარზე ნაკლებ შემოსავლს იღებს, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ სოფლის მეურნეობა არავითარ რისკს არ თამაშობს მთლიანი შიდა პროდუქტის ფორმირებაში

რაც მთავარია, ვხედავ რომ საამისოდ არსებობს ქვეყნის ახალი ხელისუფლების პოლიტიკური ნება და ფინანსური უზრუნველყოფა. აი, ეს არის ჩვენი ქართული ოცნება.

ნიკოლოზ გუგუშვილი, სოფლის მეურნეობის ექსპერტი უკრაინა, კიევი.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ვარდების ხელისუფლებამ“ არარაობად აქცია თქვენი მსახიობური ღვაწლი და ალარაფერი დაგიტოვათ წმინდა და ხელუხლებელი, მაგრამ თქვენ მაინც გადინიერი ხელოვანი ბრძანდებით, ამ დამთხვეულ დროს რომ არ დაემთხვა თქვენი ახალგაზრდობისა და შემოქმედებითი ალმავლოვის წლები, თორემ ვინ იქნებოდათ თქვენ იმ როლების ბარეში, რომლებმაც სახელი და დიდება გარბუნათ?!

ერთი საუკუნის წინ რუს რევოლუციონერ-დემოკრატთა იდეებით გატაცებული აკაკი წერეთელმა ქართველ ახალგაზრდებს მოუწოდა:
„ახლა არ გვეგლეჯენ ენასა, სთქვით რამე, თქვენი ჭირიმე“-ო!
გასული წლის მაისის სახალხო გამოსვლების დარბევით აღტაცებულმა ოთარ კობერიძემ კი პატრიოტული მოძრაობის ექვსივე ხელმძღვანელისათვის ენის ამოგლეჯვა და ჩამოხრჩობა მოსთხოვა ხელისუფლებას, გამოჩნდა, რომ ქართული დემოკრატია „ვარდების ეპოქაში“ მთლიანად დაღუპა.
ახლა ცნობილი კინომსახიობი დიდი ილიას ერთ-ერთი კომიკური პერსონაჟის — ქველი ბექას როლშია, ლობის ძირას ჩაცვული ქირქილებს და იქიდან კვლავ კრიტიკის კენჭებს ესვრის ქართველ პატრიოტებს, თან ერეგება, რომ ამ კენჭების სროლით მთელი ქვეყანა იძვრის და ზანზარებს...

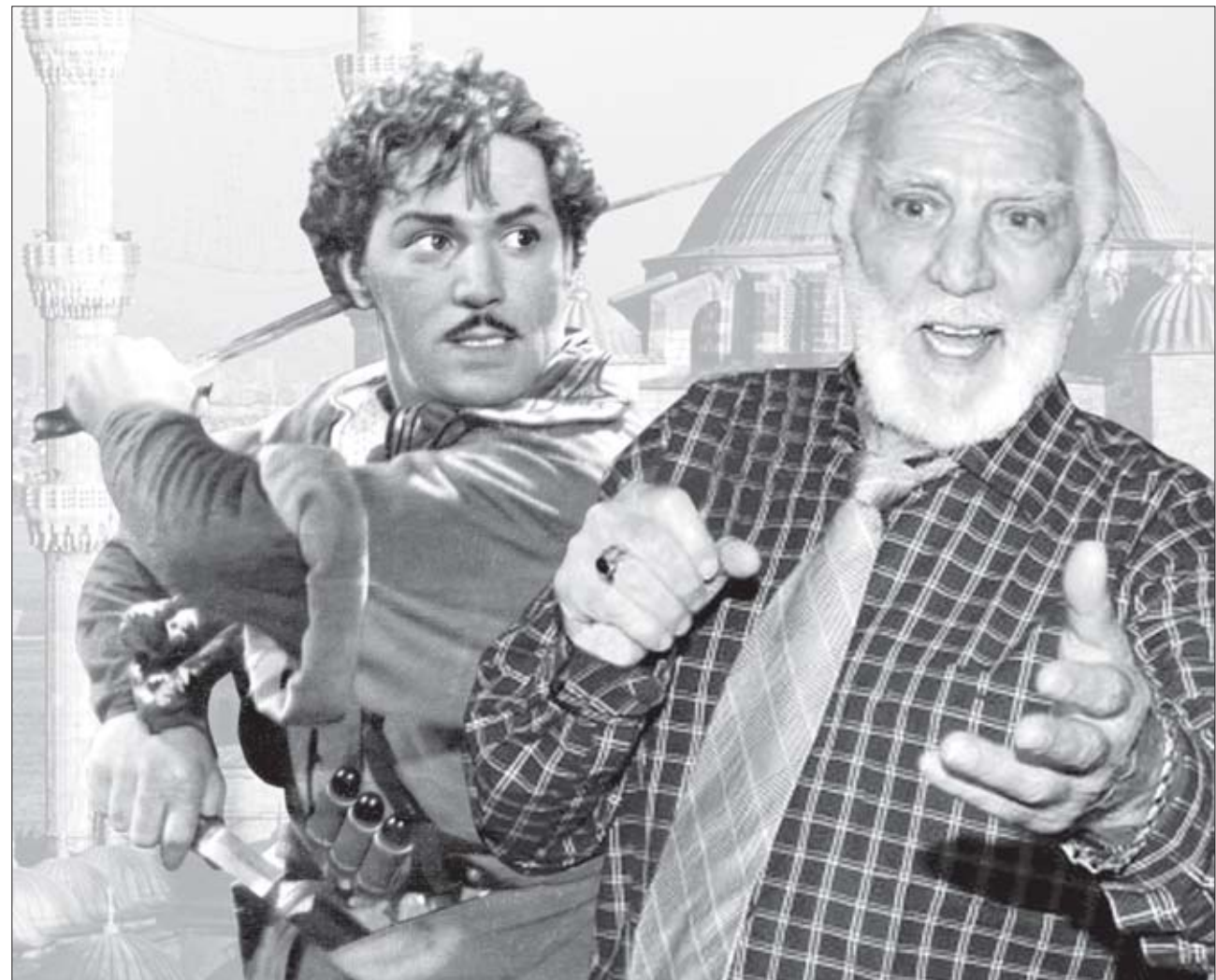
აღამიანური ღირსება, ერთგვარად აქცინით ზურგი თქვენს წარსულს, თქვენს შემოქმედებას, თქვენს გმირებს და ამით თქვენს ურიცხვ თავყვანისმცემელსა და სრულიად საპარტიველოს დაუმტკიცეთ, რომ თქვენც ისეთივე გუბარაჟი-რიული სიყალბით გითამაგებთ თქვენი როლები, რომლებიც ნაციონალი ტაქტიკისა და სარეჟისაჟო დღეს პატრიოტობას.

ქართველი რომ დაიმონო, ჯერ მას შიმშილისგან და გაჭირვებისგან სხეული უნდა დაუდუნდეს, შემდეგ სული უნდა დაუმდაბლდეს და მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება მისი მოდერეკაო.
ჩვენ მიერ „ბაში-აჩუკიდან“ მომზადებული ამ გველური გეგმის მიხედვით „ვარდების ხელისუფლებამ“ ქართველ ხალხს ერთგვარად წაჰკვარა ოდინდელი სახელი და ღირსება, ფხვევით გამოცალა გმირული მინა და მას მსოფლიო რანგის მანანაწლის, ქურდის, ყარაღლის, რაქათორის, მათხოვრისა და მძიპის სახელი გაუთმვა.

გახსოვთ, პირველად „ბაში-აჩუკის“ ავტორმა შეჰკადრა ეს შეურაცხყოფელი სიტყვები „ცა-ფირუზ, ხმელეთ-ზურ-მუხტ“ სამშობლოს, მაგრამ ამ საშვილიშვილო შეურაცხყოფის ღირსი ყველაზე მეტად დღევანდელი საქართველოა, რომელმაც სულწაბილწული, ეროვნებადარგული და მეტროპოლიტში ნახებ-ნაცვეთი ნაციონალი ჰომოფობიკური დაისვა თავზე.
***
და მაინც, მთავარი საკითხა-ვი ისაა, რა ჯიშისა და მოდგმის არსებობისგან შედგებოდა (და შედგება) ქართველ ფარსეველთა ხრევა, რომელიც საუკუნეთა მანძილზე ფურთხის ღირსად ხდიდა საქართველოს

ღია წერილი ბატონ ოთარ კობერიძესა და სხვებს

ბატონო ოთარ! მართლაც ღვთის მიერ ბოძებული ბედნიერებაა, როცა ამა თუ იმ მსახიობს მის მიერვე განსახიერებულ ისტორიულ გმირთან ან ცნობილ ლიტერატურულ პერსონაჟთან გააიგივებს მადლიერი ერი და მას საყოველთაო სიყვარულისა და პატივისცემის შარავანდედით შემოსავს.
თქვენ ბრძანდებით ქართული კინოს ის რჩეული ვარსკვლავი, რომელმაც მალაღობი არტისტული ოსტატობით, ნიჭიერებითა და ჰეროიკული პათოსით გამოძერწეთ მრავალი შთამბეჭდავი და ამაღლებელი ეკრანული სახე როგორც ქართულ, ისე უცხოურ ფილმებში, მაგრამ ქართველი ხალხისთვის თქვენ მაინც საყვარელი ბაში-აჩუკი იყავით — ის შმაგი, ენერგიით სავსე და სამშობლოს სიყვარულით გულანთებული ქრისტეს მხედარი, რომელიც შიშის ზარს სცემდა ქართულ მიწაზე მოთარეშე ყიზილბაშთა ურდოებს.

თქვენ სულისშემძვრელი დრამატიზმითა და ცრემლიანი ტრაგიზმის განცდით წარმოგვიდგინეთ გერმანელ კანიბალთა წინააღმდეგ მამაცურად მებრძოლ გმირთა ამაღლებელი სახეები სამამულო ომზე შექმნილ კინოფილმებში („შავი მთები“, „ისინი მიდიოდნენ აღმოსავლეთისაკენ“, „ელოდეთ მეკავშირეს“, „შენყვეტილი სიმღერა“ და სხვ.), რამაც თქვენ საკაცობრიო ბოროტების წინააღმდეგ ამხედრებული რაინდის სახელი და დიდება მოგიტანათ.
ამდენად, თქვენ კიდევ უფრო მეტად დავალებული როცაა დღევანდელი იმ დროისაგან, როცა გერმანული ფაშიზმი, იმავე „ბაში-აჩუკის“ მიხედვით რომ ვთქვათ, წმინდა ტაძარზე შემოგრაგნელ გველუშადად აღიქმებოდა, ხოლო სამამულო ომის ყველა მონაწილე ამ საზარელ ურჩხულთან მორკინალი გმირის განსახიერება იყო.
***

წელი მეტამორფოზა — თქვენ იმ „ნაცმოძრაობის“ აპოლოგეტად იქცით, რომელმაც ერთიანად წაბილწა და იავარჯყო საპარტიველოს გმირული წარსული, მისი ანგჟო და მომავალი, რომელმაც ძირფასიანად მოთხარა ეროვნული სულიერების ყველა ნიშნა და ნიშანსვატი, რომელმაც პირადად დააბნო ქართული ხელოვნება და უდიდოდ შეურაცხყო პირადად თქვენი ღვაწლი და პოპულარობა.
როგორც ხედავთ, ნაციონალი კინოხელოვნების რეპერტუარიდან მთლიანად განიღვებინა ისტორიულ-გმირული ჟანრი, წარსულის სანაგვეზე იქნა გატანილი ბაში-აჩუკობა, ანუ სამშობლოსათვის ბრძოლისა და თავგამოდების ყოველგვარი მცდელობა; შეგინებულ იქნა დიდი სამამულო ომის სახსენებელი, შეურაცხყოფილ იქნა ამ ომში დაღუპულ მემორათა ნათელი ხსოვნა, გაბითურებული იქნა ომის თემაზე გადაღებული ყველა ფილმი, გააბამული იქნა იქნენ ამ ფილმებში მონაწილე მსახიობები და მათ შორის თქვენც, მრავალი გრძელი დამე რომ გითევით ნითელარმიელთა კოლორიტული სახეების შექმნაზე ფიქრით.

ემთხვა თქვენი ახალგაზრდობისა და შემოქმედებითი აღმაშენებლის წლები, თორემ ვინ იქნებოდათ თქვენ იმ როლებში სამშობლოსათვის ბრძოლისა და დიდება გარგუნათ?!

ბატონო ოთარ! რადგანაც ჩვენს ნამხდარ ქვეყანაში ამ ფიზიოლოგიური ინსტიტუტების გამოშატეული სინტაგმებით დასათაურებული ფილმების გადაღებასაც მიჰყვება ხელი, ცხადია, რომ თქვენი დროის მაღალიდევრმა და სულიერებით ალარაფერი დაგიტოვათ წმინდა და ხელუხლებელი, მაგრამ თქვენ მაინც ბედნიერი ხელოვანი ბრძანდებით, ამ დამთხვეულ დროს რომ არ და-

ბოლოს ფარ-ხმალი დაყარეთ და თქვენივე ნებით გაეგეთ ფეხქვეშ ნაციონალ კონდოტიერებსა და ოკეანისგალმურ მეტროპოლიის განმეორდა ისტორიული ტრაგედია — ერთი მეტროპოლია მეორემ შეცვალა და წყალწყალა ფუჭისტყვაობად იქცა „ვარდების ხელისუფალთა“ უტიფარი ტრაბახი ახალი, თავისუფალი და დამოუკიდებელი საქართველოს შექმნის შესახებ.
***

დახვეწილ ქართველთა ჯგუფური დაბატირებების შესახებ რომ არ გვაცნობოს საქართველოს ტელევიზიამ, მაგრამ ეს ისტორიული კატასტროფა თქვენც ფეხებზე გკიდიათ, ბატონო ოთარ, და თქვენს ნაციონალურ ფილმებში სულელური ბათქა-ბუთქით აყრუებენ ქვეყანას, ხოლო დროდადრო ქართველ თუ უცხოელ „მუტ-ვიანთ ზღვისპირა“ ნირვანებშიც ფილმებში სულელური ბათქა-ბუთქით აყრუებენ ქვეყანას, მთელრალთა, მეჩანეთა და მხეველთა თანხლებით ლალობენ და ნებივრობენ თავიანთ ზღვისპირა „ნირვანებში“, მოტელებსა და ბორდელებში. თან ისე ურცხვად ტრაბახობენ საქართველოში კრიმინალის ალკვეთით, რომ თითქოს სამშობლოდან დევნილ ქართველთა მიერ ჩადენილი დანაშაულები მათ არ ეხებოდეთ.
***
„ფურთხის ღირსი ხარ, მენ, საქართველო!“ — თუ

ბატონო ოთარ! გულწრფელად გვიყვარდით და ღრმად გვწამდა, რომ ფილმიდან ფილმში თქვენი უზადო არტისტული გარდასახვები მარტო აღნიშნავდა, ხოლო სამამულო ომის ყველა მონაწილე ამ საზარელ ურჩხულთან მორკინალი გმირის განსახიერება იყო.
***
მაგრამ მოხდა ქართველი ხალხისთვის ფრიად მოულოდ-

„ამერიკა არ მიდის საზღვარგარეთ იმ ურჩხულების საძებნელად, რომლებიც უნდა განადგურდნენ. ის თავისუფლებისა და სრული დამოუკიდებლობის თავისუფლებისა და სრული დამოუკიდებლობის მცველია, მამრამ მსოფლიო საკუთარი დამოუკიდებლობისა და თავისუფლების“.

აშშ ახლო აღმოსავლეთში გვირუკად აბჰარებს კროკლემას, როგორც თავად შექმნა

იქმნება პარადოქსული და სახიფათო სიტუაცია, როდესაც პრაქტიკულად ერთადერთი სამხედრო სუპერსახელმწიფო, ამერიკის შეერთებული შტატები, საკუთარი პროპაგანდის მძევალი ხდება. მისი სამხედრო გეგმები, სამხედრო-პოლიტიკური სტრატეგიები იქმნება შიდა და გარე გამოყენებისთვის განკუთვნილი პროპაგანდისტული კლიშეების მიერ.

პროპაგანდისტული ლოგო კარნახობდა რეალურ პოლიტიკას. ამ პროპაგანდისტული კლიშეებიდან ერთ-ერთი თანახმად, ამერიკა გლობალური დემოკრატიის პოლუსია, რომელიც ხელს უწყობს გლობალურ დემოკრატიზაციას და ეხმარება ყველას, ვინც ებრძვის „სინაურ ტირანს“. ამ კლიშეს ზემოქმედების შედეგად ობამა იძულებული იყო, მხარი დაეთქვა რევოლუციური მოძრაობისთვის ეგვიპტეში, ლიბიაში და ასე შემდეგ. ამ შემთხვევაში სწორედ პროპაგანდისტული ლოგო კარნახობდა რეალურ პოლიტიკას. ამერიკის სტრატეგებს უფრო ემპირიული გეგმებიც შეიძლება მიეწერათ, მაგალითად „მართვადი ქაოსის სტრატეგია“. მაგრამ ახლა ობამას ადმინისტრაციის „მართვადი ქაოსის სტრატეგია“ კი არა, მოახლოებული არჩევნების წინ და ჩრდილოეთ აფრიკაში რაიმე ძალები და საშუალებების ამოქმედებისგან თავის შეკავება, ობამას ადმინისტრაცია ასევე მოიქცეოდა. გარდა ამისა, არის სირიის გადაუჭრელი პრობლემა, ავღანეთიდან ჯარების გაყვანის პრობლემა და ამ ყველაფრის გამო ამერიკა ჩარევის სრულმასშტაბიანი ოპერაციის ჩატარებას არ ეცდებოდა.

ზაციას არასდროს უჭერდა მხარს, მაგრამ ერთ-ერთი მათგანი, ვინც მალრიბის ქვეყნების ე. წ. დემოკრატიზაციისგან სარგებელი მიიღო, „აღქაიდაც“ არის. ასე რომ, ამერიკა განაგრძობს იმ პრობლემის წინააღმდეგ გამართულ ბრძოლას, რომელიც თავადვე შექმნა ან უკიდურეს შემთხვევაში გაამწვავა მაინც. ამერიკის სტრატეგებს უფრო ემპირიული გეგმებიც შეიძლება მიეწერათ, მაგალითად „მართვადი ქაოსის სტრატეგია“. მაგრამ ახლა ობამას ადმინისტრაციის „მართვადი ქაოსის სტრატეგია“ კი არა, მოახლოებული არჩევნების წინ და ჩრდილოეთ აფრიკაში რაიმე ძალები და საშუალებების ამოქმედებისგან თავის შეკავება, ობამას ადმინისტრაცია ასევე მოიქცეოდა. გარდა ამისა, არის სირიის გადაუჭრელი პრობლემა, ავღანეთიდან ჯარების გაყვანის პრობლემა და ამ ყველაფრის გამო ამერიკა ჩარევის სრულმასშტაბიანი ოპერაციის ჩატარებას არ ეცდებოდა.

ამერიკის უკანასკნელი ჯვაროსნული ლაშქრობა

ამერიკის უფროსი თაობისათვის, რომელიც მეორე მსოფლიო ომში იბრძოდა, და „მდუმარე“ თაობისათვის, რომელიც 1950-იან წლებში იბრძებოდა, უდიდეს იდეოლოგიურ და მორალურ გამოცდად იქცა ცივი ომი. მან მიზანი და სიცხადე შესძინა ამერიკის საგარეო და საშინაო პოლიტიკას, ამერიკელთა ცხოვრებას. ამ ომს, რომელიც 1945-ში, ბერლინის დაცემის შემდეგ დაიწყო და 1989-ში ბერლინის კედლის დაცემით დამთავრდა, ორი თაობა ანარმობდა. მისი დასრულების შემდეგ კი ამერიკელები პირისპირ აღმოჩნდნენ ფუნდამენტური კითხვის წინაშე: თუ ისტორიული დაპირისპირება კომუნისტურ და თავისუფლებას შორის დასრულდა, თუ საბჭოთა იმპერია და საბჭოთა კავშირი აღარ არსებობს, თუ რუსებს ამერიკელებთან მეგობრობა სურთ, მაისიტები კი კაპიტალიზმის გზას გაუდგენენ, მაშ, როგორია ჩვენი ახალი მისია მსოფლიოში? რა უნდა აკეთონ ახლა ამერიკელებმა?

მამა-შვილი ბუშები

ამ საკითხთან დაკავშირებული დებატები მას შემდეგ დასრულდა, რაც სადამ ჰუსეინი კუვეითში შეიჭრა. ჯორჯ ბუშ უფროსმა შეკრიბა მძლავრი კოალიცია და მოიგო ომი. ამისათვის მას სულ რაღაც 100-საათიანი სახმელეთო ოპერაცია დასჭირდა. ამერიკელებმა განსაზღვრეს საკუთარი მისია. ამერიკის შეერთებული შტატები იყო ერთადერთი და უკანასკნელი ძლიერი სახელმწიფო და მოზიემ ბუშმა განაცხადა: „ჩვენ შევძენით ახალ მსოფლიო წესრიგს“. ნეოკონსერვატორებმა ცამდე აიყვანეს ამერიკის „ერთობლარული“ გამარჯვება და „გლობალური ჰეგემონის“ დამდევნიერა.

გეგმიუყვნენ და გასასვლელი სივრცე მითითეს. მოვიდა ბარაკ ობამა. ობამამ მზამზარეულად მიიღო 2010-ში დაწყებული „არაბული გაზაფხული“, დიქტატორების დამხობაც ტუნისში, ეგვიპტეში, იემენში, ლიბიაში და სირიაში. გამოდვიძება საშინელება იყო. როდესაც არაბული სამყაროს დიქტატორები ერთი მეორის მიყოლებით დაემხნენ, მიზნებს, რომლებსაც ისინი მართავდნენ, ქვენებით გადაურბინეს არაბული აპოკალიფსის ოთხმა მხედარმა: ტრაბია-ლიზმა, ეთნო-ნაციონალიზმა, ისლამურმა ფუნდამენტალიზმმა და ანტიამერიკანიზმმა. და ამერიკის წინაშე დადგა უბრალო შეკითხვა: თუ ისლამური სამყარო ამდენად გაჯერებულია მრისხანებითა და სიძულვილით ჩვენ მიმართ — ჩვენი ომების, ოკუპაციების, უბილოტო საფრენი აპარატების და დარტყმების მიყენების, ისრაელის მხარდაჭერის, დეკადენტური კულტურის, ისლამისა და წინასწარმეტყველის შეურაცხყოფისადმი შემწყნარებლობის გამო — რატომ უნდა მოვუწოდოთ თავისუფალი არჩევნებისა და იმ ძველ-ძველს, სადაც ხალხი ამ არჩევნებს გამოიყენებს და აშშ-ის მიმართ მტრულად განწყობილ მხარეს?

ლად განწყობილ მხარეს? მოკავშირე დიქტატორების დამხობის სავარაუდო და გარდაუვალი შედეგი თუ ისაა, რომ ხელისუფლებაში ჩვენი მტერი ისლამისტები უნდა მოვიდნენ, რატომ ვეხმარებით დიქტატორების დამხობაში? ცივი ომის დროს ამერიკა ირენდა მეგობრებს იქ, სადაც მიაგნებდა. თუ ისინი მზად იყვნენ, საკუთარი ბედი ამერიკასთან დაეკავშირებინათ, ამერიკა მისელებოდა ყველას — შაჰიდან დაწყებული, გენერალ პინოჩეტი დამთავრებულ დემოკრატიული დისიდენტები, ისეთები, როგორც ინდოეთში ჯავაჰარლალ ნერუ იყო, შვედეთში კი ულოფ პალმე, სწორედ ამერიკის ფრთებქვეშ აფარებდნენ თავს. მეორე მსოფლიო და ცივი ომების პერიოდში მთავარი საკითხები იყო არა ის, თუ რამდენად დემოკრატიული ან სულაც არადემოკრატიული გზით მოვიდა ვიღაც ხელისუფლებაში (ბოლოს და ბოლოს ადოლფ ჰიტლერი გერმანიაში კანცლერად აირჩიეს), არამედ ის, თუ ვის მხარეს იყო იგი. სხვათა შორის, ყველა ქვეყანას არ აქვს დემოკრატიული გზით უნარი.

ესოდენ მოუთოკავი სიძულვილის პირისპირ ამერიკა კვლავ განმსაზღვრელი მომენტის წინაშე დგას: როგორია ახლა მსოფლიოში მისი მისია? რა უნდა იყოს ამერიკის საგარეო პოლიტიკის მთავარი მიზანი? რა გლობალური ამოცანა უნდა დაისახოს ამერიკამ ახლა, რომელი მიზნისკენ უნდა ისწრაფვოდეს თავისი ტრილიონდოლარიანი თავდაცვითი, სპეცსამსახურებით, უცხოეთის დახმარების ბიუჯეტით, ყველა კონტინენტსა და მსოფლიოს ქვეყნების უმეტესობაში დაქაქული დიპლომატიური დამთავრებულ დასწრებით? ბუშისეული „ახალი მსოფლიო წესრიგი“, ამერიკის სტრატეგიული ჩაქრობის, მათგან რუსეთის, ჩინეთისა და ისლამური სამყაროს წინააღმდეგობის გათვალისწინებით, უკვე ისტორიას ჩაბარდა.

მაგრამ ამერიკელები ამან ვერ აღაფრთოვანა. მათ უარით თქვეს ერაციის გამარჯვებაზე ბილ კლინტონის სასარგებლოდ. 2000 წელს კი რესპუბლიკურმა ამერიკამ მხარი დაუჭირა მეორე ბუშს, რომელიც უფრო „მოკრძალებული“ ამერიკის პირადებოდა ხალხს. შემდეგ 9/11 მოხდა და მომწიფებულ ჯორჯ ბუშ უმცროსს ვილსონისეული ინტერვენციისაკენ უბიძგა. 2001 წლის დეკემბერში თალიბანის განადგურების შემდეგ ჯორჯ ბუშ უმცროსმა გადაწყვიტა, ავღანეთი აიოვას მსგავსად გადაეკეთებინა და „ბოროტების ლერძის“ წინააღმდეგ ჯვაროსნული ლაშქრობა დაეწყო. თავის მეორე საინაუგურაციო გამოსვლაში მან განაცხადა, რომ ამერიკის მისია მსოფლიოში ტირანის განადგურებაში მდგომარეობს.

მაგრამ მსოფლიომ დახმარებაზე უარი უთხრა. 2006 წლის დასასრულს თალიბანი დაბრუნდა, ამერიკა ერაყში დაუსრულებელ ომში ჩაერთო, რესპუბლიკელებმა დაკარგეს კონგრესი, ჯვაროსნული ლაშქრობა კი, რომელიც ბუშმა მსოფლიოში დემოკრატიის დამყარების ეგიდით გააჩაღა, არჩევნებზე „ჰამასისა“ და „ჰეზბოლას“ გამარჯვებით დასრულდა. 2008 წლის დასასრულს ჯვაროსნებს სთხოვეს, აბარ-

მაგრამ ამერიკელები ამან ვერ აღაფრთოვანა. მათ უარით თქვეს ერაციის გამარჯვებაზე ბილ კლინტონის სასარგებლოდ. 2000 წელს კი რესპუბლიკურმა ამერიკამ მხარი დაუჭირა მეორე ბუშს, რომელიც უფრო „მოკრძალებული“ ამერიკის პირადებოდა ხალხს. შემდეგ 9/11 მოხდა და მომწიფებულ ჯორჯ ბუშ უმცროსს ვილსონისეული ინტერვენციისაკენ უბიძგა. 2001 წლის დეკემბერში თალიბანის განადგურების შემდეგ ჯორჯ ბუშ უმცროსმა გადაწყვიტა, ავღანეთი აიოვას მსგავსად გადაეკეთებინა და „ბოროტების ლერძის“ წინააღმდეგ ჯვაროსნული ლაშქრობა დაეწყო. თავის მეორე საინაუგურაციო გამოსვლაში მან განაცხადა, რომ ამერიკის მისია მსოფლიოში ტირანის განადგურებაში მდგომარეობს.

მაგრამ ამერიკელები ამან ვერ აღაფრთოვანა. მათ უარით თქვეს ერაციის გამარჯვებაზე ბილ კლინტონის სასარგებლოდ. 2000 წელს კი რესპუბლიკურმა ამერიკამ მხარი დაუჭირა მეორე ბუშს, რომელიც უფრო „მოკრძალებული“ ამერიკის პირადებოდა ხალხს. შემდეგ 9/11 მოხდა და მომწიფებულ ჯორჯ ბუშ უმცროსს ვილსონისეული ინტერვენციისაკენ უბიძგა. 2001 წლის დეკემბერში თალიბანის განადგურების შემდეგ ჯორჯ ბუშ უმცროსმა გადაწყვიტა, ავღანეთი აიოვას მსგავსად გადაეკეთებინა და „ბოროტების ლერძის“ წინააღმდეგ ჯვაროსნული ლაშქრობა დაეწყო. თავის მეორე საინაუგურაციო გამოსვლაში მან განაცხადა, რომ ამერიკის მისია მსოფლიოში ტირანის განადგურებაში მდგომარეობს.

ახლა ამერიკას ტყვიებს უშენენ ისინი, ვისაც ორიოდ დღის წინ უჭერდნენ მხარს და ახლაც უშენენ და აშშ იძულებულია, ახალ პირობებში ებრძოდეს „აღქაიდას“, როგორც ტერორისტულ ორგანიზაციას. ოფიციალურად აშშ ამ ორგანი-

ახლა რომ შეიძლება პროპაგანდისტური ეფექტის მიღწევა, შიდა პოლიტიკაში ამ თემის დამუშავება არჩევნების წინ და ჩრდილოეთ აფრიკაში რაიმე ძალები და საშუალებების ამოქმედებისგან თავის შეკავება, ობამას ადმინისტრაცია ასევე მოიქცეოდა. გარდა ამისა, არის სირიის გადაუჭრელი პრობლემა, ავღანეთიდან ჯარების გაყვანის პრობლემა და ამ ყველაფრის გამო ამერიკა ჩარევის სრულმასშტაბიანი ოპერაციის ჩატარებას არ ეცდებოდა.

მაგრამ ამერიკელები ამან ვერ აღაფრთოვანა. მათ უარით თქვეს ერაციის გამარჯვებაზე ბილ კლინტონის სასარგებლოდ. 2000 წელს კი რესპუბლიკურმა ამერიკამ მხარი დაუჭირა მეორე ბუშს, რომელიც უფრო „მოკრძალებული“ ამერიკის პირადებოდა ხალხს. შემდეგ 9/11 მოხდა და მომწიფებულ ჯორჯ ბუშ უმცროსს ვილსონისეული ინტერვენციისაკენ უბიძგა. 2001 წლის დეკემბერში თალიბანის განადგურების შემდეგ ჯორჯ ბუშ უმცროსმა გადაწყვიტა, ავღანეთი აიოვას მსგავსად გადაეკეთებინა და „ბოროტების ლერძის“ წინააღმდეგ ჯვაროსნული ლაშქრობა დაეწყო. თავის მეორე საინაუგურაციო გამოსვლაში მან განაცხადა, რომ ამერიკის მისია მსოფლიოში ტირანის განადგურებაში მდგომარეობს.

მაგრამ ამერიკელები ამან ვერ აღაფრთოვანა. მათ უარით თქვეს ერაციის გამარჯვებაზე ბილ კლინტონის სასარგებლოდ. 2000 წელს კი რესპუბლიკურმა ამერიკამ მხარი დაუჭირა მეორე ბუშს, რომელიც უფრო „მოკრძალებული“ ამერიკის პირადებოდა ხალხს. შემდეგ 9/11 მოხდა და მომწიფებულ ჯორჯ ბუშ უმცროსს ვილსონისეული ინტერვენციისაკენ უბიძგა. 2001 წლის დეკემბერში თალიბანის განადგურების შემდეგ ჯორჯ ბუშ უმცროსმა გადაწყვიტა, ავღანეთი აიოვას მსგავსად გადაეკეთებინა და „ბოროტების ლერძის“ წინააღმდეგ ჯვაროსნული ლაშქრობა დაეწყო. თავის მეორე საინაუგურაციო გამოსვლაში მან განაცხადა, რომ ამერიკის მისია მსოფლიოში ტირანის განადგურებაში მდგომარეობს.

მაგრამ ამერიკელები ამან ვერ აღაფრთოვანა. მათ უარით თქვეს ერაციის გამარჯვებაზე ბილ კლინტონის სასარგებლოდ. 2000 წელს კი რესპუბლიკურმა ამერიკამ მხარი დაუჭირა მეორე ბუშს, რომელიც უფრო „მოკრძალებული“ ამერიკის პირადებოდა ხალხს. შემდეგ 9/11 მოხდა და მომწიფებულ ჯორჯ ბუშ უმცროსს ვილსონისეული ინტერვენციისაკენ უბიძგა. 2001 წლის დეკემბერში თალიბანის განადგურების შემდეგ ჯორჯ ბუშ უმცროსმა გადაწყვიტა, ავღანეთი აიოვას მსგავსად გადაეკეთებინა და „ბოროტების ლერძის“ წინააღმდეგ ჯვაროსნული ლაშქრობა დაეწყო. თავის მეორე საინაუგურაციო გამოსვლაში მან განაცხადა, რომ ამერიკის მისია მსოფლიოში ტირანის განადგურებაში მდგომარეობს.

მაგრამ ამერიკელები ამან ვერ აღაფრთოვანა. მათ უარით თქვეს ერაციის გამარჯვებაზე ბილ კლინტონის სასარგებლოდ. 2000 წელს კი რესპუბლიკურმა ამერიკამ მხარი დაუჭირა მეორე ბუშს, რომელიც უფრო „მოკრძალებული“ ამერიკის პირადებოდა ხალხს. შემდეგ 9/11 მოხდა და მომწიფებულ ჯორჯ ბუშ უმცროსს ვილსონისეული ინტერვენციისაკენ უბიძგა. 2001 წლის დეკემბერში თალიბანის განადგურების შემდეგ ჯორჯ ბუშ უმცროსმა გადაწყვიტა, ავღანეთი აიოვას მსგავსად გადაეკეთებინა და „ბოროტების ლერძის“ წინააღმდეგ ჯვაროსნული ლაშქრობა დაეწყო. თავის მეორე საინაუგურაციო გამოსვლაში მან განაცხადა, რომ ამერიკის მისია მსოფლიოში ტირანის განადგურებაში მდგომარეობს.

ახლა ოზამას ადმინისტრაციის ქმედება უზმავს
„მართვადი ქაოსის სტრატეგია“ კი არა, მოახლოებული
არჩევნების წინ აბორაბულ ანტიამერიკანიზმის ტალღაზე
იძულებითი რეაქციაა. ეს ყველაფერი რეაქტიულ
პოლიტიკას უფრო ჰგავს, ვიდრე რაიმე სტრატეგიულ გეგმას.

ამერიკა მსოფლიო რის აზრადებს

თურქულ მედიაში
შეუმჩნეველი დარჩა
ერთი მნიშვნელოვანი
სიახლე —
ბოლოდროინდელი
ტურნეს დროს ჰენრი
კისინჯერმა თურქეთის
პრემიერს კულუარებში
უთხრა შემდეგი ფრაზა:
„მათ სურთ,
მოაწყონ მესამე
მსოფლიო ომი,
მათ სურთ ყველაფერი
ან არაფერი“.

ამის შესახებ თურქეთის
ერთ-ერთი უმსხვილესი გაზე-
თი Hurriyet წერდა.

რამდენიმე თვის წინ ირა-
ნის სახელმწიფო ტელერადი-
ომუშყებლობის რუსეთის
სამსახური იტყობინებოდა,
რომ თალიბების მიერ დატყ-
ვევებულმა ერთ-ერთმა ამე-
რიკელმა ოფიცერმა „ნარმო-
უდგენელი ინფორმაცია“ გა-
დასცა მათ ამერიკის მიერ
„განკითხვის დღის“ მზადე-
ბის თაობაზე. რამდენიმე
ხნის შემდეგ მედიაში გამოჩ-
ნდა ალ-ჰამანის გაზენილი,
რომელიც ყველა ირანელს
ფინალური ბრძოლისთვის
მზადებისკენ მოუწოდებდა.
ყველა ექსპერტმა და მედიაში
ეს შეაფასა, როგორცაშშ-
ირანის ომისათვის მზადყოფ-
ნისაკენ მოწოდება.

თალიბების განცხადებით,
აშშ-ის ოფიცერი ირანულენაობა,
რომ პირადი ნაცნობობა აკავ-
შირებს აშშ-ის მაღალი რანგის
მრავალ მოხელესთან და ასა-
ხელებდა ისეთ ხმამაღალ სა-
ხელებს, როგორებიც არიან
რომნი, მაკკინი და აშშ-ის
რესპუბლიკური პარტიის სხვა
წარმომადგენლები. ის ითხოვ-
და, შეენარჩუნებინათ მისთ-

ვის სიცოცხლე და ირანულენ-
ბოდა, რომ დასახელებული
პირები ამისთვის დიდ ფულს
გადაიხდიდნენ. მიუხედავად
ამისა, თალიბებმა მეორე დი-
ლით გამოასალმეს სიცოცხ-
ლეს.

**ამ ადამიანის ნათქვამ-
ის მიხედვით, „განკითხ-
ვის დღის“ თარიღი 2016
წლისთვისაა დაინშნული.**

ამ თარიღისათვის რამდენი-
მე მნიშვნელოვანი მოვლენა
სახეზე იქნება. მაგალითად,
თუ საპრეზიდენტო არჩევნებ-
ში მიტ რომნი გაიმარჯვებს,
2016 წელი მისი პრეზიდენტო-
ბის ბოლო წელი იქნება. გარ-
და ამისა, ამ დროისათვის უნ-
და დასრულდეს ამერიკის რა-
კეტსანიანალმდეგო სისტემის
შექმნის მეორე ეტაპი.

მთელი რიგი ამერიკელი ექ-
სპერტების განცხადებით,
ამერიკელი სამხედროები შეგ-
ნებულად ამცირებენ საკუთარ
რაკეტსანიანალმდეგო
თავდაცვის მახასიათებლებს,
მაგრამ სინამდვილეში ამ
მხრივ გაცილებით მეტ წარმა-
ტებებს მიაღწიეს, ვიდრე საო-
მარ სფეროში. შეგახსენებთ,
რომ ცოტა ხნის წინ ამერიკე-
ლებმა უარი განაცხადეს სის-

ტემის გამოცდაზე რუსი სამ-
ხედროების მიწვევაზე.

გადამდგარმა ამერიკელმა
გენერალმა ჯონ უეინმა ნახე-
ვარი წლის წინ განაცხადა,
რომ ამერიკის რაკეტსანიანა-
ლმდეგო თავდაცვის სისტე-
მას უკვე შეეძლო, 99%-იანი
გარანტიით შეეჩერებინა რა-
კეტები, რომლებიც ინდოე-
თის, ჩინეთისა და მთელი რი-
გი სხვა ქვეყნების შეიარაღე-
ბაში ამ დროისთვის იყო.

**როგორც კი ცნობილი გახ-
და ჩინეთის მიერ იმ რაკეტის
გამოცდის თაობაზე, რომ-
ელსა აშშ-ის ტერიტორია-
ზე ნებისმიერი წერტილის
განადგურება შეეძლო, პენ-
ტაგონი შეიშშშა და სწრა-
ფად და საბოლოოდ მიიღო
გადანწყვეტილება იმის შესა-
ხებ, თუ რომელ ქვეყნებში
განლაგდება აზიური რაკეტ-
სანიანალმდეგო თავდაცვის
სისტემები.**

**მიხედვით წლის 18 მა-
ისს აშშ-ის კონგრესის
რესპუბლიკანების მიერ
მართულმა წარმომადგე-
ნელთა პალატამ მოიწონა
კანონპროექტი, რომელ-
იც აშშ-ის რაკეტსანიანა-
ლმდეგო თავდაცვის სი-**

**სტემის შეზღუდული შე-
საქმელობების ბაზრ-
დას და ასევე 2015 წლამ-
დე აშშ-ის ალმოსსაველი
სანაპიროებზე რაკეტსა-
ნინაალმდეგო სისტემის
განთავსებას ითვალის-
წინებს.**

რესპუბლიკური პარტიასთან
დაკავშირებით უნდა აღინიშ-
ნოს, რომ მას გამოეყენნ მთა-
ვარი პოლიტიკური მიმდენო-
ბის ნიშნები, ისეთები, როგორც
ზბიგნეე ბუეზინსკი და ჰენრი
კისინჯერი არიან. მიუხედა-
ვად იმისა, რომ ისინი რესპუ-
ბლიკელები არ იყვნენ, მუდამ
მის მიმართ გამოხატავდნენ
სიმპათიებს.

სიტუაცია რადიკალურად
შეიცვალა 2011-2012 წლებში.
ჯერ ჰენრი კისინჯერმა ჩაატა-
რა ტურნე მთელ რიგ ქვეყნებ-
ში და შეხვდა მთელ რიგ მნიშ-
ნელოვან ადამიანებს, მათ შო-
რის ვლადიმერ პუტინსაც. სამ-
წუხაროდ, კისინჯერის შეხ-
ვედრების შესახებ რაიმე პი-
კანტური დეტალები არ გამო-
ჟონილა, გარდა იმისა, რომე-
ლიც დასაწყისშივე აღინიშნა.

**ზბიგნეე ბუეზინსკიმ კი,
რომელიც მანამდე მსოფლი-
ოში ამერიკის გლობალურ
დომინირებაზე ამყარებდა
იმედებს, დაწერა ახალი წიგ-
ნი, რომელშიც კარდინალურ-
ად შეცვალა საკუთარი და-
მოკიდებულება მსოფლიო
პოლიტიკისადმი. წიგნში
იბრუნებინა, რომ მსო-
ლოდ ოზამას შეუძლია იხ-
სნას ამერიკა იმ უფსკრუ-
ლისაგან, რომელში გადა-
ჩენვის საფრთხის წინა-
შეცდგას ძველსა. ბუე-
ზინსკი თავის სტილს არ
გადატოვებდა და მსოფლოდ
გაქოლოლიტიკურ ტიპი-
ნოლოგიას იყენებს, მაგ-
რამ აბსოლუტურად გასა-
გვიბა, რომ მასაც კი აშ-
ფოთიებს „ყველაფერი ან
არაფერი“ დავიზის პო-
ლიტიკის გამო მოსალოდ-
ნელი საფრთხეები.**

ამასთან, არ უნდა დავი-
ვიწყოთ იაპონიის გაძლიერე-
ბა — აშშ-ის ამ მოკავშირის
ფლოტს სულ მალე ავიამზი-
დიც ეყოლება.

телеграфистъ.рф

ამერიკული გულაგი

იცით, რაზე არ საუბრობს არც ოზამა და
არც რომნი წინასაარჩევნო დებატებისას? —
აშშ-ის პენიტენციურ სისტემაზე.
სხვაგვარად როგორ უნდა აუხსნან ამერიკელებსა და
მსოფლიო საზოგადოებას, თუ რატომია,
რომ მსოფლიოში თავისუფლებისა და დემოკრატიის
ფლაგმან ქვეყანას საპატიმროებში 6 მილიონზე მეტი,
ანუ იმაზე მეტი ადამიანი ჰყავს,
ვიდრე საბჭოთა კავშირს ჰყავდა სტალინური
რეპრესიების პერიოდში. ყველა ეს პატიმარი ერთ
პენიტენციურ ცენტრში რომ მოთავსდეს,
ამერიკაში ერთი ახალი ქალაქი გაჩნდებოდა.

ამერიკაში გულაგი გაჩნ-
და? საუბარია მონაცემებზე,
რომლებიც კვლევის შედე-
გად ამერიკულმა გამოცემა
New Yorker-მა გამოაქვეყნა.
და პრობლემა მხოლოდ პატი-
მართა რაოდენობა არ არის,
არამედ აშშ-ის ციხეებში შექ-
მნილი უკიდურესად აუტანე-
ვად იმისა, რომ ისინი რესპუ-
ბლიკელები არ იყვნენ, მუდამ
მის მიმართ გამოხატავდნენ
სიმპათიებს.

სიტუაცია რადიკალურად
შეიცვალა 2011-2012 წლებში.
ჯერ ჰენრი კისინჯერმა ჩაატა-
რა ტურნე მთელ რიგ ქვეყნებ-
ში და შეხვდა მთელ რიგ მნიშ-
ნელოვან ადამიანებს, მათ შო-
რის ვლადიმერ პუტინსაც. სამ-
წუხაროდ, კისინჯერის შეხ-
ვედრების შესახებ რაიმე პი-
კანტური დეტალები არ გამო-
ჟონილა, გარდა იმისა, რომე-
ლიც დასაწყისშივე აღინიშნა.

პრობლემა აშშ-ში კვლავაც
ძალზე მწვავედ დგას. აშშ-ის
ამჟამინდელი პრეზიდენტი
აფროამერიკელია, მაგრამ
ამერიკაში შავკანიანების
ციხეში მოხვედრის ალბა-
თობა შევიდრ უფრო მე-
ტია, ვიდრე თეთრკანიანები-
სა. აშშ-ში მოწონა გადა-
წარდა, მაგრამ სტატის-
ტიკური მონაცემები
ინაზა მიანაშენებს, რომ
სასჯელისწინააღმდეგო
რამდენიმე ათასი ადამიანი
არააპირად აღიმატ-
ება 1850 წელს ძველსა-
ში არსებული მონების
რაოდენობას.

არანაკლებ სკანდალურია
საკითხის ეკონომიკური მხა-
რე. პენიტენციურ სის-
ტემა აშშ-ში კერძო კომპანი-
ების კონტროლქვეშაა. ეს კი
იმას ნიშნავს, რომ ციხეები
კომერციული ორგანიზაცი-
ებისთვის შემოსავლიან ბიზ-
ნესად იქცა.

დაინტერესებული პირების
ჯგუფი, რომელსაც ხელი-
სუფლების უმაღლეს ეშლო-
ნებში მნიშვნელოვანი გავლე-
ნა აქვს, სასჯელის შემცირე-
ბის წინააღმდეგ გამოდის,
განსაკუთრებით წინააღმ-
დეგნი არიან ნარკომაფიქრე-
ებისთვის სასჯელის შემცი-
რებისა, რადგან ეს კატეგო-
რია „კლიენტების“ სტაბილუ-
რი ნაკადის გარანტიაა.

მაგალითისათვის განვი-
როდესაც რონალდ რეიგანი
აშშ-ის პრეზიდენტად იქნა
არჩეული და გადაწყვიტა,
რომ საბჭოთა კავშირი უნდა
მოეხრჩო, აშშ-ში 100 ათას
მოსახლეზე 229 პატიმარი
მოდიოდა. ოცი წლის შემდეგ,
2010 წელს, ქვეყანაში, რო-
მელმაც მოიგო ცივი ომი,
ერთ სულ მოსახლეზე პატი-
მართა რაოდენობა გასამ-
მაგდა და 100 ათას მოსახლე-
ზე 741 პატიმარს მიაღწია.
შედარებისათვის: ნორვე-
გიაში 100 ათას სულ მოსახ-
ლეზე 66 პატიმარია, ესპა-
ნეთში — 144. რასობრივი
El Pais

ქართველებს ახლა თავად მოუწევთ თავის მიხედვა. ალარავინ დააფინანსებს შიპარალეზულ ქალაქს და ათასგვარ დემოკრატიულ პროექტებს. ეს კი მხოლოდ ერთს ნიშნავს: საქართველოში მოქმედი გარტირული ქრთამები (შენ ჩემი შვილი მოაწყვი ინსტიტუტში, მე კი შემოწმეზის აქტს ჯარიმების გარეშე გამოგინარე) მალე სრულად ამოქმედდება. პირველ აღბილზე კვლავ დადგება ფული, რომელიც არ აისახება დოკუმენტებში და სწორედ ის გადაწყვეტს, ვინ იქნება პრეზიდენტი, უფრო სწორად პრემიერი, და სად შევიდეს ქვეყანა.

უნებური დემოკრატია

საქართველოში ჩატარებულ არჩევნებს არავინ გაუოცებია. ამ არჩევნებმა, უბრალოდ, დაადასტურა სიტუაციის მოსალოდნელი განვითარება. ყველასათვის კარგადაა ცნობილი, რომ სააკაშვილი დიქტატორი და მკვლეელია. საქართველოში დემოკრატიის სუნიც კი არ იდგა. სრული ავტორიტარიზმი — აი სააკაშვილის რეჟიმის აღწერილობა. ისინი, ვინც ცდილობენ, ეს ძველი შუღერული ფოკუსი დემოკრატიად გაასაღონ, თავს გაუფრთხილდნენ — ამის დაჯერებას ველარავის აიძულებ ვერც რუსეთში და მით უმეტეს — საქართველოში.

არადა, მისი თავისუფალი ქვეყნის დემოკრატიულ პრეზიდენტად გასაღების მსურველები მაინც არსებობენ. მოსკოვის ერთ-ერთი რადიოსადგურის რომელიღაც გადაცემაში გაუფრთხილდა ფრაზა: „მან ხომ უმალ აღიარა დამარცხება, მას ხომ არ უცდია ხელისუფლების უზურპაცია“. ამ სიტყვების ავტორი ხშირად ჩნდება სხვადასხვა სატელევიზიო შოუში და მუდამ მარცხდება თავის სპარინგ-პარტნიორებთან ორთაბრძოლებში.

ყველას მშვენივრად ახსოვს, რომ ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ სააკაშვილმა დააპატიმრა საგზაო პოლიციის ყველა თანამშრომელი და ახალი, ვითომდა პატიოსანი, თანამშრომლები ჩაანაცვლა. ჩნდება კითხვა: სად არის აქ დემოკრატია? ცხადია, ეს სრული ავტორიტარიზმი. არც ერთ დემოკრატიულ პროცედურებში არ წერია მსგავსი გადაწყვეტილებების საჭიროება. როგორც ცნობილია, მაშინ სააკაშვილი შეეხო არა მხოლოდ საგზაო პოლიციას, არამედ შინაგან საქმეთა სამინისტროს აპარატის თანამშრომლებსაც. ამიტომ იმის ყვირილს, რომ მექრთამეები დაიჭირეს, აზრი არ აქვს — ყველაფერი ეს იყო უფრო ფართო და ღრმა პროცესი, რომელსაც კორუფციასთან ბრძოლა კი არა, სულ სხვა მიზნები ჰქონდა.

ეს მიზნები სააკაშვილმა კი არა, საქართველოში აშშ-ის ელჩმა ბატონმა ტეფტმა დასახა. ეს იყო იმ აპარატის წმენდა, რომელსაც შეეძლო საქართველოს დაცვა პრეზიდენტის რანგში მყოფი ნევრასთენისგან. ეს კომბინაცია დიდი ხნის მანძილზე საგულდაგულად დამუშავდა, ამიტომაც გაძლო ამდენხანს, ძირითადად, მაინც აშშ-ის ღია დაფინანსების წყალობით. როგორც ცნობილია, საქართველოს მმართველობა პირდაპირ ამერიკის შეერთებული შტატებიდან იღებდა ხელფასს. ამას არც არავინ მალავდა. უცხოური შეკვეთის შესრულება, სანაცვლოდ ფულის მიღება და ამისთვის საკუთარ ხალხზე ექსპერიმენტების ჩატარება, როგორც ჩანს, დემოკრატიის რაღაც ახალი სახეობაა.

თუმცა, დავტოვოთ ჰალსტუხების მღვთავი თავის უნიკალურ როლში და თავად არჩევნებზე გადავიდეთ. იმ ბატონმა, რომელიც მოსკოვის ზემოხსენებული რადიოს ეთ-

ერში საუბრობდა, სააკაშვილის ქცევას დემოკრატია უწოდებდა, მაგრამ ამაოდ. აქ დემოკრატიის სუნიც კი არ ტრიალებს, ეს არის ჩვეულებრივი მხალხი ქცევა შიშით გულგახეთქილი ავტორიტარისა, რომელსაც პატრონმა დაუცხანა. პატრონმა კი მართლაც დაუცხანა, რადგან სააკაშვილის მხრიდან უამრავი მცდელობა იყო, ზენოლა მოეხდინათ ადგილებზე საარჩევნო კომისიებზე. ეს, ალბათ, მხოლოდ ერთი მაგალითია, რომელიც ყურით მოთრეულ „დემოკრატიაზე“ მეტყველებს.

საქართველოში ქრთამების გაქრობის შესახებ გავრცელებული ხმები მხოლოდ ლამაზი და სევდიანი ზღაპარია. საქართველოში ქრთამი იყო და იქნება მუდამ. ეს არის ნაციონალური პატივისცემის თავისებურება, რომელიც გამოხატულია, რომლის გარეშეც არ არსებობს საქართველო. ერთხელ ერთმა ქართველმა კერძო საუბარში აღნიშნა: „სააკაშვილი საქართველოს დიდი უკმაყოფილება, სწორედ ის, რასაც სააკაშვილი აპატიებს, ჩემი სამშობლოს დიდი ტკივილი“. ახლა ნუ ვისაუბრებთ დემოკრატიის ნამდვილობაზე, ვთქვათ მხოლოდ ის, რომ თანამედროვე საქართველოში მან ვერ იარსება და ვერც იარსებებს.

თუ ვინმეს ჰგონია, რომ ეს ასე არ არის, გაიხსენოს პატიმრებთან დაკავშირებული უკანასკნელი სკანდალი, რომლის დროსაც წამებისა და განადგურების ობიექტები სწორედ პოლიტიკური მოწინააღმდეგეები იყვნენ. როგორც ჩანს, ეს ფესვადგმული დემოკრატიის ნათელი მაგალითია. აქ აბსოლუტურად არაორაზროვნად ისახება იმ მეთოდებთან ნათესაური კავშირი, რომლებსაც გუანტანამოს ციხეში იყენებდნენ. „ბარჰინილი მრწამსის პარტიული კუდელის“ პატრონისათვის წამებაში მიზნის მიღწევის ახსოვლურად კანონიერი მეთოდია. და, მიუხედავად ამისა, პატრონმა მაინც „ფუ!“ იყვირა. ეს ჯერ კიდევ მიმდინარე წლის ივნისში მოხდა, მაშინ ქალბატონმა კლინტონმა განაცხადა, რომ აშშ არ მოითმენდა ხელისუფლების უზურპაციას და არჩევნების შედეგების გაყალბებას. მიუხედავად ამისა, წარმოშობით დემოკრატმა გადაწყვიტა, რომ სათადარიგო ვარიანტი მაინც მისცემდა ხელისუფლებას და რჩენის საშუალებ-

ბას — მან ხომ წინასწარ გათვალა მოვლენათა ამგვარი განვითარება და გადაწყვიტა, მომავალი წლიდან ხელისუფლება გადაეცა პრემიერისათვის, რომელიც თავადვე იქნებოდა.

ახლა კი საქმე ძალიან ცუდადაა. პრეზიდენტს პრემიერის სავარძელი აღარ ელირივება. არჩევნებზე ჩაფლავებული მისი პარტია უკვე იმდენად, თავად კი ელის მთელი რიგი სასამართლო სარჩელები, რომელთაც ზოგიერთის გამო თავისუფლად გადავასახებლნიფოს უზრუნველფაზე ხანგრძლივი პერიოდით. მისი მინისტრები უკვე გაძვრნენ საზღვარგარეთ, მაგრამ მათ ეს ვერ უშველით. იმისათვის, რომ თავი დააღწიონ, სააკაშვილი, როგორც ჭეშმარიტი დემოკრატი, იძულებულია, მათი ლიკვიდაცია განახორციელოს, არა იზოლირება, რამედ სწორედ ლიკვიდირება. წინააღმდეგ შემთხვევაში ისინი აუცილებლად იტყვიან, რომ სწორედ ის ბრძანებდა ადამიანების წამებას, დაშინებას, დემონსტრანტების ცემას, ზოგიერ-

თი მსხვილი პოლიტიკოსისა და ბიზნესმენის ლიკვიდირებას. სააკაშვილს მხოლოდ ერთი მეთოდი შეუძლია ამ ადამიანების გაშენება.

აშშ-ის მიერ მიტოვებული სააკაშვილი განწყობილია თავის ყოფილ მფარველზე. იგი ხომ ამერიკის დავალებებსა და ბრძანებებს ასრულებდა, შ მერე კი ამავე ამერიკამ მიატოვა. მაგრამ, როდესაც ამერიკასთან იჭერ საქმეს, უნდა იცნობდეს მას — ის აუცილებლად მიატოვებს იმას, ვინც აღარ სჭირდება. ასე მოქცენენ ამერიკელები სააკაშვილზე, როდესაც იქ დატოვებს ისინი, ვინც აღარ სჭირდებათ და ვისაც შემდეგ სასტიკად გაუსწორდნენ ვიეტნამელი კომუნისტები. ასე მოქცენენ ამერიკელები სააკაშვილზე, რომელსაც ყველანაირად უჭერდნენ მხარს ირანის წინააღმდეგ და აწვდიდნენ კიდევ კიმიურ იარაღს, რომლითაც საბოლოო ჯამში ათასობით ქურთი მოინამლა. იგივე დაემართა ბენ ლადენსაც, იგივე ბუდი ენია პრეზიდენტ მუბარაქსაც. აშშ-მა უმალ მიატოვა ისინი, როგორც კი აღარ

სჭირდებოდა და საჯიჯგნად გადაუგდო მათ, ვინც უფრო საჭირო გახდა.

იგივე ბედი ელის ჩვენს „ქართული ეპოსის მომავალ გმირს“. თუმცა ის მარტო არ იქნება. უკვე იკვეთება წრე, რომელიც აუცილებლად გადაეცემა მათ, ვისაც ჯერ მხოლოდ ახლა ამოსდით კბილი. მსხვერპლთა შორის, ცხადია, არის ჩვენი გმირიც, მაგრამ მას კამპანიას არანაკლებ საინტერესო ადამიანები გაუწევენ. ჩვენი გმირის სახრჩობელაზე შემდეგ მომდევნო პრეტენდენტების სიაში შეიძლება მიენერონ საუდის არაბეთის მეფე აბდულა იბნ აბდულ აზიზ ალ საუდი და ყატარის ემირი ხამიდ ბინ ხალიფა ალ ტანი.

მაგრამ რა ელის თავად საქართველოს ახალი პრეზიდენტი? ახალი „ბედის ნებიერი“ ხომ ამ დრომდეც აგრძელებს თავის საქმეებს რუსეთში. სწორედ ასევე არიან დამოკიდებული დასავლეთზე რუსეთის ის ჩინოვნიკები, რომელთაც უცხოურ ბანკებში აქეთ ფული და საზღვარგარეთ ფლობენ ქონებას. ყველა მათ-

განი მყარადაა წამოგებული ცსს-ს ანკესზე. ანკესი მათ ტურის ნაცვლად კუჭზე წამოედოთ და, თუ ცსს-ში ვიღაცას აზრად მოუვა ანკესის გამოქაჩვა, დღეს კმაყოფილი ჩინოვნიკის კუჭიც გამოიფატრება. ამიტომ უკეთესია, ზედმეტად არ იკნავლონ.

ანალოგიური მდგომარეობა აქვს ივანიშვილსაც, მაგრამ ის სულელი არაა და ესმის, რომ გარე-ზოვსკის მსგავსად ლონდონში არ უნდა იცხოვროს. თუმცა მასაც მრავალ ძველსავე მოუხდა ცხოვრება, მაგრამ არჩია, რუსეთს არ წაჩხუბოდა, ამიტომაც აქვს ამ დრომდე მთელი თავისი ფული. ამ ყველაფრის გამოვალისწინებით ნათელი ხდება, რომ რუსეთის წინააღმდეგ ივანიშვილი ხისტად არ წავა, აუცილებელი იქნება დასვენებული მანერირება, მაგრამ პუტინთან ეს ხარხი არ გაჭრის. მას მუდმივად შეუძლია რთული მანერირების ჩატარება ნაპირში-რი მსურველისთვის.

ივანიშვილმა გამოთქვა სურვილი, განაგრძოს საქართველოს ნატოში შესვლის კურსი. რა თქმა უნდა, განცხადება ნაადრევად და გაკეთებული. მან ჯერ კიდევ თავდაც არ იცის, უნდა ნატოში თუ არა. მოგვიანებით პუტინი უამბობს ამის თაობაზე. შესაძლოა, ეს ყველაფერი ცოტა სხვაგვარადც ყოფილიყო, მაგრამ უბედურება ისაა, რომ აშშ მკვეთრად ამცირებს საქართველოს დაფინანსებას. ქართველებს ახლა თავად მოუწევთ თავის მიხედვა. ალარავინ დააფინანსებს შიპარალეზულ ქალაქს და ათასგვარ დემოკრატიულ პროექტებს. ეს კი მხოლოდ ერთს ნიშნავს: საქართველოში მოქმედი გარტირული ქრთამები (შენ ჩემი შვილი მოაწყვი ინსტიტუტში, მე კი შემოწმეზის აქტს ჯარიმების გარეშე გამოგინარე) მალე სრულად ამოქმედდება. პირველ აღბილზე კვლავ დადგება ფული, რომელიც არ აისახება დოკუმენტებში და სწორედ ის გადაწყვეტს, ვინ იქნება პრეზიდენტი, უფრო სწორად პრემიერი და სად შევიდეს ქვეყანა. ივანიშვილს ახლავე ესმის, რომ ფიგაროს სახელგანთქმული როლი მას არ ელის.

ცნობილი გახდა ივანიშვილის პირველი მცდარი ნაბიჯის შესახებ. „ქართულ ოცნებაში“ გამოაცხადეს სახრათ ოსთასა და აფხაზეთთან მოლაპარაკებების დაწყების შესახებ რუსეთის გარეშე. ცხადია, ეს მოლაპარაკებები ჩავარდნილ დასრულებულ რეჟიმს, რომელიც აშშ-ის დასავლეთით დააგროვოს და შემდეგ გაიზაროს სხვათა გამოცდილება. ქართულ ოცნებას სულ ერთი ნაბიჯი ამორებს პირველ ჩალურჯებამდე, მაგრამ ძალიან ადრე ხომ არაა? გაცილებით უფრო სწორი იქნებოდა დიპლომატიის დანერგვა ამ კონფლიქტის ყველა მონაწილესთან. ამით ახალი საქართველო რუსეთს თავიდანვე პოზიტივს დაანახებდა, მაგრამ, როგორც ჩანს, არ უნდა ელოდო სიბრძნეს იქ, სადაც ის არ არის.

ევროპის ყველაზე დიდი პრობლემა ისაა, რომ მისგან ლიდერებმა ვერ შეაფასეს სიტუაცია და გადავიდნენ გამართლებული ინტეგრაციის ზღვარს. და აღმოსავლეთ ევროპის ძველნიშნებზე დაბრუნების ნაცვლად, რაც რუსეთის მხრიდან წინააღმდეგობას არ გამოიწვევდა, მათ ახლებურად წარმოადგინეს დაპირისპირების ფორმოსტი და ინტერესთა შეჯახების ზონა. ამით ევროპამ მიიღო თავის ტიპილის ზონა.

ევროპამ ვერც ნაპოლეონის შეხდომებზე ისწავლა და ვერც სტალინის გამოხდომებზე

აღმოსავლეთით გაფართოების გადწყვეტილებით ევროპელმა ლიდერებმა გონიერულობის ყველა ზღვარს გადააბიჯეს. ბულგარეთმა განაცხადა, რომ არ სურს ევროკავშირში შესვლა. რუმინეთიც ორჭოფობს. პოლონეთი ამბობს, რომ მხოლოდ მაშინ შევა ევროკავშირში, როდესაც ეს უკანასკნელი თავის ყველა პრობლემას მოაგვარებს... ანუ ევროინტეგრაციის პროცესი ამკარად დამუხრუჭდა და ჯერ არავინ იცის, რამდენი ხნით.

ზემოხსენებული ქვეყნების ქცევაში თვალნათლივ ჩანს ერთგვარი „გამყიდველობის სინდრომი“. როდესაც ევროპის დასავლეთში ყველაფერი კარგად იყო, ისინი იქ გაიქცნენ საბჭოთა ბლოკიდან. დღეს კი იქიდან გამოვლიან და გულახდილად აცხადებენ, რომ ევროზონაში ყოფნისგან მოგებას არ ელიან, რადგან იქ პრობლემების მოგვარებაში მოუწევთ მონაწილეობის მიღება. მათ კი არ უყვართ საერთო პრობლემების გადაწყვეტა. და მზად არიან ლაღატი-სათვის, როგორც კი დაინახავენ, რომ პრობლემები ისევაა. სინამდვილეში კი პრობლემა გაცილებით ფართოა, ვიდრე ევროპოლოგების პარაზიტული კომპლექსები.

რის საზღვრებს, ნაპოლეონმა წააგო და დაკარგა გამართლებული ინტეგრაციაც კი. როგორც ამბობენ, მან გაერთიანებისათვის წამოწყებული შიდაცივილიზაციური ომი აქცია ცივილიზაციური განადგურების ცივილიზაცი-ათაშორის ომად.

გაკვეთილი თვალსაზრისით, ევროპის მთელი ისტორია მისი ინტეგრაციის მძვინვარებაა. მკაფაო შეთხვევათა ევროპის ინტეგრაციის მძვინვარება ნაპოლეონის და სტალინის მიერ, რომლებმაც ევროპის ერთიანობის აღდგენის მიზნით მთელი ევროპის ტერიტორიის დასავლეთით და აღმოსავლეთით გააფართოვეს. ეს პროცესი დასრულდა 1951 წელს საფრანგეთმა, იტალიამ, ბელგიამ, გერმანიამ, ლუქსემბურგმა და ნიდერლანდებმა ნახშირისა და ფოლადის ევროპული გაერთიანების პროცესი დაიწყეს, რაც 1993 წელს ევროკავშირის შექმნაში გადაიზარდა, მათ დაინიშნა იმ ტერიტორიის ინტეგრაცია, რომელსაც ისტორიულად მკვეთრი შიდა საზღვრები არც გააჩნდა.

ფორმებზე ევროპის ისტორიულ ბირთვში, შემდეგ უკვე საუბარი შეეხო გაერთიანებაში ევროპის პერიფერიების ჩართვას. რა არის საფრანგეთი, გერმანია, იტალია, ბელგია და ლუქსემბურგი? ეს კარლ დიდის იმპერიის ტერიტორიაა, ანუ დასავლეთ ევროპა, როგორც ერთიანი ცივილიზაცია.

რას არის პოლონეთი, ჩეხოსლოვაკია, უნგრეთი, რუმინეთი, ბულგარეთი და დანია? ევროპული იუგოსლავიის ტერიტორიაზე გაჩენილი რესპუბლიკები? სხვადასხვა დროს ეს იყო ევროპული იმპერიის პერიფერია ან ბარიერი, ბუფერული ზონა, რომელიც დასავლეთ ცივილიზაციის აღმოსავლეთიდან მომავალი ნამდვილი ან საგარაუდო საფრ-

თხეებისგან იცავდა. ეს ტერიტორია საუკუნეების მანძილზე ხელიდან ხელში გადადიოდა და XX საუკუნემდე არ გააჩნდა საკუთარი სახელმწიფოებრიობა.

ინტეგრაციის ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული მცდელობა ნაპოლეონის ეპოქა იყო. ნაპოლეონს რომ თავისი ექსპანსია დაახლოებით 1808-1810 წლებში შეეწყვიტა, გაემორცხებოდა არ არის, რომ მის მიერ შექმნილ სახელმწიფოს ამ დრომდეც გაეძლო. ნაპოლეონი იმარჯვებდა არა იარაღით, არამედ იდეებით, რომლებიც რევოლუციური საფრანგეთიდან მიჰქონდა საამისოდ მეტეკლებად მომზადებულ ნიადაგზე.

ზემოხსენებულ პერიოდში გაჩერება ნიშნავდა, რომ იგი უნდა გაჩერებულიყო მაშინდელი რუსეთის საზღვრებთან. რუსეთთან მის ომს გამარჯვების პერსპექტივა არ ჰქონდა, თუ რუსეთის ტერიტორიაზე მასშტაბური ომი გაიშლებოდა. რუსეთის ტერიტორიის ევროპაში ინტეგრირება ვერ მოხდებოდა, რადგან ის ისედაც იყო ევროპა, მხოლოდ „სხვაგვარი ევროპა“, ევროპული ცივილიზაციის ერთგვარი ალტერნატიული ვარიანტი.

გადავიდა რა ინტეგრაციისათვის მზადყოფილი ტერიტო-

თუ თავიდან საუბარი იყო მოქმედი ინტეგრაციის გა-

საკუთარ პოტენციალს გაზრდიდა მსოფლიოს სხვა ცენტრებთან — რუსეთსა და ამერიკასთან კონკურენციაში, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ მან ამ სხვა ენაზე მოლაპარაკე ახალი ძმების პრობლემებიც უნდა გადაჭრას და მათ ფობიკსაც უნდა მოემსახუროს.

პიკური ევროპისათვის რუსეთში, მიუხედავად ყველა იმ ანტირუსული კომპლექსისა, რომელიც ახასიათებს, პირველ რიგში, ეპოქის პარტიკულარული პარტიკულარული, ნაწილობრივ კი მოკავშირეც აშშ-თან უხილავ კონკურენციაში. აღმოსავლეთ ევროპის მრავალი ძველნიშნის კი რუსეთში, ერთი მხრივ, პოტენციური მომხრეა და მეორე მხრივ კი, ევროპული კომპლექსების გაღვივების ინსტრუმენტი საკუთარი ფასისა და მნიშვნელობის გაზრდისათვის რუსეთთან დაპირისპირების ამოღებაში. კვლავ ევროპას რუსეთთან ურთიერთობაში პირითადად თანამშრომლობა სჭირდება, „ახალს“ — დაპირისპირებას, რათა ხაზი გაუსვას საკუთარ მნიშვნელოვნებას „ევროპის მცველის“ როლში და ამისათვის სათანადო სახალაური მიიღოს.

ამასთან, ევროკავშირი დგას იმ პრეტენზიის პირისპირ, რომელიც ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე შექმნილი სახელმწიფოების ინტეგრაციის ეხება. გამოდის, რომ მან საკუთარი რუსეთისა და ვალდებულებების ზონაში უნდა შეუშვას არა მხოლოდ საკუთარი პერიფერია და „დასავლეთისა“ და „აღმოსავლეთის“ გამყოფელი დაპირისპირების ზონები, არამედ ამ „აღმოსავლეთის“ პერიფერიაც — ისტორიულად აბსოლუტურად სხვა რუსულ-ევროპული ცივილიზაცია. და ახლა უკვე მორყეული კიდეები და თბილისელი უზურპატორები ძველი ევროპის თავის ტყვილად უნდა იქცნენ. და რამდენადაც ეს ყველაფერი მაინც დარჩება რუსეთის ისტორიულ, ცივილიზაციურ და ნაციონალურ ინტერესებში, მათი ევროპაში მიღება ევროპისათვის ნიშნავს რუსეთთან მუდმივი დაპირისპირებისათვის თავის განრევას.

გეორგიული მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სტალინი ზოგჯერ ამბობდა, რომ რუსია, ზოგჯერ აზუსტებდა, რომ რუსული კულტურის ადამიანია. ამ თვალსაზრისით, რუსად შეიძლება თავი მიიჩნიოს ნებისმიერი ერის წარმომადგენელი, რომელიც უარს არ ამბობს თავის ეროვნულ ფესვებსა და ტრადიციებზე.

რუდოლფ ბალანდინი, სერგეი მირონოვი

სტალინის აპოკალიფსი

ბაბრქაძეა.
დასაწყისი №6.
№1-38 (139-176)

დიპლომატიური ორთახრობები

მაშ, ვინ იყო იოსებ ბროზ ტიტო? იგი იყო აქტიური და მებრძოლი პიროვნება, რომელიც თანდათან ამაღლდა პარტიულ და სახელმწიფო კარიერის კიბეზე და უმაღლეს საფეხურს მიაღწია თავის ქვეყანაში. მას უკანდახევა არ უყვარდა, იყო მიზანსწრაფული და თავის გზაზე არც სიმკაცრეზე ამბობდა არც სიმკაცრეზე ამბობდა უარს, არც ცბიერება და მზაკვრობა იყო მისთვის უცხო ხილი. ორიგინალურობას ამ შემთხვევაში ვერ დავაბრალებთ. უფრო მნიშვნელოვანი სხვა რამაა: მისი პიროვნული ძალაუფლების ზრდის პარალელურად იცვლებოდა მისი ხასიათი და განუზომლად იზრდებოდა ამბიციურობა.

რომლობაზე და საერთაშორისო ასპარეზზე ურთიერთშეზღუდული მოქმედებით არის შესაძლებელი. სტალინი აღიარებდა კოლექტიურად გადაწყვეტილებების მეთოდს, მაგრამ ამასთანავე კარგად ესმოდა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ერთმმართველობას რთული პრობლემების გადაწყვეტისა და დაპირისპირებული ინტერესების მოგვარების საქმეში. გასაგებია, რომ ამგვარ სიტუაციებში იგი ამჯობინებდა, გადამწყვეტი სიტუაციის თქმის უფლება მას ჰქონოდა — მსოფლიო მასშტაბის გამოცდილებისა და ავტორიტეტის მქონე პიროვნებას. ტიტოს ამაზე თავისი განსაკუთრებული შეხედულება ჰქონდა და თავისი ამბიციის დასაცავად მზად იყო დაპირისპირებოდა სტალინს. მაგრამ მისი ეს ქვენააზრები უცებ არ გამოუვლდებოდა.

დრო მოუსვენრად ხელში ატრიალებდა ჩიბუხსა და ცისფერ ფანქარს და იოლად გადადიოდა ერთი თემიდან მეორეზე. ნერვების ერთიანი კომპლექსი, რომელიც რეაგირებდა თითოეულ სიტყვაზე, თითოეულ გამოხედვაზე. სტალინი იუმორსაც ფლობდა — უხეშ, მოულოდნელ იუმორს... მას შემდეგ, რაც ყველა მაგიდას მიუჯდა, მე ვთქვი, რომ ჩვენ აღვსილნი ვართ ენთუზიზმით იმ ყველაფრის შედეგად, რაც საბჭოთა კავშირში ვნახეთ. ჩვენ კი არ ვართ ენთუზიზმით აღვსილნი, — მიპასუხა მან, — თუმცა ვაკეთებთ ყველაფერს, რაც ჩვენს ხელთაა, რათა გავაუმჯობესოთ მდგომარეობა რუსეთში. შემდგომ მან რამდენჯერმე გამოიყენა სიტყვა „რუსეთი“, „საბჭოთა კავშირი“, „საბჭოთა კავშირი“, რომ ამის ახსნა შეიძლებოდა მიმდინარე მდგომარეობაში. თუმცა შესაძლებელია, რომ მას ასე მიიჩნედა.

რადგან ლოგიკა ამ შემთხვევაში ჩვენი ვარაუდის მოკავშირედ გამოდის. საინტერესო ჩანს წიგნის ავტორების დამოკიდებულება სტალინის რუსობისადმი, ამიტომ მკითხველებს ვთხოვ, ყურადღებით წაიკითხონ ეს მოკლე აბზაცი. სტალინი ზოგჯერ ამბობდა, რომ რუსია, ზოგჯერ აზუსტებდა, რომ რუსული კულტურის ადამიანია. ამ თვალსაზრისით, რუსად შეიძლება თავი მიიჩნიოს ნებისმიერი ერის წარმომადგენელი, რომელიც უარს არ ამბობს თავის ეროვნულ ფესვებსა და ტრადიციებზე. ამგვარად, სავსებით კანონიერად მიიჩნევა (ლეჟისკის კანონებით) შემდეგი განსაზღვრა: რუსი ქართველი, რუსი სომეხი, რუსი ებრაელი და მისდ. არა რუსეთისადმი კუთვნილების თვალსაზრისით, არამედ როგორც კონკრეტული კულტურულ-ეროვნული ერთობის მანიშნებელი.

დეს ჰქონიათ უპირატესობა იმის გამო, რომ ისინი „დერჟავული“ ერის წარმომადგენლები იყვნენ; ისინი კოლონიზატორები არ ყოფილან. უცნაურად შეიძლება მოგვეჩვენოს პანსლავიზმის იდეის რეალიზაციის სტალინისეული მისწრაფება, რომელსაც ეწინააღმდეგებოდნენ იუგოსლავიის ლიდერები. შესაძლებელია, რომ სტალინმა გადაწყვიტა ამ შემთხვევაში გამოეყენებინა ეროვნული ფაქტორი აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების ერთიანობის განსამტკიცებლად. მაგრამ ასეთ გონიერ პოლიტიკას რატომ შეეწინააღმდეგენ, რბილად რომ ვთქვათ, „ძმები სლავები“?

მომთხოვნი არ არის, ხოლო მაღალი რუსული კულტურა ნაცნობი და ხელმისაწვდომი იყო დასავლეთის მხოლოდ ზოგიერთი წარმომადგენლისთვის. ამასთან, მრავალი სლავის რუსულ კულტურასთან თანაზიარობას ხელს უშლიდა ადგილობრივი ნაციონალიზმი: რით ვართ რუსებზე უარესები?! რას გვარგებს რუსული კულტურის ჰეგემონობის აღიარება?!

დიდი თეორეტიკოსად და მოაზროვნედ მას ვერ მივიჩნევთ, მისი პოლიტიკური თვალთახედვა მასშტაბურობით არ გამოირჩეოდა. ცხადაა, რომ ამ თვისებებით იგი მნიშვნელოვნად ჩამორჩებოდა სტალინს. თუმცა თვითონ მიიჩნევდა, რომ საერთაშორისო ურთიერთობებში იგი ცდიდა მისი მრჩეველებიც სავსებით კომპეტენტურები იყვნენ. ისიც უნდა ითქვას, რომ იტალიელების დუჩეს მსგავსად, იგიც ოცნებობდა დიდი სახელმწიფოს შექმნას და თავისი ხელმძღვანელობით და თრგუნავდა საბჭოთა კავშირის „მზრუნველობა“.

რა შთაბეჭდილება მოახდინა ტიტოსა და იუგოსლავთა დელეგაციაზე 1944 წლის 19 მაისის პირველმა შეხვედრამ სტალინთან შეიძლება ვიმსჯელოთ ჯილასის (რომელიც სულაც არ გამოირჩეოდა სტალინისადმი დიდი რაობის დამოკიდებულებით) ჩანაწერებით: „სტალინს მარშლის ფორმა ეცვა. მაგრამ მის გარეგნობაში არაფერი იყო სამხედროსი, არ იგრძნობა ის დიდებულება, რომელიც მის პორტრეტებსა და კინოფილმებში გამოსჭვივოდა. მთიერების თავი, ყვითელი თვალულების ცოცხალი, ეშმაკური, გამომცდელი გამოხედვა აღფრთოვანებას იწვევდა. შუბლი ისეთი უსიცოცხლო არ იყო, როგორც სურათებზე აბეჭდვდნენ. იგრძნობოდა გონების მუდმივი, დაძაბული მუშაობა...“

ასეთი იყო მისი მრწამსი: იგი იცნობდა რუს ხალხს, უმძიმეს დროში ცხოვრობდა რუს ხალხთან ერთად და მის წინაშე იმდენად მზად იყო დადგებოდა, რამდენად მზად იყო დადგებოდა მისი ხალხის წინაშე. მაგრამ ის, რაც დამახასიათებელია გერმანელებისთვის, ინგლისელებისთვის, ფრანგებისთვის და სხვა ხალხებისთვის, რომლებიც ექსპლუატაციას უწევდნენ და ამცირებდნენ თავიანთი კოლონიების მოსახლეობას, რუსებს აბსოლუტურად არ ეხებოდა. თავიანთ ქვეყანაში მათ არასოდეს

ცნობილია, რომ უკვე მძიმე ავადმყოფმა ლენინმა საჭიროდ ჩათვალა ფრიად უცნაური ბრალდება ნამოყენებინა „ველიკორუსულ-ნაციონალისტური კამპანიის“ ნამოწყებაში ქართველისა და პოლონელის მიმართ — სტალინისა და ძერჟინსკის მიმართ, რომლებიც გამოვიდნენ ქართული ნაციონალიზმის წინააღმდეგ. ვლადიმირ ილიჩმა გაუთანაბრა „მზავრელი“ ერი „დიად“ ერთან. მაგრამ ის, რაც დამახასიათებელია გერმანელებისთვის, ინგლისელებისთვის, ფრანგებისთვის და სხვა ხალხებისთვის, რომლებიც ექსპლუატაციას უწევდნენ და ამცირებდნენ თავიანთი კოლონიების მოსახლეობას, რუსებს აბსოლუტურად არ ეხებოდა. თავიანთ ქვეყანაში მათ არასოდეს

შედეგად წარმოიქმნება არა ურთიერთკავშირი, არამედ დაპირისპირება, რომელიც წარმოიქმნება ნაცემცი-რესობათა წარცხსული თვითკმაყოფილების ნიადაგზე. ასეთი რამ დამახასიათებელია ხელმძღვანელების, ინტელექტუალების, მოსამსახურეების ჯგუფებისათვის, რომლებიც ბურჟუაზიული სული კვებით არიან გაუფლეთილი. ასეთ შემთხვევაში მონათესავე რუსი ხალხი აღიქმება, როგორც „უფროსი ძმა“, რაც კონკურენტულად არის გაიგივებული. წარმოიქმნება სურვილი, მიეტმანონ სხვა დიდ კულტურას, თუნდაც ეროვნული თავმოყვარეობის დამცირების ხარჯზე, მაგალითად, ფრანგულ, გერმანულ, ინგლისურ ან ამერიკულ კულტურებს. ასეთი თქოს ნაკლებად სანყენი ჩანს. დიდი დაფიქრება არაა საჭირო იმის მისახვედრად, რომ ასეთ შემთხვევაში სლავი ხალხი იძულებული ხდება შეეფლოს სხვათა სულიერ-ლიტერატურულს და ჰეგემონად აღიაროს არა თავისი „უფროსი ძმა“, არამედ „სხვისი ბიძა“, რომლის ყიდამი დამოკიდებულება ყოველთვის ქედმაღლური და დამამცირებელი იქნება.

მაგრამ ამგვარმა ეთნიკურმა და საერთო-

სტალინი საფუძვლიანად მიიჩნევდა, რომ სხვადასხვა ხალხებისა და ქვეყნების ნაციონალისტური მისწრაფებანი მათი სრული დანაწევრების საშიშროებას შეიცავს. ამის თავიდან აცილება კი ცენტრალიზაციის, ერთობლივი კომიტეტებისა და მთავრობების შექმნითა (არაფერი რომ არა ვთქვათ მჭიდრო ეკონომიკურ თანამშ-

აღვზნებული, იგი დრო და

დიდობა, ასე იყო. ჩვენ შეგვიძლია ასე ვივარაუდოთ,

რომ სტალინი შეგნებულად გამოიყოფოდა და ხაზს უსვამდა იმით, რომ იმ მომენტში ურთიერთობა საბჭოთა კავშირსა და სხვა ხალხებს შორის უნდა ეფუძნებოდა მათი ურთიერთობის სლავებისთვის, ინგლისელებისთვის, ფრანგებისთვის და სხვა ხალხებისთვის, რომლებიც ექსპლუატაციას უწევდნენ და ამცირებდნენ თავიანთი კოლონიების მოსახლეობას, რუსებს აბსოლუტურად არ ეხებოდა. თავიანთ ქვეყანაში მათ არასოდეს

სლავი ხალხების ენების მსგავსება ჯერ კიდევ არ განსაზღვრავდა კულტურათა მსგავსებას, ნანილობრივ განსხვავებული იყო ტრადიციებიც. გარეგნობაზე უკვე ვთქვით. რუსების უმეტესობის ყოფილი კულტურა დიდად

ნიკურმა და საერთო-

1946 წლის მაისში ტიტო ოფიციალური ვიზიტით კვლავ ეწვია სსრკ-ს. შეხვედა და ესაუბრა სტალინს. ეს იყო მათი მესამე და უკანასკნელი საუბარი, რომელიც იოსებ ბროზ ტიტომ ყველაზე უფრო გულთხად მიიჩნია.

კულტურულმა ასპექტებმა XX საუკუნის მეორე ნახევარში გადაინა მთელი რიგი პოლიტიკური, ეკონომიკური, იდეოლოგიური ასპექტებთან შედარებით. იუგოსლავიის გეოპოლიტიკური მდგომარეობა, რომელსაც არა ჰქონდა საერთო საზღვარი საბჭოთა კავშირთან, ახალგაზრდა მას ბურჟუაზიული დემოკრატიის ქვეყნად. სტალინის პარტიის იდეა არ იყო მისთვის დასაშვანი, რომელიც არ აღიარებდა სსრკ-ის მატრიარქალურ ბაზაზე დასაყრდენობას, ტიტო — სტალინი.

ტიტომ, რომელიც პოლიტიკური თვალთახედვით არ გამოირჩეოდა და, როგორც ვთქვით, სახელმწიფოს მართვის დიდი გამოცდილება არ ჰქონდა, ძალიან მალე მიიჩნია, რომ არა მარტო იუგოსლავიის მართვა, და მისი ლიდერია, არამედ ირწმუნა რომ საერთაშორისო მასშტაბის პოლიტიკოსია.

1946 წლის მაისში ტიტო ოფიციალური ვიზიტით კვლავ ეწვია სსრკ-ს. შეხვედა და ესაუბრა სტალინს. ეს იყო მათი მესამე და უკანასკნელი საუბარი, რომელიც იოსებ ბროზ ტიტომ ყველაზე უფრო გულთხად მიიჩნია. მილოვან ჯილასი იხსენებდა: „არც მე, არც არავინ ხელმძღვანელობაში ანტისტალინისტები არ ვიყავით. პირიქით, ვინმე ანტისტალინისტი რომ ყოფილიყო, მას პარტიიდან გაიცილებდნენ“.

ჯილასი მართლაც ამბობდა. 1969 წელსაც კი ტიტო აღიარებდა: „იუგოსლავიის კომუნისტური პარტიის კონცეფცია ქვეყნის სოციალისტური მშენებლობისა და განვითარების შესახებ თავდაპირველად საბჭოთა თეორიისა და პრაქტიკის გამოცდილებას განიცდიდა, რაც იმ პირობებში სავსებით გასაგები იყო. ეს ჩვენთვის გარედან თავსმოხვეული არ იყო, რადგან ჩვენ თავისუფალი არჩევანი გვქონდა გაკეთებული“.

იუგოსლავიის კომიტეტები ძალიან ჰგავდა საბჭოებს. იუგოსლავიის ფედერალური სახალხო რესპუბლიკის კონსტიტუცია 1936 წლის სტალინური კონსტიტუციის ანალოგი იყო, ხუთწლიანი — საბჭოთა ხუთწლიანების მსგავსი. საბჭოთა კავშირში ხშირად ხაზგასმით წარმოაჩენდნენ იუგოსლავიას, როგორც პირველ ადამიანს ვეროპის ქვეყნებში. როგორც ჯილასი წერდა: „დრო და დრო წარმოიქმნებოდა განსხვავებულობა საბჭოთა ხელმძღვანელობის შეხედულებებთან, მაგრამ ისინი იმ ხარისხისა არ იყო, რომ კონფლიქტის საფუძველი გამხდარიყო“.

პირველი უხერხულობანი 1947 წელს იგრძნო ორივე მხარე. პრობლემა საბერძნეთისადმი დამოკიდებულების საკითხზე წარმოქმნა. ამ ქვეყანაში 1944 წლის შემოდგომიდან ფაქტობრივად მიმდინარეობდა სამოქალაქო ომი მე-მარცხენე პარტიებსა, რომლებსაც კომუნისტები ხელმძღვანელობდნენ და მონარქისტულ რეჟიმს შორის, რომელსაც ინგლისის ჯარები უჭერდა მხარს.

1946 წელს საბერძნეთში შეიქმნა ისეთი სიტუაცია, რომელიც თითქოს მომგებიანი იყო კომუნისტებისთვის. მონარქია ფართო პოპულარობით არ სარგებლობდა, ინგლისელთა გავლენა კი სუსტი იყო. მაგრამ ასე მხოლოდ გარედან ჩანდა. მაგრამ ტიტო, რომელიც ოცნებობდა იუგოსლავიის მეთაურობით ბალკანეთის ქვეყნების ფედერაციის შექმნაზე, ოპტიმისტურად იყო განწყობილი. მან გადაწყვიტა მიიერთებინა ახალი ორგანიზაციისთვის ქვეყანა, სადაც კომუნისტები ხელისუფლების სათავეში არ იმყოფებოდნენ, — საბერძნეთი. მაგრამ ეს უკანასკნელი ინგლისისა და ნაწილობრივ აშშ-ის ინტერესებში შედიოდა, სტალინს კი არ სურდა დასავლეთთან ურთიერთობის გაფუჭება. საბჭოთა კავშირის უზარმაზარი

იოსებ ბროზ ტიტო თანამგებრობაში

სტალინის პარტიის ნიუანსული თვით იუგოსლავიის გაქრა, მათ საერთო ერთობაზე ლაპარაკი უზარობად ჩანს. მოსდა ის, რას სურდა დასავლეთს — სტალინი დღეს ისე არიან დანაწევრებული, როგორც პარტიის დაშლის შემდეგ.

რეგიონები უზომოდ დაზარალდა ომისგან, ხალხი კი დილადა. საბჭოთა ატომური პროექტი, რომლის საერთო ხელმძღვანელობას ახორციელებდა ბერია, სამეცნიეროს — კურჩატოვი, ჯერ დათავრებული არ იყო. ატომური მოწოდება აშშ-ს ხელში იყო. ჯერ კიდევ გადამურული არ იყო იმედი, რომ დასავლეთი სახალხო მეურნეობის აღდგენაში დასავლეთი ფინანსურ და ტექნიკურ დახმარებას გაიღებდა.

მაგრამ ტიტო თავისაზე იდგა. მას მხარს უჭერდა ბულგარეთის ლიდერი გიორგი დიმიტროვი და საბერძნეთის კომუნისტური ხელმძღვანელების მემარცხენე განწყობილების ხელმძღვანელობა. თავის პარტიის ორგანიზაციის თვითადასაქმებულად, სტალინი მათ დაუთმო. ბულგარეთიდან, იუგოსლავიიდან და ალბანეთიდან საბერძნეთში სამხედრო დახმარების ნაკადი დაიძრა. 1946 წელს კომუნისტებმა ჩამოაყალიბეს საბერძნეთის დემოკრატიული არმია (სდა), რომელმაც ხელთ იგდო და თავის კონტროლს დაუქვემდებარა საბერძნეთის ტერიტორიის რიგი რეგიონები.

სტალინის შესაძლებლობა მიეცა დარდნილის სრულყოფილი გაყვანა საბჭოთა ფლოტი მსოფლიო ოკეანეში, აგრეთვე ლიბიაში შექმნა საბჭოთა ბაზები. რუსეთის საუკუნოვანი ოცნება მყარად მოექცა ფეხი ხმელთაშუაზღვის რეგიონში თითქოს უნდა აღსრულებულიყო. თურქეთზე ზეგავლენის მოსახდენად სომხეთის სსრ-ში მიერწყო მიტინგები სომხეთის თურქული ნაწილების (ძველი სომხეთის ცენტრის) შემოერთების მოთხოვნით.

მოკლედ, სტალინი მხარს დაუჭირა ტიტოს მიუხედავად იმისა, რომ ექვემდებარებოდა იუგოსლავიის ლიდერის გეგმის განხორციელების. მომდევნო წელს სტალინის ეჭვი გამართლდა. ინგლისის მთავრობა, რომელიც ერთდროულად ომობდა მალაის, ინდონეზიის, ბირმის კომუნისტების წინა-

აღმდეგ დამარცხების საშიშროების პირას აღმოჩნდა და იძულებული გახდა დახმარებისთვის მიემართა აშშ ადმინისტრაციისთვის. ამერიკამ მძლავრი სამხედრო დახმარებით უპასუხა საბერძნეთის ხელისუფლებასა და თურქეთის მთავრობას.

მოსკოვის ურთიერთობა დასავლეთთან თანდათან დაიძაბა. ტიტო კი ვიზიტად თავისაზე იდგა, მიუხედავად იმისა, რომ ბერძენი მონარქისტები დამარცხების თავი დააღწიეს. უფრო მეტიც, ტიტომ და გიორგი დიმიტროვი მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგეს ისე, რომ სტალინისთვის არც შეუტყობინებიათ: დაიღო იუგოსლავია-ბულგარეთის ხელშეკრულება მეგობრობისა და ურთიერთდახმარების შესახებ სტალინის დაუნიშნული რეკომენდაციის მიუხედავად, რომ შეეკავებინათ თავი მანამდე, სანამ პარიზში არ გაფორმდებოდა სამშვიდობო ხელშეკრულება ანტიმონარქისტული კოალიციისა და ბულგარეთის, როგორც პიტლერული გერმანიის ყოფილ მოკავშირეს შორის. ამ ხელშეკრულების დადებამდე ბულგარეთზე მთელი რიგი შეზღუდვების ვრცელდებოდა.

უფრო მეტიც, ტიტომ და დიმიტროვმა საჯაროდ განაცხადეს, რომ იქმნებოდა ბალკანეთის ფედერაცია. ამას დასავლეთში აღფრთოვანება და დაუნდობელი გახდა. რეალური გახდა სსრკ-სა და დასავლეთის სამხედრო დაპირისპირება. სტალინიმ სასტიკად უსაყვედურა სოფიასა და ბელგრადს და ვასცა განკარგულა, რათა სომხეთში შეეწყვიტათ მიტინგები. სტალინიმ ფორმალურ საბაზად გამოიყენა პარიზის სამშვიდობო ხელშეკრულების დადება ბულგარეთთან და გამოიყვანა საბჭოთა ჯარები ამ ქვეყნიდან, მოაშორა ისინი საბერძნეთის საშიშ საზღვარს (იუგოსლავიასა და ალბანეთში

საბჭოთა არმიის ნაწილები არ იმყოფებოდა). ამგვარად, ტიტომ და დიმიტროვი იძულებული გახდნენ ეღიარებინათ თავიანთი შეცდომები. იუგოსლავიამ უარი თქვა მარშალის გეგმაზე იმ მოსაზრებით, რომ დაემშვიდობებინა სტალინი. მაგრამ საბერძნეთში ტიტო მემარცხენე მხარეს დაუჭირა თავი. ნაბიჯი მოსკოვის ნებართვით გადადგეს.

ბოლოს და ბოლოს ტიტო და დიმიტროვი იძულებული გახდნენ ეღიარებინათ თავიანთი შეცდომები. იუგოსლავიამ უარი თქვა მარშალის გეგმაზე იმ მოსაზრებით, რომ დაემშვიდობებინა სტალინი. მაგრამ საბერძნეთში ტიტო მემარცხენე მხარეს დაუჭირა თავი. ნაბიჯი მოსკოვის ნებართვით გადადგეს.

1948 წლის დეკემბერში შეიქმნა საბერძნეთის დროებითი დემოკრატიული მთავრობა საბერძნეთის დემოკრატიული არმიის გენერლის მეთაურობით. სტალინი არ ჩქარობდა ახალი სახელმწიფოს აღიარებას მიუხედავად იმისა, რომ აღმოსავლეთ ევროპის რიგმა სახელმწიფოებმა მხარი დაუჭირეს საბერძნეთს.

1948 წლის იანვარში მოხდა ორი ინციდენტი, რომლებმაც გაართულა საბჭოთა კავშირი იუგოსლავიის ურთიერთობა. ინციდენტები ალბანეთთან იყო დაკავშირებული. ამ პატარა ქვეყნის საგარეოპოლიტიკური ურთიერთობა უაღრესად გართულებული იყო. მისი სამხედრო ქვედანაყოფები იტალიის იმ არმიის შემადგენლობაში იყო, რომელიც იტალიის ალბანეთის ტერიტორია 1939 წელს. მამინ ესპანეთის მეფე ალბანეთის მეფედაც გამოცხადდა. საბერძნეთმა, რომელსაც იტალიელები თავს დაესხნენ, ომი ალბანეთსაც გამოუცხადა. 1945 წლის შემდეგ ინგლისმა და აშშ-მ უარი თქვა ამ ქვეყანასთან სამშვიდობო ხელშეკრულების დადებაზე იმ მიზეზით, რომ აქ გამომარჯვა ალბანეთის რევოლუციამ, საბერძნეთი კი მასთან საომარ მდგომ-

მარეობაში რჩებოდა. ამასთან, საბერძნეთ-ალბანეთის საზღვარი არ იყო ზუსტად დადგენილი.

ალბანეთს, რომელიც ზღვისა და საბერძნეთის შორის იყო მოქცეული, დახმარება მჭირდებოდა — იუგოსლავიიდან, რომლის პოზიციები ამ ქვეყანაში იმის წინაშე იყო დასაცავად — იუგოსლავიის პარტიის დახმარებით იმდროულად, კომპარტიის — იუგოსლავიის კომპარტიის დახმარებით. ომის შემდეგ ალბანეთისთვის განუშლ უდიდეს და მრავალმხრივ დახმარებას გადაწყვიტა მნიშვნელოვანი ჰქონდა ამ ქვეყნისთვის.

ტირანა ბელგრადზე იყო დამოკიდებული. ალბანეთის ლიდერი ენვერ ხოჯა განსაკუთრებით ანგარიშს უწევდა კოჩა ძოძეს, რომელიც მისი წინამორბედი იყო ალბანეთის კომპარტიის ცკ გენერალური მდივნის პოსტზე, შემდეგ კი მეორე პირი გახლდათ პარტიისა და სახელმწიფოს. ძოძე ტიტოს ვაცო იყო და მხარს უჭერდა. იუგოსლავიის შემადგენლობაში ალბანეთის ინტეგრაციას. ტიტოს აზრით, ეს გადაწყვეტილება ალბანელი უმცირესობის საკითხს, რომლებიც კოსოვოს რაიონში ცხოვრობდნენ. ძოძეს წინააღმდეგ გაილაშქრა ალბანეთის ეკონომიკის ხელმძღვანელმა ნაკო სპირუმ. ჯოხა ნეიტრალური პოზიცია დაიკავა.

ხოჯას მემუარებს თუ ვენეციის კაბინეტში, მანამდე კი წერილი გაუგზავნა საბჭოთა საელჩოს, რომელშიც ამტკიცებდა, „იუგოსლავიის ხელმძღვანელობის მიერ ჩემი მისამართით გამოთქმულ უმძიმეს ბრალდებათა გამო იძულებული ვარ თავი მოვიკლა...“

სტალინი შეუთანხმდა ტიტოს, რომ ეს ინციდენტი უნდა გამხდარიყო მოლაპარაკების საგანი ანდრე უდნოვსა და სსრკ-ში იუგოსლავიის ელჩის პოპოვიჩს შორის. მათ შორის საუბარი გაიმართა ორჯერ. სტალინი ამ საუბრების შედეგებით უკმაყოფილო დარჩა. მან დეკლარაცია გაუგზავნა ტიტოს, რომლითაც მესთავაზა, გეგმავანა მოსკოვში თავისი წარმომადგენლები. ისინი 1948 წლის შუა იანვარში ჩავიდნენ.

ჯილასის მემუარების მიხედვით, სტალინი უთქვამს: „მამასადამე, ალბანეთის ცკ თქვენს გამო თავს იკლავს! ეს ძალიან ცუდია, ძალიან ცუდია!“

მეორე მოვლენა უფრო მასშტაბური ხასიათის იყო, რომლის შესახებაც მომდევნო პუბლიკაციაში მოგიხსნებოდა.

გაბრძობა იმნება რუბრიკას უძღვება არამაზ სანაბლიკა

საერთაშორისო და მსოფლიო ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შინაური მოჩვენება

ჰელოუენი ახლოვდება და უცხოეთში დასლებზე უკვე ჩნდება ახალ-ახალი გასართობი — მეგობრების შესაშინებლად განკუთვნილი პროდუქტები. ერთ-ერთი ასეთი სათამაშო მოშინაურებული მოჩვენებაა. My Pet Ghost, ანუ „ჩემი მოშინაურებული მოჩვენება“ — სწორედ ასე ჰქვია პატარა შავ ბოთლს, რომელსაც ეკრანი აქვს დამონტაჟებული. სპეციალურ ღილაკზე თითის დაჭერის შემთხვევაში, ეკრანზე ჩნდება მოჩვენება, რომელიც საუბარს იწყებს. ეს ახალი გასართობი კომპანია Hallmark-მა გამოუშვა. სულ სამი შინაური მოჩვენება არსებობს, მათ განსხვავებული ვიზუალი და სახელები აქვთ: ფენევივე რაფლზი, ჯულიან ჰიჯინსი და მაქსველ მაკსპუკი. მწარმოებელი დარწმუნებულია, რომ მათი შინაური მოჩვენებები ჰელოუენის დღესასწაულზე პოპულარული იქნება.

ყველაზე საიგადო სასავეზი

ფორტ ნოქსი

აშშ-ის სამხედრო ბაზის გალავანს მალალი ძაბვის ელექტროსადენები აქვს შემოვლებული. დამონტაჟებულია ვიდუოკამერები, ხოლო პერიმეტრზე დაცვა დგას. გრანიტის კედლე-

ბის სისქე 120 სანტიმეტრია, მრავალფენოვანი ფოლადის კედლების წონა კი — 750 ტონა. საცავს 22-ტონიანი კარი აქვს. გარდა ამისა, ის დაცულია კოდით, რომელიც სრულად არავინ იცის. ფორტ ნოქსში 5 ათასი ტონა ოქრო ინახება.

ინგლისის ბანკის ოქროს სასავეზი

ბრიტანეთის ყველაზე დიდ საცავში 4 600 ტონა ოქრო ინახება, ყუმბარსაწინააღმდეგო კარი ხმის ამოცნობის სისტემით არის აღჭურვილი და გრძელი, რთული აგებულების გასაღებით იღება. ბანკი კარის წონისა და საცავის სიღრმის თაობაზე ინფორმაციას საიდუმლოდ ინახავს, თუმცა ცნობილია, რომ საცავი მრავალსართულიანია.

შაინის მთა

კოლორადოს შტატში მდებარე ამ საცავის თანამშრომლები 25-ტონიანი კარის მიღმა მუშაობენ. ეს კარი 30 მეტრის ნაგასაკში ჩამოგდებული ბომბის სიმძლავრეზე თითქმის 1000-ჯერ მეტი აფეთქებასაც კი გაუძლებს. საოფისის ოთახები

განლაგებულია გრანიტის მთაში, 600 მეტრის სიღრმეზე, სადაც ჰაერი სპეციალური მოწყობილობით მიიწოდება.

ცივი ომის პერიოდში აქ ფუნქციონირებდა სარაკეტო თავდასხმის ამოცნობისა და მანუშეხლოების ცენტრი, აგრეთვე, აშშ-ის ცენტრი „NORAD“ (ჩრდილო ამერიკის საჰაერო-კოსმოსური თავდაცვის გაერთიანებული მეთაურობის ცენტრი).

სასივრცო კოსმოსი

ამ ფოტოსთვის როკო მორავიტომ 1968 წელს პულიტცერის პრემია მიიღო. 1967 წელს აშშ-ში, ფლორიდის შტატში, მალალი სივრცის გამო კონდიციონერი ყველას ჩართული ჰქონდა, ამან ხაზების გადატვირთვა გამოიწვია, რასაც ძაბვის მოულოდნელი ავარდნა მოჰყვა და ერთ-ერთ ელექტრიკოსს, რენდელ ჩამპინსს, ზედ ბოძზე 4160-მა ვოლტმა დაარტყა. ამ დროს ფოტოგრაფი როკო მორავიტო თავისი დავალებიდან ბრუნდებოდა, სადაც რკინიგზის ავარია გადაიღო. უეცრად მოესმა შეყვირება, ზემოთ აიხედა და დაინახა, თუ როგორ ცდილობდა ერთი ელექტრიკოსი დაშვებული მეგობრის გადარჩენას. ჯეი დი ტომპსონი უცებ აძვრა ელექტროგაყვანილობის ბოძზე, თავი დაუჭირა და ხელოვნური სუნთქვა ჩაუტარა მეგობარს, ამ დროს ფოტოგრაფი უკვე იღებდა ქვემოდან. ბოლოს აღფრთოვანებულმა ტომპსონმა დაიძახა: „სუნთქავს!“, მართლაც, რენდელი გადარჩა.

გიტარის ფორმის ტყე საყვარელი ქალისთვის

არგენტინულ პამპასებს შორის, შინაპლან, გადააწყდეთ უცნაურ ტყის კუნძულს, რომლის ტერიტორიაზე სავიზო ისაა დარგული, რომ მას ზამთრად აკუსტიკური გიტარის ფორმა აქვს.

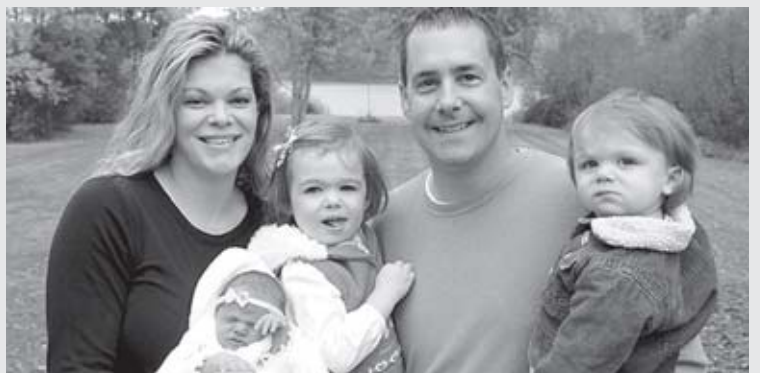

ეს ტყე პედრო ურეტოს გაშენებულია და ეძღვნება მის მეუღლე გრასიელას, რომელიც 1977 წელს გარდაიცვალა. ეს იდეა გრასიელას გარდაცვალებამდე ერთი წლით ადრე, პამპასების თავზე გააფრენისას დაებადა. მისი განხორციელება ვერც გრასიელამ და ვერც მისმა მეუღლემ, მოუცლელობის გამო ვერ შეძლეს.

ერთი წლის შემდეგ პედროს მეუღლე ტყის ანევირობით გარდაიცვალა. მისმა ქვრივმა გადაწყვიტა, რადაც არ უნდა დაჯდომოდა, საყვარელი ქალის უკანასკნელი ოცნება აეხსრულებინა. მან 1 კილომეტრის სიგრძეზე ევკალიპტები და კვიპაროსები ისე დარგო, რომ მათ გიტარის ფორმა მიეღოთ. რაოდენ საოცარიც არ უნდა იყოს, ეს ულამაზესი ტყე მის შემქნელს ზემოდან არასდროს უნახავს, ვინაიდან მას ფრენის და სიმაღლის ეშინია. ეს პირველი შემთხვევა არაა, როდესაც მეუღლე საყვარელ ქალს მთელს ტყეს უძღვნის. ბრიტანელმა უინსტონ ჰუჩინსმა თავის გარდაცვლილ მეუღლეს გაუშენა ტყე, რომლის შუაში გულის ფორმის სივრცეა დატოვებული.

ჩიხსხვების საგაბი გაბია

ამერიკელმა დედამ სამი ბავშვი გააჩინა და სამივე მაგიურ დღეებში — 08.08.08, 09.09.09 და 10.10.10.

რასაკვირველია, 2010 წლის 10 ოქტომბერს (10.-10.10) მიჩიგანის შტატში სხვაბავშვებიც დაიბადნენ, მაგრამ ცოლ-ქმრისთვის ასეთი რამ პირველი არ იყო — მათი სამივე შვილის დაბადების წელი, თვე და რიცხვი ერთნაირ ციფრებში გამოისახება.

ცოლ-ქმარი ამბოჯს, რომ მათ წინასწარ არაფერი დაუგეგმავთ. უფრო მეტიც, დაგეგმვა ვერ გააბართლებდა, რადგან მათი მისამამ შვილი 8-თვიანი, ხოლო მეორე დანიშნულ დროზე 2 კვირით ადრე დაიბადა.

ტეტის მათემატიკოსმა გამოთვალა და თქვა, რომ 2 500-დან მხოლოდ ერთი მანსია ყველაფრის ზემოაღწერილის მსგავსად დამთხვევისათვის. ნებისმიერ შემთხვევაში სამი შვილის დედა, შესაძლოა, გინესის რეკორდების ნიგნში მოხვდეს. კალიფორნიის უნივერსიტეტი.

ყველაზე დიდი სათბურები

პროექტი „ედემი“ — კორნულის ერთ-ერთი მთავარი ღირსშესანიშნოაა. მსოფლიოში ყველაზე დიდ სათბურში მსოფლიოს განსაკუთრებული მცენარეები ხარობენ. პროექტი ჩაფუძრებული იყო სერ ტიმ სმიტის მიერ, მისი პროექტი კი არქიტექტორმა ნიკოლას გრემშოუმ დაფინანსა და „ენტონი ჰანტმა“ შექმნეს და განახორციელეს.

პროექტის მშენებლობას 2.5 წელი დასჭირდა. სათბური განთავსებულია 1.56 ჰექტარზე, მისი სიმაღლე — 55, სიგანე — 100, სიგრძე კი 200 მეტრია. სათბური ძირითადად გამოიყენება ტროპიკული მცენარეების გასახარებლად, ისეთების, როგორც ბანანი, ყავა, კაუჩუკი და ბამბუკი. იქ სპეციალური დაა შექმნილი ტროპიკული ტემპერატურა და ტენიანობა.

მოხარბის ოპერის რეკლამა პრეზენტაციით

ბრიტანეთის ეროვნულმა ოპერამ მოცარტის ოპერა „დონ ჟუანის“ ახალი დადგმისთვის პროფოკაციული აფიშა გამოუშვა. სარეკლამო პლაკატებზე პრეზენტაციის გაგლეჯილი შეფუთვითაა გამოსახული და დიდი ასოებით აწერია: „დონ ჟუანი“. ინგლისის ეროვნული ოპერის წარმომადგენლის თქმით, ასეთი მარკეტინგული სვლა თავად ოპერის არსს ასახავს, ისე, როგორც იგი დამდგმელმა რეჟისორმა რუფუს ნორისმა ჩაიფიქრა. „ჩვენ სასაცილო და მახვილგონივრული რეკლამა გვინდოდა“, — აცხადებენ ოპერის წარმომადგენლები, მაგრამ საზოგადოებამ რეკლამა ვულგარულად მიიჩნია. მაყურებელი ოპერის ინტერპრეტაციამ გააოგნა. ნორისის ჩანაფიქრით, დონ ჟუანი მაყურებლის წინაშე ბანალური მოძალადის სახით წარსდგა.

გეოგრაფიული
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

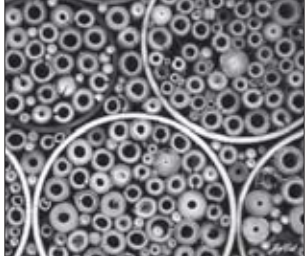
ფუტკრების სასტუმრო

ყველასათვის ცნობილია, რომ ფუტკარი სკაში ბინადროს, თუმცა ფუტკრების 90%-ს არ უყვრს პოპულაციებში ცხოვრება და არჩევენ ცალკე „სახლში“ დაბინავდნენ. ფუტკრებისთვის განკუთვნილი სასტუმროები ამ მხარეების ბაზრებზე უკვე მსხვილი ბიზნესი გახდა. მათი მფლობელები უზრუნველყოფენ ფუტკრების სასტუმროს სხვადასხვა ფორმისა და ზომისაა, მაგრამ არსებობს რაღაც, რაც მათ აერთიანებს: კედლები უნდა იყოს

ხისა და ბამბუკის, შიდა ხერხეული უნდა იყოს გლუვი, ფუტკარმა იგი ვერ უნდა დააზიანოს და წვიმამ ამ „სახლში“ ვერ უნდა შეაღწიოს. ამჟამად მიჩნეულია, რომ არც ბუნებაში და არც მედიცინაში არ არსებობს ფუტკრის რძეზე უკეთესი ბიოსტიმულატორი (ცოცხალი ორგანიზმების გაახალგაზრდავისა და გამრავლებისათვის).

სასტუმროები განსაკუთრებულად კარგად მოერგო იმ ადამიანებს, რომლებსაც ქალაქში ჰყავთ ფუტკარი და სკიდან გასულელები სხვა მწერებს ეჯვარებიან. თითოეული სასტუმრო სხვადასხვა ფორმისა და ზომისაა, მაგრამ არსებობს რაღაც, რაც მათ აერთიანებს: კედლები უნდა იყოს

ფოტო-ავტომობილი

აშშ-ში მთელი ქვეყნის მასშტაბით მოგზაურობს მიკროავტო-ტობუსი, რომელიც მასზე დამონტაჟებული ობიექტივების წყალობით ხალხს სურათებს უღებს. Harrod Blanks Camera Van (პაროტ ბლანკის კამერის ფურგონი) ჯერ კიდევ 1993 წელს შეიქმნა. მიკროავტო-ტობუსი, რომლის კორპუსი ასობით ფოტო-პარატივითაა აღჭურვილი, გამგლეჯების სახის გამომეტყველებას აფიქსირებს. 1995 წელს ფურგონი აშშ-ის მასშტაბით სამოგზაუროდ დაიძრა. ის უღებდა ფოტოებს უბრალო გამგლეჯებსაც და იმ ადამიანებსაც, ვინც ფოტოავტო-ტობუსით ინტერესდებოდა. როგორც მისი მფლობელი ბლანკი აცხადებს, მომავალი მოგზაურობა კანადაშია დაგეგმილი.

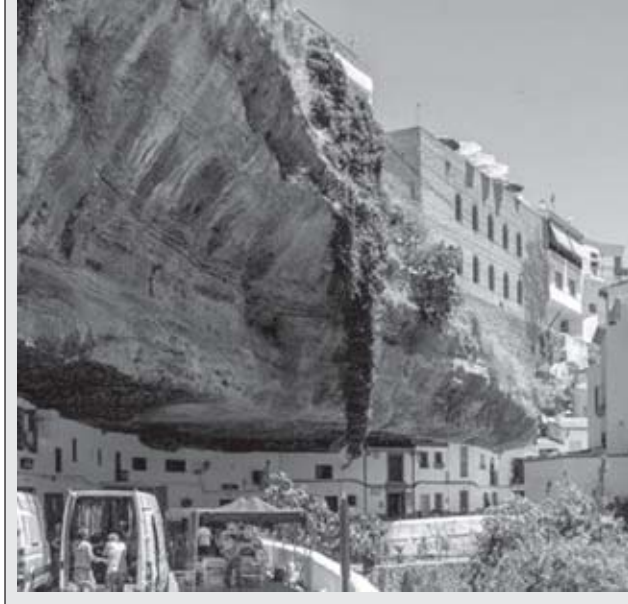

200-საათიანი კინოსაესი

გოლივიში კინოთეატრების ქსელ CINE CENTER-ში უჩვეულო შეჯიბრი გაიმართა. გოლივიის სამ დიდ ქალაქში — ლა-პას-ში, კორნაბაგასა და სანტა-კრუსში მოხალისეები შეიკრიბნენ და ერთმანეთს ფილმების ყურებაში შეაჯიბრნენ. ლონისძიებაში მონაწილეობა 1400-მა ადამიანმა მიიღო და ყველა მათგანი მთავარი ჯილდოსთვის — 10 000 დოლარისთვის იბრძოდა. მონაწილეები ვალდებული იყვნენ, ეყურებინათ სხვადასხვა ფანრის ფილმებისთვის. თითოეული ფილმის დასრულების შემდეგ, 15 წუთი ისვენებდნენ, ხოლო საუზმისთვის, სადილისთვის და ლანჩისთვის ნახევარი საათი ჰქონდათ. მიუხედავად იმისა, რომ კინოთეატრში 1400-მა ადამიანმა მოიყარა თავი, 200 საათის შემდეგ დარბაზში მხოლოდ 2 მათგანი — რონალდ ქუელარი (სანტა-კრუსიდან) და ჰუბერ ფელიპესი (კორნაბაგასიდან) დარჩა; ფულადი ჯილდო 10 000 დოლარით მათ ერგოთ და გინესის რეკორდების წიგნშიც შევიდნენ.

ქალაქი კლდეში

ესპანური ქალაქი სეტენილ-დე-ლას-ბოდეგასი არის გასაოცარი ადგილი, რომლის მონახულებისას აუცილებლად გაგახსენდებათ ეკლესიასტეს სიტყვები: „არ არსებობს დრო, რომელიც დააშორებს ქვევს, მაგრამ არსებობს დრო, რომელიც ერთად მოუყრის მათ თავს“. ალბათ, უხილავმა ძალამ გააერთიანა უზარმაზარი ქვევები, კლდეები და მათ შორის მოქცეული სახლები ერთ ადგილას. ანდალუზიის ეს პატარა ტერიტორია ტურისტებს ვერ აუღის, თუმცა ეს ერთადერთი ქვაში ნაკვეთი ცოცხალი ქალაქი არაა დღევანდელ მსოფლიოში. დაახლოებით მსგავსი ნაკვეთი ქალაქი ლე პასი გაშენებულია ბოლივიაში. ის თავის დროზე ჩამქრალი ვულკანის კრატერში გამოთალეს.

იაპონიური დაკარგული ბურთი ალიასკაზე იპოვეს

ფეხბურთის ბურთი, რომელიც წინა წელს ცუნამმა გაიტაცა იაპონიის სანაპიროდან, ალიასკის სანაპიროზე აღმოჩნდა. ფეხბურთის ბურთის მფლობელი ამბობს, რომ ბურთი უნდა დაუბრუნდეს მის პატრონს. ბურთზე აწერია პატრონის სახელი და გვარი, იგი 16 წლის იაპონელი ბიჭია. როდესაც ბიჭს უთხრეს, რომ მათ იპოვეს ბურთი, ძალიან გაუხარდა. მით უფრო, რომ ეს ერთადერთია, რაც მან ცუნამის დროს დაკარგული ნივთებიდან იპოვა. მურაკამი ცხოვრობს ქალაქში, რომელიც ცუნამმა ძლიერ დააზარალა.

უკუჩვენებელ დაავადებებთან მებრძოლი ექიმი იური ბურდილაძე კვლავ ნარკოტიკებზე

გასული საუკუნის 80-იან წლებში მთელ საქართველოში ყველასათვის ცნობილი გახლდათ ნარკოტიკული ექიმი — იური ბურდილაძე, რომლის ფიტოთერაპიული მკურნალობის შედეგები გასაოცარი იყო. მის ნარკოტიკულ მკურნალობაზე წერდა საბჭოთა პერიოდის ცნობილი ბაზეთი „პრავდა“ და მსოფლიო მედიის სამყაროში „ნიუ იორკ ტაიმსი“. იმ დროში ეს შემთხვევით არ ხდებოდა, წერილები რეალურ ფაქტებს ეყრდნობოდა.

იური ბურდილაძე: „დავიბადე ქ. ონში. მამა, სანდრო ბურდილაძე, რაიონის განათლების განყოფილების გამგე, 1938 წელს რეპრესიების მსხვერპლი გახდა. სკოლის დამთავრების შემდეგ მოხალისედ წავიდა ჯარში. მოგვიანდნარხანგულსკში, სადაც ტუბერკულოზით დაავადდი. სახლში დაბრუნებულს დედამ, მარიამ ჩიკვაიძემ მიმკურნალა საგვარეულო წამლებით და განვიკურნე. სწორედ ამან მომცა სტიმული იმისა, რომ სამედიცინო ინსტიტუტში ჩავაბარე და გავხდი ექიმი.“

მეცნიერულ დონეზე შევისწავლე დედაჩემის მიერ გადმოცემული საგვარეულო რეცეპტები. როდესაც ონში საავადმყოფოს მთავარ ექიმად ვმუშაობდი, გამაგზავნეს მოსკოვში, მეცნიერული მუშაობის გასაგრძელებლად კურორტოლოგიის ინსტიტუტში აკადემიკოს ბოგოლიუბოვთან, სადაც მიმდინარეობდა ჩემი ფიტოთერაპიული წამლების კვლევა მეცნიერულად.

საქართველოში დაბრუნების შემდეგ, უკვე მტკიცებოდა მოვიკიდე ხელი ფიტონამლებით მკურნალობას და შედეგები მაძლევდა იმის ძალას, რომ კვლევები ამ მიმართულებით მთელი სიცოცხლის მანძილზე არ შემეჩერებინა.

ბატონო იურა, თქვენ 20-30 წლის წინ იყავით ქვეყნის ხელისუფლების წარმომადგენელთა პირადი მკურნალი, ბევრს დაეხმარეთ და გან-

კურნეთ, დღეს, უკვე მრავალი წლის შემდეგ, ვფიქრობ, ეს საიდუმლოს უკვე აღარ უნდა წარმოადგენდეს, ვინ იყვნენ თქვენი პაციენტები? — 80-90-იან წლებში ბევრი ნარკოტიკული პოლიტიკოსის ოჯახს ვსტუმრობდი ჩემი პროფესიის გამო. მათ შორის იყვნენ: შვედარდნაძის, პატიაშვილის, გენერალ შადურის, ინაურის, გურამ მგელაძის, გორგოძის ოჯახები. ასევე იყო მოსკოვში ყოფნისასაც. ჩემი ნებით ვეხმარებოდი

მცხეთის დედათა მონასტერს, ვმკურნალობდი ბერებს. მოკლედ, მორწმუნე ადამიანი ვარ და უანგარო დახმარება ჩემთვის ყველაფერია.

— ვიცო, რომ თქვენ ციხეებში პატიმრებსაც მკურნალობდით, უშიშრესი სენით დაავადებულთ?

— დიას, 8-10 წლის წინ მე მათ დავეხმარე უანგაროდ, რისთვისაც მომენიჭა ღირსების ორდენი. ამავე პერიოდში მეცნიერულ კვლევებს ვანარმობდი აკადემიკოს ივარი ფანაბრიძისთან. მინდა ვთქვა, რომ ნებისმიერი ჩემი უძველესი ქართული წამალი, რომელიც მე ოჯახიდან, ჩემი ბუბისგან და დედისგან გადმომეცა თანამოაზრობით, შემდგომში მეცნიერული კვლევის შედეგად, რომელიც თანამედროვე მედიცინის ცოდნით გავალრმავე და გავამყარე, შედეგი კი სახეზეა. უამრავი პაციენტი გადავარჩინე, თუმცა, მე ამით არასოდეს ვტრიაბობ, რადგანაც ღმერთის ნებაა, რომ მომცა ძალა და ცოდნა იმისა, რომ ადამიანებს დავეხმარო განსაცდელის ჟამს.

— ბოლოს წინდა ვკითხვით, ბატონო იურა, თქვენ ხართ ის პიროვნება, რომელიც მიღწე-

იური ბურდილაძის ფიტოთერაპიული კაბინეტი
გთავაზობთ მკურნალობას შემდეგ დაავადებებზე: კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლულოვანი დაავადებები, არასპეციფიკური წყლულოვანი კოლიტი, საშვილოსნოს კისტა და კისტომა, შარდის ბუშტის ანთება, ღვიძლის დაავადებები, ჰეპატიტი (მათ შორის C-ჰეპატიტი), ალერგიები, შიმორიტი, ფრონტიტი, მენსტრუალური ციკლის რეგულირება, პროსტატა, ადენომა, ტუბერკულოზის ნებისმიერი ფორმა, ნაწლავის პოლიპი, ათეროსკლეროზი და სხვ.
მისამართი: ვარკეთილი-3, 3 მ/რ, სუბივილიების ქ. კორპ. 313, 1 სართული.
ტელ. 551-10-59-74 (იური ბურდილაძე)
559-24-77-47
590-78-77-58 (ოფისი)
იური ბურდილაძის კონსულტაციის უფასო!

ულით არასოდეს კმაყოფილდებ, დღესაც ახალ პრეპარატზე მუშაობთ, რომელი დაავადების სამკურნალო იქნება ის გამოყენებული?

— ჩემი ახალი პრეპარატი გახლავთ ეკოლოგურად სუფთა კომპონენტებით შექმნილი, ისე, როგორც ყველა დანარჩენი, „ბუნებრივი შიპარა“ — პირობით სახელად რომ ვთქვათ, და ის მამაკაცის ჯანმრთელობის შენარჩუნებისათვის იქნება

გათვალისწინებული. ჩემი მიზანია, სიცოცხლის ბოლომდე ვემსახურო ჩემს ერს. ერთს დავამატებდი, სულით — ხორცამდე შემძრა „ციხის კადრების“ ხილვამ. ახალ სტიმულს — ბას მისონი, კეპოლ სოზარ სუბარს, გამოიყენოს ჩემი ცოდნა, რათა უნაგაროდ დავეხმარო ციხეში ტუბერკულოზით დაავადებულთ და ისინი განვიკურნო.

«ლაგუნა ვერე» — ჯანმრთელობის ოაზისი

34 წლის წინათ, 1978 წლის 13 ოქტომბერს თბილისში გაიხსნა საცურაო კომპლექსი, რომლის მსგავსი იმდროინდელ საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებში არსად იყო. სპორტული კომპლექსი დღესაც მწყობრშია, თუმცა სერიოზული ხელის შევლება და შეკეთება სჭირდება, რადგან, 20 წელიწადზე მეტია, აქ გენერალური რემონტი არ ჩატარებიათ.

პოსტსაბჭოთა სივრცეში არ აშენებულა ასეთი მასშტაბის ობიექტი. მისი უნიკალობა და მზაობა საერთაშორისო შეჯიბრებების მისაღებად ახლაც კი ეჭვგარეშეა. მით უფრო, იმ წლებში უდავო იყო.

და ისევ ნაწყვეტი წიგნიდან: „13 ოქტომბერს კომპლექსი საზეიმოდ გაიხსნა. ცერემონიას წინ უძღოდა ერთი კურიოზი: ლენინის დიდი პორტრეტი, რომელიც ტრიბუნაზე სპეციალური კონსტრუქციით იყო აღმართული, ძლიერი ქარის ტალღამ მიწას დაამხო. ამ დროს, საუბედროდ, იქ იდგა ჩვენი ერთ-ერთი მწვრთნელი ქალი, გვარად პეტრიკი, რომელსაც დაეცა ლენინი და ფეხი მოსტეხა.“

შემდეგ, წლების განმავლობაში ამ თემაზე, სხვადასხვა ვარიანტებით, ხუმრობდნენ ჩვენები.

სასწრაფოდ მოვაცილეთ იქაურობას ჩამოვარდნილი კონსტრუქცია პორტრეტი-თურთ... გახსნა მართლაც ფერადოვანი და ლამაზი გამოდგა. წარმოდგენილი იყო ცალკეულ სახეობათა ფრაგმენტებისგან შემდგარი სანაწარმო სპორტის ერთიანი სურათი, რომელსაც თავისებური ენა შე-

ძინა იმ დროის ახალმა ხილმა — სინქრონულმა ცურვამ. თბილისელმა ეს სანახაობა „ცოცხლად“ მაშინ პირველად ნახეს. სინქრონისტ გოგონების გუნდი, ჩემი კავშირების წყალობით, საკავშირო ფედერაციამ ჩვენს ღონისძიებაში მონაწილეობისთვის მოსკოვიდან სპეციალურად მოაველინა.

იყო გამოსვლები, თბილი მისაღებები, დაჯილდოება და ა. შ.

მოცურავე ბიჭუნებმა ჩაყვინთეს და აუზის ფსკერიდან ამოიტანეს ჩვენი კომპლექსის დიდი, სიმბოლური გასაღები, რომელიც დღესაც სამუშაო ოთახის კედელზე მიკიდია“.

***
ვლადიმერ გოიაშვილმა სულ ახლახან ურთულესი ოპერაცია გადაიტანა. ვუსურვოთ მას სრული გამოჯანმრთელება და ჩვეული ენერჯითი საშვილიშვილო საქმის გაძლოა.
ნათქვამია: დიდ ხომალდს — დიდი ცურვაო!
თქვენც ამათ გისურვებთ, ბატონო ვოვა!
„საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქცია

— რემონტი კი არა, ძლივს გადაურჩა დაგრევის ეს უნიკალური ნაგებობა, — ამბობს კომპლექსის გენერალური დირექტორი ვლადიმერ გოიაშვილი, — ნგრევის პრაქტიკა, რომელსაც დღეს უკვე ყოვლილი ხელისუფლება განახორციელებდა, იყო არა მარტო ვანდალიზმი, არამედ წინათაობების ნებისმიერი ნაკვალევების ამოძირკვის, ისტორიის მკრეხელური გადაკეთების უგნური მცდელობა.

თუ წმინდა სამების კათედრალის აგებაში შეტანილი დიდი წვლილით მან ერს მართლმადიდებლობის „რწმენის კედელი“ გაუმაგრა, საცურაო კომპლექსის შენარჩუნებით ერის ჯანმრთელობის ფასდაუდებელი საქმე გააკეთა. ამით მან ანტიკურ ფილოსოფოსთა მაქსიმა — „ჯანმრთელ სხეულში ჯანმრთელი სულია“ — დღევანდელ რეალობაში პრაქტიკულად განახორციელა.

სპორტულ განზომილებაში გადმოვიტანოთ ეს მოვლენა და ვთქვათ, რომ დღეს მატე-

რიალური ბაზა არსებობს, ახლა ფინანსური პრობლემების მოგვარება, პროფესიონალთა მონდომება და მთავრობის მხარდაჭერაა საჭირო, რათა არამარტო აღდგეს ქართული სანაწარმო სპორტის დაკარგული ტრადიციები, არამედ ახალი სიმაღლეებიც დავიპყროთ“.

ასე ფიქრობს ვლადიმერ გოიაშვილი. ამბობს და აკეთებს კიდევ. „ლაგუნა ვერე“ დღეს ერთგვარ სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ოაზისადაც კი წარმოგვიდგება საქართველოს სინამდვილეში. ამ შედარებას ციფრების მშრალი სტატისტიკაც გვიდასტურებს: აქაურ სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ჯგუფებში სულ 1600-ზე მეტი ბავშვია გაერ-

თიანებული, ცურვის ჯგუფებში — 467, წყალბურთისაში — 165.

ასეთია რეალობა, რომელიც მან და მისმა თანამშრომლებმა შექმნეს.

— ჩვენი კომპლექსის ექსპლუატაციაში შესვლის შემდეგ გავიდა 34 წელი — საუკუნის შესამდე, — განაგრძობს ბატონი ვოვა, — და დღემდე

მედიაინიუსი
საინფორმაციო სააგენტო
<http://www.medianews.ge>

საქართველო & მსოფლიო
ესტუბრათი ჩვენს სანბს
პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>
მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
ბაზეთი ხელმძღვანელობს თბილისში მდებარე პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894
9177223313890091